

PIĄTEK-NIEDZIELA
15-17/09/2023

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

SPORT CODZIENNE

**DRUGA PORTUGALSKA
WPADKA PZPN** | 21

**NA POCZĄTEK DERBY
W MORĄGU** | 22

**BARDZO CIEKAWY
TYDZIEŃ STOMILU** | 23

MAMY REGIONALNE BIURO PARP

ISSN 0137-9127

3 7

9 770137 912057

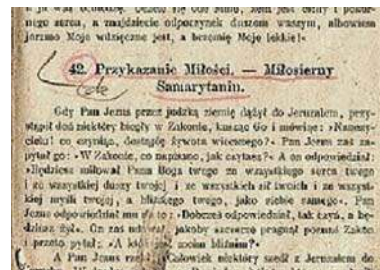
**JAROSŁAW KACZYŃSKI
ODWIEDZIŁ ELBLĄG** | 4

**TYCH DNI HISTORIA
NIE ZAPOMNI** | 5

**BUDUJĄ
NOWĄ OŚ ZŁĄ?** | 6

**ROLA KATOLICYZMU
A TOŻSAMOŚĆ POLAKA** | 10

KONFERENCJA GOSPODARCZA ELBLĄG'23

19-20 IX 23 Hotel Młyn
w Elblągu
BEZPIECZEŃSTWO | PRZEDSIĘBIORCY
ENERGETYKA | SAMORZĄDY
GOSPODARKA I ADMINISTRACJA

K A L E N D A R I U M T Y G O D N I A

**SŁAWOMIR CENCKIEWICZ SZEFEM KOMISJI
DS. ROSYJSKICH WPŁYWÓW**

Przewodniczącym komisji ds. rosyjskich wpływów został Sławomir Cenckiewicz; z całą pewnością zbierzemy się jeszcze przed wyborami – powiedział zasiadający w komisji Przemysław Żurawski vel Grajewski.

30 sierpnia, na ostatnim posiedzeniu zaplanowanym w tej kadencji, Sejm powołał 9 członków komisji ds. wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007-2022. Wszyscy zostali zgłoszeni przez PiS, opozycja nie przedstawiła swoich kandydatów i nie wzięła udziału w głosowaniu.

Na członków komisji zostali powołani: dyrektor Wojskowego Biura Historycznego Sławomir Cenckiewicz, doradca prezydenta prof. Andrzej Zybertowicz, przewodniczący Rady ds. Bezpieczeństwa i Obronności przy prezydencie RP prof. Przemysław Żurawski vel Grajewski oraz Łukasz Cięgotura, Michał Wojnowski, Józef Brynkus, Marek Szymaniak, Arkadiusz Puławski i Andrzej Kowalski.

31 maja br. weszła w życie – powstała z inicjatywy PiS – ustawa o powołaniu komisji ds. badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007 – 2022, którą prezydent podpisał kilka dni wcześniej, zapowiadając jednocześnie skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego. 2 czerwca Andrzej Duda złożył w Sejmie projekt nowelizacji tej ustawy. Uchwalono ją 16 czerwca, a 28 czerwca posłowie odrzucili sprzeciw Senatu do tej noweli. Prezydent podpisał nowelizację 31 lipca. W sierpniu weszła ona w życie.

BEATYFIKACJA RODZINY ULMÓW

Papież Franciszek włączył do grona błogosławionych rodzinę Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich siedmioro dzieci, którzy zostali zamordowani 24 marca 1944 r. przez Niemców za ukrywanie Żydów. To pierwsza historia beatyfikacji rodziny. „Za radą Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych, naszą władzą Apostolską zezwalamy, aby odtąd czcigodni Słudzy Boży,

Józefa i Wiktoria Ulma, małżonkowie wraz z ich siedmioro dzieci, wierni świeccy, męczennicy, którzy jako do brzy Samarytanie, bez lęku złożyli ofiarę ze swojego życia ze względu na miłość do braci oraz przyjęli do swojego domu tych, którzy cierpieli prześladowanie, obdarzeni byli tytułem błogosławionych” – napisał papież.

Zapowiedział, że ich wspomnienie będzie obchodzone co roku „w miejscach i w sposób określony przez prawo” 7 lipca.

Po ogłoszeniu formuły beatyfikacyjnej odsłonięto wizerunek nowych błogosławionych. Następnie do prezbiterium wprowadzone zostały relikwie błogosławionych. Wniósł je kustosz relikwii ks. prał. dr Roman Chowaniec, proboszcz parafii Markowa wasyście krewnych Rodziny Ulmów.

486 WYRZUTNI HIMARS DLA POLSKIEJ ARMII

Zatwierdziłem umowę na dostawę 486 wyrzutni HIMARS dla polskiej armii; planujemy początek dostaw na koniec 2025 roku, wcześniej potrzebna integracja z polskimi systemami – poinformował szef MON Mariusz Błaszczak.

– Rozpoczęcie dostaw planujemy pod koniec 2025 roku. 2026 rok został wskazany jako ten rok „bezpieczny”. Wyzwaniem przystosowanie systemów, integracja wyrzutni z polskimi systemami, ale po rozmowach z polskim przemysłem zbrojeniowym mogę zapewnić, że w ciągu dwóch lat przeprowadzimy tę integrację – zapewnił minister

M142 HIMARS (High Mobility Artillery Rocket System) to wysokiej mobilności system artylerii rakietowej dalekiego zasięgu produkowany przez koncern Lockheed Martin. W odróżnieniu od zestawu MLRS Multiple Launch Rocket, systemu montowanego na podwoziu gąsienicowym, HIMARS wykorzystuje podwozie kołowe, pozwalające na szybsze przemieszczanie się. HIMARSy mogą być m.in. transportowane na pokładzie używanych przez polskie wojsko samolotów C-130 Hercules. Wyrzutnie HIMARS mogą używać dwóch podstawowych typów pocisków – GMLRS o zasięgu ok. 70 km oraz ATACMS o zasięgu ok. 300 km.

**12 PROC. OBNIŻKI CEN PRĄDU
DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Sprzedawcy energii elektrycznej mają obniżyć o 12 proc. cenę energii elektrycznej dla gospodarstw domowych wstecznie od początku 2023 r. – przewiduje opublikowane rozporządzenie ministra klimatu.

W nowelizacji rozporządzenia ws. szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną zapisano, że sprzedawcy energii

elektrycznej w rozliczeniach za 2023 r. z odbiorcami w gospodarstwach domowych mają obniżyć kwotę należności o 12 proc. iloczynu średniej ceny energii dla taryfy G11 oraz wolumenu 2523 kWh. Opublikowana przez Prezesa URE średnia cena energii w taryfie G11 na 2022 r. wynosi 0,4140 gr za kWh. Maksymalna obniżka należności może więc wynieść 125 zł.

W przypadku spełnienia przed odbiorcą jednego ze wskazanych w projekcie warunków, rozliczenie obniżki ma nastąpić „bez zbędnej zwłoki”, nie później niż na ostatniej fakturze w 2023 r. Te warunki to: zmniejszenie o 5 proc. zużycia w okresie co najmniej trzech następujących po sobie miesięcy w trzech pierwszych kwartałach 2023 r., lub potwierdzenie poprawności swoich danych znajdujących się w posiadaniu sprzedawcy prądu, lub wyrażenie zgody na otrzymywanie korespondencji, w tym faktur VAT drogą elektroniczną, lub zgoda na otrzymywanie od sprzedawcy informacji o produktach i usługach świadczonych przez niego, lub bycie prosumentem, ewentualnie złożenie oświadczenia o tym, że jest się tzw. odbiorcą uprawnionym do zamrożonych cen w ramach wyższego niż podstawowy limitu zużycia.

Jeżeli odbiorca nie spełnia żadnego z powyższych warunków, rozliczenie za 2023 r. ma nastąpić w fakturach za kolejne okresy rozliczeniowe w 2024 r., nie później jednak niż do dnia 31 marca 2024 r.

PROGRAMOWY BÓJ. KTO CO OBECAŁ?

Miniony weekend upłynął pod znakiem konwencji. Prawo i Sprawiedliwość zawitało do Końskich, Koalicja Obywatelska do Tarnowa, Nowa Lewica ogłosiła swoje propozycje programowe w Poznaniu, a Trzecia Droga w Warszawie. Najwięcej emocji wzbudziły naturalnie deklaracje programowe PiS i KO.

Program PiS pt. „Bezpieczna Przyszłość Polaków” zakreśla perspektywę do 2031 r. Wśród propozycji programowych znalazły się bezpłatne bilety kolejowe dla seniorów od 70. roku życia, a także wprowadzenie w porozumieniu z samorządami wspólnego biletu w atrakcyjnej cenie, który będzie obowiązywał na wszystkie pociągi w całej Polsce. W programie wymieniono budowę Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z siecią kolejową. Jarosław Kaczyński zapowiedział również wprowadzenie emerytur stażowych: 38 lat dla kobiet, 43 dla mężczyzn.

Konwencja KO odbyła się pod nazwą „100 konkretów na 100 dni”. Wśród najważniejszych kwestii, którymi miałby zająć się nowy rząd pod przewodnictwem Donalda Tuska, wymieniono m.in.: kwotę wolną od podatku do 60 tys. zł; każda emerytka, każdy emeryt, który ma emeryturę do 5 tys. zł, nie będzie już płacił podatku dochodowego, a ten, kto zarabia powyżej 6 tys. zł, będzie płacił wyraźnie niższy niż dzisiaj podatek od dochodów. Podczas konwencji zapowiedziano też liberalizację prawa do aborcji i program in vitro, a także rozliczenie polityków PiS i przeprowadzenie kontroli wydatków wszystkich instytucji.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk
Artur Dryhynicz

wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

ANDRZEJ
MIELNICKI
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

Olsztyn zyskał filię ogólnopolskiej instytucji. Wczoraj zostało uroczyste otwarte Biuro Regionalne PARP, które mieści się w budynku Cezal przy ulicy Wyszyńskiego 1.

Powstanie w Olsztynie Biura PARP zapowiedziała w maju podczas „VII Kongresu Przyszłości” zorganizowanego przez „Gazetę Olsztynską” Olga Semeniuk-Patkowska, wiceminister rozwoju i technologii oraz pełnomocnik rządu ds. małych i średnich przedsiębiorstw.

— Stało się to, co rok temu zapowiadałam, w co mało osób wierzyło, szczególnie władarzy, samorządowców z Olsztyna, pan prezydent Grzymowicz, że można stworzyć miejsce i wizytówkę dla przedsiębiorców — powiedziała wczoraj na otwarciu Biura Regionalnego PARP wiceminister Olga Semeniuk-Patkowska. — Dzisiaj otwieramy miejsce, które mam nadzieję, będzie tworzyło odpowiedni właściwy klimat dla firm, dla rozwoju. W województwie warmińsko-mazurskim mamy 146 tysięcy firm, niestety zdecydowana większość z sektora małych i średnich firm odnotowuje przychody nawet nie na średnim poziomie w skali ogólnopolskiej. Zadaniem PARP w Olsztynie będzie tworzenie projektów, ale też dawanie przede wszystkim możliwości przedsiębiorcom, by mogli z tych projektów i funduszy korzystać.

Ojciec i matka

Jak powiedziała wiceminister, Biuro Regionalne skupi wokół siebie przedsiębiorców, którzy chcą się rozwijać, pozyskiwać fundusze krajowe i zagraniczne, na tworzenie np. linii prototypowych, na automatyzację, robotyzację, sprzedaż e-commerce czy na sferę cyberbezpieczeństwa, bo to ważne, aby firmy wchodzące na rynek internetowy były w odpowiedni sposób zabezpieczone.

Wiceminister podkreśliła, że szczególnie zależy jej na rozwijaniu przedsiębiorczości kobiet.

Mikołaj Różycki,
Olga Semeniuk-Patkowska,
Łukasz Chrobak

STAŁO SIĘ. MAMY REGIONALNE BIURO PARP

W OLSZTYNIE ZOSTAŁO OTWARTE BIURO REGIONALNE POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, KTÓRE MA BYĆ WSPARCIEM DLA PRZEDSIĘBIORCÓW. JEGO UTWORZENIE ZAPOWIEDZIAŁA W MAJU OLGA SEMENIUK-PATKOWSKA, WICEMINISTER ROZWOJU I TECHNOLOGII.

— Polska przedsiębiorczość, przedsiębiorczość województwa warmińsko-mazurskiego, to kobieta — powiedziała. — Dołożę wszelkich starań, aby w kolejnych kilku miesiącach stworzyć konkretny projekt grantowy dla polskich kobiet, bo to właśnie kobiety gospodarne województwa warmińsko-mazurskiego mają najfajniejsze pomysły na nowe firmy.

Wiceminister Semeniuk-Patkowska zapowiedziała też, że w ciągu trzech tygodni w Olsztynie zostanie otwarte biuro rzecznika finansowego, w którym wszyscy przedsiębiorcy mający problemy prawne, formalne będą mogli uzyskać darmową poradę prawną. To będzie mecenas polskich firm na Warmii i Mazurach.

Biuro w Olsztynie jest drugim po Poznaniu w kraju Biurem Regionalnym PARP.

— Jak każde przedsiębiorstwo, potrzebny jest ojciec i potrzebna jest matka. I rzeczywiście determinacja pani minister bez mała od

roku wykazywana stoi za tym, że dziś możemy otworzyć drugie Biuro Regionalne w historii naszej instytucji — podkreślił Mikołaj Różycki, p.o. prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. — Jeżeli chodzi o Warmię i Mazury, to rzeczywiście, jeśli chodzi o sektor MŚP, jest wiele do zrobienia, ale też dużo zostało zrobione. Firmy z sektora wysokiej jakości żywności, meblarskiego korzystają z instrumentów PARP, ale to nie znaczy, że tych firm nie może być więcej.

W olsztyńskim biurze PARP przedsiębiorcy będą mogli uzyskać informacje na temat wsparcia dla swojego biznesu, rozszerzenia działalności czy możliwości pozyskania nowych klientów. To kolejne miejsca pracy, to konkretne projekty dostosowane do potrzeb województwa warmińsko-mazurskiego. Działania Biura Regionalnego PARP, jak powiedział prezes Różycki, mają być ukierunkowane nie tylko na firmy z Warmii i Mazur, ale też z północnego Mazowsza, jak też wschodniego Podlasia.

— Przedsiębiorczość z mojej perspektywy w tym momencie ma twarz kobiety; twarz kobiety, która od roku starała się, żeby takie biuro powstało — podkreślił Łukasz Chrobak, dyrektor Biura Regionalnego PARP w Olsztynie podczas wczorajszej uroczystości. — Mamy nadzieję, że wspomóżemy, pokażemy możliwości, produkty, które spodobać się przedsiębiorcom, ale też projekty, które wesprą innowacyjność, rozwój, przedsiębiorczość, w tym przedsiębiorczość kobiet. Przed nami dużo pracy

— dodał dyrektor Chrobak, zachęcając przedsiębiorców do kontaktu z biurem.

Priorytetem cyberbezpieczeństwo

W olsztyńskim biurze będzie pracować łącznie z dyrektorem sześć osób. Obecnie trwa kompletowanie zespołu.

Inauguracji działalności Biura towarzyszyło też spotkanie eksperckie Connect & Scale UP pt. „Bezpieczny Biznes, Odporna Administracja: inwestycje i dobre praktyki w obszarze cyberbezpieczeństwa”. Cyberbezpieczeństwo staje się priorytetem, bo coraz więcej kluczowych aspektów życia społecznego, gospodarczego i militarnego przenosi się do cyberprzestrzeni. Od dwóch lat rośnie jednak liczba ataków hakerskich. Pod koniec czerwca w Olsztynie ofiarą takiego ataku padł Zarząd Dróg Transportu i Zieleni, hakerzy doprowadzili do paraliżu pracy miejskiej spółki.

— Pandemia i wojna w Ukrainie pokazały, że wiele firm z pracy stacjonarnej przeniosła się do internetu, w tym sektor MŚP, który odgrywa bardzo ważną rolę i jego cyberbezpieczeństwo musi zostać poprawione — podkreśliła podczas debaty w Hotelu Warmińskim wiceminister Olga Semeniuk-Patkowska.

Uczestnicy debaty mieli okazję zapoznać się z obecnymi programami wsparcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, skierowanymi zarówno do małych i średnich przedsiębiorstw, jak i do sektora administracji publicznej. Głównym punktem była debata panelowa, w której eksperci – praktycy reprezentujący zarówno świat biznesu, jak i administracji – omówili najbardziej aktualne wyzwania związane z bezpieczeństwem w erze cyfrowej rewolucji.

Z kolei dziś w hotelu Villa Pallas odbędzie się spotkanie informacyjne dla wnioskodawców dotyczące konkursu „Platformy startowe dla nowych pomysłów. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej start-upu”. Nabór skierowany jest do startupów, które będą mogły uzyskać bezzwrotne wsparcie finansowe na dalszy rozwój działalności i wejście z produktem na rynek. Budżet naboru to 60 mln zł, a wnioski można składać od 5 września do 31 października 2023 r.

Olsztyńskie
biuro PARP

Jarosław Kaczyński często podkreśla swój związek z Elblągiem.

— Wspominam 4 czerwca 1989 roku jako niezwykle szczęśliwy dzień — jeden z najszcześniejszych w życiu — przyznał już kilkanaście lat temu prezes PiS. Mowa o wyborach, które zakończyły się zwycięstwem „Solidarności”, a Jarosław Kaczyński — wystawiony przez Komitet Obywatelski „Solidarność” jako kandydat do Senatu z ówczesnego województwa elbląskiego — zdobył ponad 90 tysięcy głosów.

Podczas środowego wystąpienia w Elblągu Jarosław Kaczyński znów wrócił pamięcią do wyborów w 1989 roku.

Tamte decydowały o dalszym biegu wydarzeń w Polsce — oczywiście w innych warunkach, w innych okolicznościach — i te też będą o tym decydowały. Odniesiemy się do naszego hasła: „Bezpieczna przyszłość Polaków” — dla nas to hasło nie jest puste. Ono wyraża coś, co robiliśmy, robimy i mamy zamiar robić, i to na różnych płaszczyznach, we wszystkich wymiarach tego szerokiego pojęcia, jakim jest bezpieczeństwo — mówił w Elblągu prezes PiS, nawiązując między innymi do działań partii rządzącej na rzecz emerytów, ale podkreślał też inne wymiary bezpieczeństwa: — Bezpieczeństwo związane z naszymi granicami, planami UE, przymusową relokacją... Chodzi o to, żeby w Polsce nie działo się to, co w niektórych krajach zachodniej Europy, które mają ogromne kłopoty z migrantami, które kosztowały już życie bardzo wielu ludzi, gdzie po zmierzchu — w szczególności kobietom — strach wyjść po zmroku — podkreślał prezes PiS, wspominając o referendum, które ma odbyć się 15 października.

Jarosław Kaczyński podkreślał, że referendum „jest najwyższą formą demokracji bezpośredniej”.

JAROSŁAW KACZYŃSKI W ELBLĄGU: BEZPIECZNA PRZYSZŁOŚĆ POLAKÓW TO NIE JEST DLA NAS PUSTE HASŁO

JAK PRYZNAJE PREZES PiS, DZIŚ, W KTÓRYM JAKO KANDYDAT DO SENATU Z ÓWCZESNEGO WOJEWÓDZTWA ELBLĄSKIEGO ZDOBYŁ PONAD 90 TYSIĘCY GŁOSÓW, WSPOMINA JAKO JEDEN Z NAJSZCZĘŚLIWSZYCH W SWOIM ŻYCIU. CHOCIAŻ JAROSŁAW KACZYŃSKI NIE STARTUJE W TEGOROCZNYCH WYBORACH Z OKRĘGU 34, TO ODWIEDZIŁ ELBLĄG, BY PRZEDSTAWIĆ DRUŻYNĘ PiS Z WARMII I MAZUR.

— Ci „demokraci” twierdzą, że nadużyciem jest łączenie referendum z wyborami. Przecież chodzi o to, by była jak najwyższa frekwencja, ludzie w Polsce mieli pewne kłopoty z decydowaniem w referendach i trzeba było je przedłużyć do dwóch dni, jak w przypadku wejścia Polski do UE, by konieczna liczba głosujących była uzyskana. My po prostu chcemy te dwie rzeczy połączyć — mówił prezes PiS i dodał: — Jest to zgodne z prawem.

— Krótko mówiąc, mamy tutaj dwie sytuacje: wybór między bezpieczeństwem i to szeroko rozumianym a tymi, którzy tego bezpieczeństwa nie chcą zapewnić, bo oni po prostu mają dysponentów poza Polską. Jeżeli ktoś dotąd w to nie wierzył i mówił, że to nasza propaganda, to jeżeli oglądał ostatni odcinek filmu „Reset”, mógł zobaczyć, że nawet sprawa emerytur była uzgadniana z panią Merkel. Proszę państwa, chcecie takiej Polski, w której decyzje odnoszące się do całkowicie wewnętrznych spraw, do spraw Polaków, będą uzgadniane w Berlinie czy nawet w Brukseli? Czy chcecie być obywatelami, czy ludnością? — pytał Jarosław Kaczyński, a jego słowa spotykały się żywą reakcją uczestników spotkania.

Tworzą ambitną drużynę

Podczas spotkania w Elblągu przypomniano programy, które już realizuje PiS: mówiono m.in. o wsparciu dla rodziców, dzieci i seniorów.

Do realizacji kolejnych działań — jak podkreślano — potrzebna jest niezawodna drużyna — i taką według zapewnień partii udało się stworzyć PiS na Warmii i Mazurach.

Przemówienie Jarosława Kaczyńskiego poprzedziła prezentacja kandydatów partii z całego województwa warmińsko-mazurskiego. W Elblągu przedstawiono kandydatów z okręgów wy-

borczych w województwie warmińsko-mazurskim, którzy witani byli przez publiczność gromkimi brawami — zwłaszcza pojawienie się na scenie Andrzeja Śliwki startującego z trzeciej pozycji w okręgu elbląskim wywołało spory entuzjazm wśród publiczności.

— Zwycięzimy, tym bardziej że mamy naprawdę obie drużyny — bo tu są dwa okręgi wyborcze — bardzo mocne i takie, w których każdy ma szansę, tylko musi twardo walczyć. Każdy z państwa ma szansę na to, żeby się znaleźć w parlamencie — trzeba walczyć do ostatniego dnia, do ostatniej godziny tego piątku trzynastego października — zwrócił się prezes PiS do kandydatów.

— Jeżeli ta walka będzie trwała, to to, co się dzisiaj coraz wyraźniej rysuje, stanie się po prostu faktem — i z jednej strony momentem wielkiej radości, ale z drugiej także ogromnym wyzwaniem — mamy program na osiem lat, ale przecież to nie wystarczy, żeby Polska osiągnęła to, co powinna osiągnąć, co się nam, Polakom, należy. W programie jest też część „wizyjna”, raczej dla młodszych pokoleń, bo to będzie trochę dłużej trwało — uczynienie z Polski kraju, który z jednej strony jest bardzo nowoczesny, bardzo silny, bardzo zamożny, ale który jednocześnie odzyskuje to wszystko, co stracił przez wojny — podkreślał Kaczyński.

I podsumował: — Myślimy o takiej Polsce, która przez wiele wieków była tylko marzeniem, a dzisiaj w ciągu kilkudziesięciu lat, a może — jeżeli chodzi o dogonienie najbogatszych — nawet w krótszym czasie może to stać się faktem. Za kilka tygodni będziemy decydowali, czy ta droga zostanie wybrana. Naprawdę to jest droga do wielkiego sukcesu — a druga, inna droga, to znane osiem gwiazdek.

KK

Paradoksalnie od momentu, gdy 1 września 1939 roku o godz. 4.45 niemiecki pancernik Schleswig-Holstein oddał strzały w kierunku Westerplatte, a niemieckie lotnictwo zbombardowało Wieluń, gorączkowo wyczekiwaliśmy 17 września. Tego dnia francuskie wojsko miało wspomóc heroicznie brończącą się Polskę i ruszyć na Hitlera. Tak przynajmniej wynikało z polsko-francuskich ustaleń, które regulowały stosowne dokumenty. W przypadku Francji był to protokół końcowy z francusko-polskich rozmów sztabowych przeprowadzonych w dniach 15-17 maja 1939 roku. Obowiązki Wielkiej Brytanii określał układ o wzajemnej pomocy między Polską a Wielką Brytanią (25 sierpnia 1939 roku).

Z dokumentów wynikało, że francuski atak nastąpi piętnastego dnia od daty ogłoszenia mobilizacji. Na papierze był to 17 września 1939 roku. Jednakże 16 września Francuzi poinformowali stronę polską, że mobilizacja wojsk jeszcze się nie zakończyła, dlatego ofensywa najpewniej rozpocznie się 21 września. 17 września atak jednak nastąpił.

Jeden odtąd łączy sztandar/Gwiazdę, sierp, hakenkreuz i młot (J. Kaczmarek, „Ballada wrześniowa”)

W nocy z 16 na 17 września o godz. 1 czasu polskiego Wacław Grzybowski, ambasador II RP w Moskwie, został wezwany do sowieckiego Komisarjatu Spraw Zagranicznych. Grabowski, jako realista i człowiek twardo stąpający po ziemi, czuł „pod takim czy innym pretekstem wypowiedzenie paktu o nieagresji”. Przybyły na spotkanie Sowiet o nazwisku Potiomkin odczytał mu jednak wcześniej uzgodniony z III Rzeszą dokument, w którym sowiecko-niemieckim piórem napisano, że „Rząd polski uległ rozkładowi i nie przejawia oznak życia. (...) Tym samym utracił ważność umowy zawartej pomiędzy ZSRR a Polską. (...) Wobec powyższych okoliczności Rząd Sowiecki polecił Naczelnemu Dowództwu Armii Czerwonej, aby nakazało wojskom przekroczyć granicę i wziąć

TYCH DNI HISTORIA NIE ZAPOMNI*

17 WRZEŚNIA 1939 ROKU TO DATA SYMBOL, JAK W SOCZEWCE POKAZUJĄCA SOWIECKĄ MENTALNOŚĆ, KTÓREJ ISTOTĄ SĄ KŁAMSTWO I MANIPULACJA. ALE TO TEŻ HISTORIA ZAWIEDZIONYCH NADZIEI, UŚWIADAMIAJĄCA, ŻE „CI, KTÓRYCH DOTKNĘŁO NIESZCZĘŚCIE, SĄ ZAWSZE SAMOTNI”.

pod opiekę życie i mienie Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi”. Skonsternowany izdenerwowany ambasador Grzybowski oświadczył Potiomkinowi, że nie przyjmuje sowieckiej noty. „Odnosząc się do naszego wstąpienia na polskie terytorium, wykrzykiwał, iż jeśli to nastąpi, będzie oznaczać czwarty rozbiór i zniszczenie Polski” – zapamiętał Potiomkin, ówczesny zastępca Władysława Mołotowa.

W tym samym czasie Józef Stalin zapewnił niemieckiego ambasadora w Berlinie, że ZSRR jest gotowy do wypełnienia postanowień paktu Ribbentrop – Mołotow z 23 sierpnia 1939 roku. „Dziś o godzinie szóstej rano armia sowiecka przekroczy granicę Polski na całej linii od Połocka do Kamieńca Podolskiego” – zapewnił Dżugaszwili swojego sojusznika.

Sowiecki nóż wplecy ostatecznie przesądził o wyniku kampanii wrześniowej. Wobec połączonych sił nazizmu i komunizmu Polsce pozostała heroiczna obrona kraju. Skądinąd, jak podkreśla prof. Andrzej No-

wak: „To nie jest historia, w której występują tylko nasi sąsiedzi, ale i historia naszych sojuszników zachodnich, którzy zdecydowali się w końcu wypowiedzieć wojnę, ale nie zrobili nic, żeby ją skrócić i wygrać we wrześniu 1939 roku zadając uderzenie Niemcom na odsłoniętym przez Hitlera froncie zachodnim”. Wybitny historyk zaznacza, że gdyby do tego doszło, być może nie byłoby 17 września.

Najgorsza ze wszystkich – twarz zdrady (Z. Herbert, „Raport z oblężonego miasta”)

Jacek Kaczmarek w „Balladzie wrześniowej” śpiewał: „Tych dni historia nie zapomni/Gdy stary łódź w zdumieniu zastygł/Iświęcić będą nam potomni/ Po pierwszym wrześniu – siedemnasty”. W PRL-u 17 września był jednak rocznicą zakazaną, objętą swoistą złąmową milczenia. Ale to czego nie chcieli pamiętać komuniści, pamiętało wielu Polaków.

Jednocześnie wśród rodzimych miłośników sowieckich porządków zna-

leżli się też tacy, którzy sowiecką inwazję na Polskę próbowali nie tyle nawet wybielać, co po prostu gloryfikować! Poeta Leon Pasternak w „Wierszu Noworocznym” pisał:

„kto cię widział wówczas... o roku ów a jednak podejmij kalendarz zdeptany, część jego kart będziesz sławił w pieśniach gdy padła granica, pękły więzień bramy, w ten dzień wyzwolenia, siedemnasty września”

Warto również pamiętać, co o 17 września sądziła Wanda Wasilewska. Córka pierwszego ministra spraw zagranicznych II RP w 1940 roku na łamach „Czerwonego Sztandaru” (sowiecka gadzinówka) w tekście „Ojczyzna młodości” przekonywała, że: „Nasz Związek Radziecki jest prawdziwym krajem młodości. W przełomowym dniu 17 września najbardziej zyskała młodość. Największe szczęście spotkało tych, którym teraz dane jest przeżyć młodość w radzieckich warunkach”.

Sowiecki świat na opak

17 września wiele mówi o sowieckiej mentalności, której istotą było kłamstwo i obłuda. Sowiet przyjął zasadę, by nie nazywać rzeczy po imieniu, a własne zbrodnie tłumaczyć anty-zasadami i anty-logiką. Współpracujący z nimi do 22 czerwca 1941 roku Niemcy nie mieli tego typu inklinacji, co w gruncie rzeczy jest niezwykle ważne, ponieważ pokazuje pewną różnicę kulturową.

Do historii przeszła akcja „Sonderaktion Krakau” z 6 listopada 1939 roku, której celem była pacyfikacja polskiego środowiska naukowego. Tego dnia Bruno Müller pojawił się na Uniwersytecie Jagiellońskim i zakomunikował polskiemu uczonemu, że chęć wznowienia przez nich roku akademickiego to akt wrogości wobec III Rzeszy, po czym nakazał aresztować profesorów. Sowiet również przeprowadził podobną antyinteligentną akcję we Lwowie w styczniu 1940 roku, ale z racji swojej mentalności zrobili to o wiele bardziej pokretnie. Otóż niejaki Władysław Daszewski, scenograf i działacz KPP, zaprosił polskich

literatów na spotkanie do restauracji Aransona, gdzie mieli spotkać się z rosyjskim historykiem sztuki. Po poetów przyjechała czarna limuzyna z szoferem, która zawiozła ich w wyznaczone miejsce. Rzekomy historyk z honorami powitał literatów, ale w pewnym momencie podczas wystawnej kolacji uderzył jednego w twarz. Wówczas na sali pojawili się inni „historycy sztuki” (enkawudziści), którzy zaczęli bić polskich literatów (niektórzy jak Władysław Broniewski nie zamierzali łatwo się poddać). Aresztowani literaci czarną limuzyną pojechali na Zamarstynów do więzienia, a na drugi dzień w prasie pojawiła się informacja o zdeprawowanych polskich poetach urządzających pijackie burdy.

Sowieckie dziedzictwo w Rosji zakorzeniło się na tyle mocno, że rosyjski prezydent jeszcze dziś potrafi powiedzieć, że wojna to nie wojna, ale „specjalna operacja wojskowa”...

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

17 IX

Moja bezbronna ojczyzna przyjmie cię najeźdźco a drogą którą Jaś Małgosia dreptali do szkoły nie rozstąpi się w przepaść

Rzeki nazbyt leniwe nie-sko-re do potopów rycerze śpiący w górach będą spali dalej więc łatwo wejdziesz nie-proszony gościu

Ale synowie ziemi nocą się zgromadzą śmieszni karbonariusze spiskowcy wolności będą czyścili swoje muzealne bronie przysięgali na ptaka i na dwa kolory

A potem tak jak zawsze – łuny i wybuchy malowani chłopcy bez-senni dowódcy plecaki pełne klęski rude pola chwały krzepiąca wiedza że jeste-smy – sami

Moja bezbronna ojczyzna przyjmie cię najeźdźco i da ci sążeń ziemi pod wierzbą – i spokój by ci co po nas przyjdą uczyli się znowu najtrudniejszego kunsztu – odpuszczania win

ZBIGNIEW HERBERT

* J. Kaczmarek, „Ballada wrześniowa”

**STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI**
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Półwysep Koreański nadal zdaje się być ponownie językiem uwagi wtrwającym od czasów Zimnej Wojny konflikcie krajów dyktatur komunistycznych i ich spadkobierców z Zachodem. I jak Korea Południowa dla Polaków stała się symbolem wysokich technologii i znanych marek, ale przede wszystkim najnowocześniejszego sprzętu wojskowego, to Korea Północna jest symbolem kraju gulagu, który żyje pod butem czerwonej dynastii Kim.

Teraz, kiedy od ponad roku, po napaści Rosji na Ukrainę trwa wojna, odżywają stare międzynarodowe linie podziałów. Z globalnego punktu widzenia konflikt, w który zaangażowała się putinowska Rosja, jest jednak jedynie peryferyjną wojną, która dla globalnych graczy, jak USA, Chiny czy Indie jest jedynie sprawdzianem wytrzymałości łańcuchów dostaw i okazją do weryfikacji pozycji w nich wielu krajów.

Sojusz dyktatorów

Korea Północna formalnie nie ma dobrych relacji z żadnym z państw. Ostatnie spotkanie Kim Dzong Una z Władimirem Putinem odbyło się w 2019 roku. Później kontakty zamroziła pandemia. W 2017 roku Rada Bezpieczeństwa ONZ, przy poparciu i Chiny, i Rosji, nałożyła na Koreę Północną sankcje. Według komentatorów skojarzenie, że oba te kraje są bliskimi sojusznikami, było aktualne w minionym stuleciu, kiedy to Korea Północna była sojusznikiem Związku Radzieckiego, a nie samej Rosji. Teraz przywódców obu krajów ma połączyć

paląca potrzeba... zaopatrzenia w amunicję ze strony Moskwy, a ze strony Pjongjangu pomocy energetycznej i żywnościowej.

W tej opinii są zgodni zarówno dr Joanna Beczkowska z Ośrodka Spraw Azjatyckich na Uniwersytecie Łódzkim, jak i doktor Marek Hańderek z Instytutu Bliskiego i Dalekiego Wschodu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Cytowani przez polskie media politolodzy zwracają uwagę na potężne zapasy amunicji, które posiada Korea Północna.

— Korea Północna posiada dziesiątki milionów sztuk (amunicji – przyp. red.). A Rosja zużywa miliony sztuk rocznie na froncie przeciwko Ukrainie. To byłoby coś, co doraźnie mogłoby pomóc Rosji. Natomiast jeśli ta współpraca zostałaby jakoś zacieśniona, nie można wykluczyć, że Rosja mogłaby chcieć, żeby Korea Północna w swoich zakładach zbrojeniowych produkowała różnego rodzaju uzbrojenie — przekonują zgodnie dr Joanna Beczkowska i dr Marek Hańderek.

Według specjalistów od spraw Azji możliwe jest także ewentualne wysłanie armii północnokoreańskich robotników do Rosji, która setki tysięcy swoich robotników wcieliła do armii i wysłała przeciwko Ukrainie. Podobnego zdania jest Frederic Spohr, znawca Korei Północnej, dyrektor biura Fundacji im. Freidricha Naumanna w Seulu.

— Jest mało prawdopodobne, by Korea Północna wysłała żołnierzy na Ukrainę. Ale dostawy amunicji i broni to już co innego. Rosji najwyraźniej brakuje amunicji, a Korea Północna z pewnością byłaby w stanie ją zapewnić. Setki tysięcy, być może nawet miliony, pocisków artyleryjskich. Nikt nie

Kim Dzong Un i Władimir Putin

BUDUJĄ NOWĄ OŚ ZŁĄ?

WIZYTA DYKTATORA KOREI PÓŁNOCNEJ KIM DZONG UNA U PREZYDENTA ROSJI WŁADIMIRA PUTINA BUDZI SKOJARZENIA Z OSIĄ ZŁĄ I OKRESEM ZIMNEJ WOJNY, KIEDY OBA KRAJE BLISKO WSPÓŁPRACOWAŁY PRZECIW ZACHODOWI. FORMALNIE KREML MA POMÓC W BUDOWIE NOWYCH SATELITÓW DLA PJONGJANGU.

zna dokładnych liczb. Korea Północna ma zdolność do samodzielnej produkcji amunicji artyleryjskiej — przewiduje w rozmowie z „Newsweekiem” Frederic Spohr. — Na liście zakupów Rosjan może się też znaleźć północnokoreański KN-23, rozwinięcie rosyjskiego pocisku Iskander. Rosyjscy żołnierze bardzo dobrze znają ten typ pocisku. Ma on zasięg prawie 700 km i może przenosić 500-kilogramową głowicę bojową. Jest to więc potężna broń — dodaje.

Marzenia o atomie

Wizyta Kima w Moskwie odbiła się szerokim echem na całym świecie. Wart zauważenia jest komentarz Thomasa Schaefera, który przez kilka lat pełnił funkcję ambasadora Niemiec w Pjongjangu i przyglądał się na co dzień polityce tamtejszych władz. Dyplomata w rozmowie z „Die Welt” potwierdza opinie polskich analityków.

— Rosyjska inwazja na Ukrainę wzmocniła Kim Dzong Una, doprowadziła do jego zbliżenia z Rosją. Korea Północna jako

dostawca broni wydaje się interesująca w oczach Moskwy. Silny front USA przeciwko Rosji i Chinom również pomaga Pjongjangowi. To nie oznacza jednak, że Korea Północna chce teraz znaleźć się pod parasolem Rosji lub Chin albo wejść z nimi w silny sojusz. Koreańczykom wystarczy, że ich własna pozycja w stosunku do USA zostanie wzmocniona — stwierdza.

Komentatorzy zwracają także uwagę na niebezpieczne marzenia Korei Północnej o broni atomowej. Według nich ostatnie dekady pokazały, że w polityce międzynarodowej sojusze nie mają znaczenia. Maja na to wskazywać przykłady libijskiego dyktatora Muammara al-Kaddafiego, Iraku czy dzisiejszej Ukrainy. Te państwa zrezygnowały z broni nuklearnej w zamian za gwarancje bezpieczeństwa, a później zostały zaatakowane. Brak jednak potwierdzonych informacji o faktycznym wparciu Rosji dla Programów budowy broni nuklearnej przez Koreę Północną.

Spotkanie Władimira Putina z Kim Dzong Unem stało się jednak symbolem sposobu przełamania izolacji, w której zgaduje się nie tylko Korea Północna, ale sama Rosja. Jeszcze na spotkaniu krajów G20 na Bali jesienią ubiegłego roku minister spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow był traktowany jako persona non grata. Na niedawnym szczycie G20 w New Delhi wiele krajów ponownie demonstrowało poparcie dla Ławrowa.

Drugą grupę państw przyjaznych Kremlowi można zidentyfikować, patrząc na wyniki rezolucji ES 11/3 z kwietnia 2022 r., która dotyczy wykluczenia Rosji z Rady Praw Człowieka ONZ. Liczba państw głosujących z Rosją wzrosła już do 24. Wśród nich są Iran, Kazachstan i Chiny, ale także kraje demokratyczne, takie jak Indie i RPA.

Spotkanie Kim Dzong Una z Władimirem Putinem, do którego doszło w środę w godzinach porannych na kosmodromie

Wostoczny na rosyjskim Dalekim Wschodzie, jest początkiem ocieplenia między oboma krajami. Kim zaprosił Putina do Korei Północnej. Zaproszenie zostało przyjęte, choć nie wyznaczono jeszcze konkretnej daty.

Przewidywania politologów i analityków międzynarodowej sceny politycznej nie znajdują potwierdzenia w oficjalnych komunikatach ze spotkania w kosmodromie. — Władimir Putin oznajmił w rozmowie z państwowymi rosyjskimi mediami, że Moskwa wesprze wysiłki Pjongjangu w budowie satelitów kosmicznych. Po spotkaniu z dyktatorem Rosji Kim zaplanował wizytę w zakładach zbrojeniowych w Komсомolsku nad Amurem, gdzie produkowane są samoloty wojskowe Suchoj — przekazały agencje Reuters i Kyodo.

Trzecie pokolenie

Władca Korei Północnej do Rosji przyjechał opancerzonym pociągiem. Również nim wrócił do kraju, w którym już trzecie pokolenie Kimów sprawuje niepodzielną władzę życia i śmierci. Korea Północna powstała w wyniku wojny domowej, gdzie komunistyczną północ wspierały Chiny i Rosja, a demokratyczne południe — USA. Kraj, choć panuje w nim głód, a porządek jest utrzymywany za pomocą sieci gulagów, prowadzi zaawansowane badania nad bronią balistyczną.

W 2016 roku w Korei Północnej miała miejsce próba jądrowa nazywana przez rząd w Pjongjangu próbą małej bomby wodorowej. Wywołała ona trzęsienie ziemi o sile 5,1 w skali Richtera. Próbę odnotowały obserwatoria sejsmologiczne w Stanach Zjednoczonych, Japonii, Chinach oraz Korei Południowej. Rząd południowokoreański podał w wątpliwość to, że była to próba wodorowa. Dokładnie rok temu Władze w Korei Północnej przyjęły ustawę, w której oficjalnie zadeklarowały się jako państwo posiadające broń jądrową. Nowe prawo między innymi zakazuje jakiegokolwiek dzielenia się bronią lub technologią z innymi krajami.

REKLAMA

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

337230tr-a -P

Dr n. med.
JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej
i naczyniowej
PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30
REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33
Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

337230tr-b-P

Szczegóły na mon.gov.pl

Mariusz Błaszczak, Minister Obrony Narodowej,
zaprasza na największy w Polsce
pokaz nowoczesnego sprzętu w walce

JESIENNY OGIEŃ

WSTĘP
WOLNY

POLIGON ORZYSZ
17 WRZEŚNIA 2023

Ministerstwo
Obrony Narodowej

Centralne Wojskowe
Centrum Rekrutacji
Ośrodek Zamiejscowy
w Olsztynie

PROFESOR ZYBERERTOWICZ W ŚWIECIE BIG TECHU

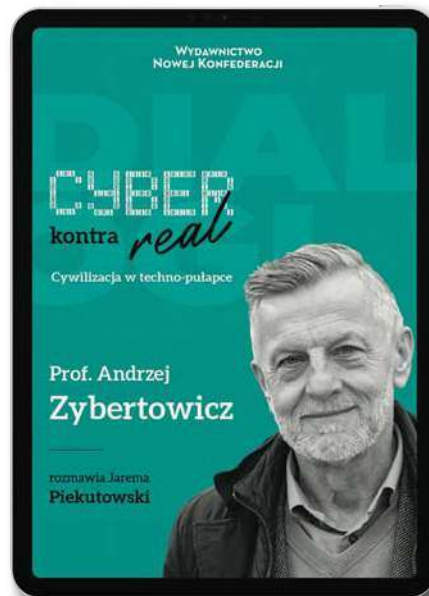
Wystarczy trochę się rozejrzeć. Wirtualni piosenkarze, którzy już dawno odeszli – śpiewają wspólnie ze współczesnymi wykonawcami. Aktorów można cyfrowo stroić w dowolne maski, sylwetki, można ich odmładzać, postarzać, czasem wprost ożywiać, aby mogli grać w filmowych hitach nakręconych... już po ich śmierci. A z Hollywood słychać o protestach scenarzystów filmowych, którym „sztuczna inteligencja” zagraża pozbawieniem pracy i kreowaniem własnych scenariuszy. Zresztą wystarczy sięgnąć po telefon, żeby mieć wrażenie, iż oto otwiera się przed nami światowy ogród rozkoszy. Albo za pomocą odpowiednich aplikacji mieć pod kontrolą własne dzieci, dom i wgląd wto, czy sąsiedzi są zdrowi. Nie dziwne więc, że nowe możliwości, jakie stwarza

cyberświat – jednych nakręcającą wiarą w „postęp” i nieustanne przesuwanie granic „lepszego świata”, a innych – coraz bardziej skłaniając ku kasandrycznym wizjom upadku.

Także nad Wisłą ktoś postanowił pochylić się nad wyzwaniem współczesności, które jeszcze niedawno wydawały nam się co najwyżej jakimś projekcją z literatury SF. Nie tak dawno w ramach znakomitej serii „Dialogi Międzyepoki” do rąk czytelników trafiła nowa publikacja Wydawnictwa Nowej Konfederacji pt. „Cyber kontra real. Cywilizacja w technopułapce”... Czytając tę książkę – wywiad z prof. Andrzejem Zybertowiczem, odniosłem wrażenie, że źródłem wszelkich cywilizacyjnych nieszczęść jest... nazbyt szybki rozwój cywilizacji!

I zapewne można by całą

tę rozmowę potraktować jak jakąś formę zafiksowania na cybertechnologicznych niebezpieczeństwach, gdyby nie... poczucie wynikające z udziału w otaczającej nas rzeczywistości, że jednak coś w tym wszystkim może być na rzeczy. I wcale nie tylko dlatego, że cyberświat nas kontroluje, stanowiąc doskonale narzędzie rozmaitych spec służb... W jakiś sposób też, ale nie to jest przecież najważniejsze. Przygniata nas przecież – i czujemy to niejednokrotnie każdego dnia na własnej skórze – wszechobecność, jakaś inwazyjność, może nawet nachalność tego cyberświata, cybertechnologii, cyberuzależnień coraz bardziej wymuszających na nas zmianę tożsamości w cybertożsamość. I tak właściwie to o tym jest ta książka. O tym, że ten świat nowoczesności roz-

wija się szybciej, niż my sami jesteśmy w stanie za nim nadążyć. Zybertowicz woli te wszystkie zjawiska objąć jednym pojęciem: „Big Tech”, widząc wowym Big Techu jakąś tajemniczą siłę, kryjącą się za globalną skalą tych zmian. Podcho-

dzi do tematu jak naukowiec – socjolog i analityk, ale i zwykły obserwator odczuwający to dramatyczne tempo, jego wpływ na naszą kulturę, stosunki międzyludzkie, nasze miejsce w społeczeństwie, politykę, możliwości poznawcze. Mówi m.in. o „techno-rewolucji”, „techno-człowieku”, „techno-pracy”, „techno-państwie”, „techno-wojnie”. Podpiera to licznymi przykładami z niedawnej historii i ze współczesności, wynikami badań lub czasem – intuicyjnymi interpretacjami.

Wysuwa wprawdzie jakieś propozycje reagowania – „wielkiego spowolnienia”, jednak sam ma chyba świadomość utopijności tych pomysłów. Ale przecież nie oznacza to, że jego diagnozy są fałszywe.

Ta książka to nie tylko zybertowiczowski obraz techno-współczesności. To także ciekawe ćwiczenie dla umysłu. Można czytać z wypiekami na twarzy, można mieć wątpliwości, można się burzyć na uproszczenia – ale trudno chyba uznać, że to, co Zybertowicz nazywa „Big Techem”, nie ma na nas wpływu, który dopiero usiłujemy jakoś zdefiniować. Profesor Zybertowicz podjął się takiej próby. A dzięki dociekliwości zadającego pytania Jaremy Piekutowskiego zrobił to wtaki sposób, aby było interesujące dla każdego.

WALDEMAR BRENDA

CORAZ LEPSZY MISTRZ POLSKI Z OLSZTYNA

Kuba Wilczak z ojcem i trenerem Szymonem Wilczakiem

Na początku września w Warszawie odbyły się Mistrzostwa Polski we fryzjerstwie i barberingu. Zawody odbyły się podczas targów Beauty Forum Hair. Kuba Wilczak z Olsztyna wrócił z tytułem mistrza i złotym pucharem.

Kuba Wilczak rywalizował w jednej z czterech konkurencji w strzyżeniu i modelowaniu fryzury męskiej klasycznej na główce treningowej. Miał na to 50 minut, bo tyle było przeznaczonych na tę konkurencję. Izdobył mistrzostwo!

— Dało mi to ogromną satysfakcję! Oczywiście mistrzostwa pozwoliły mi też

sprawdzić siebie — dodaje Kuba. — Oczywiście formę utrzymuję cały czas — niezależnie, czy startuję w zawodach, czy nie. Wzięcie udziału w konkursie podnosi jednak poprzeczkę — pracuję wtedy intensywniej. A do mistrzostw przygotowywałem się ok. 3 miesiące. Jak? Stawiałem na powtarzalność, eliminowanie błędów i pracę na czas. Dziękuję mojemu trenerowi Szymonowi Wilczakowi za mega wsparcie i za super przygotowanie. Jego wskazówki i doświadczenie są cenne. I przynoszą efekty.

Kuba nie pierwszy raz stanął na podium.

— Jestem skromnym chłopakiem, ale mam już trochę sukcesów na koncie. Jestem multimedalistą Mistrzostw Polski w organizacji OKFK. Jestem również dwukrotnym mistrzem Polski juniorów oraz pierwszym wice mistrzem Polski seniorów. Ten tytuł przyniosłem w tym roku z Poznania — przyznaje Kuba. — Zawdzięczam to talentowi, pracowitości, ambicji, dokładności, komunikatywności oraz umiejętności pracy pod

presją czasu. Jestem jeszcze młodym człowiekiem, a przygodę z fryzjerstwem zacząłem, gdy miałem 15 lat! Wtedy zdobyłem pierwsze miejsce w prestiżowej imprezie i otrzymałem nagrodę za najmłodszego zawodnika. A poza tym kontynuuję tradycję rodzinną.

I dodaje: — Moje codzienne fryzjerstwo jest na wysokim poziomie. Widzę i rozumiem więcej. Mój poziom kreatywności z roku na rok jest coraz wyższy. Nie stoję w miejscu. Obserwuję moich kolegów i inspiruję się dobrym fryzjerstwem. Biorę udział nie tylko w konkursach, ale i w kreatywnych warsztatach fryzjerskich.

Co w takim razie przed Kubą?

— Matura i kolejna szkoła. I cel przede mną — mistrzostwa świata. Z roku na rok jestem coraz lepszy, obserwuję i podziwiam najlepszych zawodników — zdarza Kuba. — Poszukuję również sponsorów, bo z ich wsparciem byłoby mi dużo łatwiej. Pozdrawiam wszystkich kibiców z Olsztyna! Puchar zostaje na Warmii.

AR

REKLAMA

Pod patronatem Burmistrza Dobrego Miasta
Jarosława Kowalskiego

DOBROMIEJSKI PIKNIK PATRIOTYCZNY

PRZEDMURZE, ul. SOWIŃSKIEGO

17 września 2023
13:00 - 17:00

WSTĘP WOLNY!

POKAZY SPRZĘTU BOJOWEGO XVI POMORSKIEJ DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ

KONKURSY I ZABAWY

POCZĘSTUNEK ZUPĄ KRESOWĄ

CUKROWA WATA I DMUCHAŃCE DLA DZIECI ZA DARMO

WYSTĘPY ARTYSTYCZNE

ORGANIZATORZY:

Gmina Dobro Miasto

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

KLUB HES JONCZYŃSKI

PARTNERZY:

CKB CENTRUM

16

WYDARZENIE REALIZOWANE PRZY WSPARCIU KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA OLSZTYN

WWW.GOV.PL/KOWR

19-20 IX 23 KONFERENCJA GOSPODARCZA ELBLĄG'23

Hotel Młyn w Elblągu, budynek Kręgielni „Maszynownia”
przy ul. Kościuszki 134a, Elbląg

PANELE DYSKUSYJNE, PRELEKCJE, DEBATY

**ZAPRASZAMY WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW
ELBLĄGA I OKOLIC DO UCZESTNICTWA!**

WSTĘP WOLNY!!!

ORGANIZATORZY

**DZIENNIK
ELBLĄSKI**

PARTNERZY STRATEGICZNI

PGZ

Bank Polski

Polska
Strefa Inwestycji

Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna

PARTNERZY

Maciej Romanowski

Gmina Braniewo

Gmina Tolkmicko

PATRONI HONOROWI

Mariusz Błaszczak
Minister Obrony
Narodowej

Ministerstwo
Aktywów Państwowych

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Ministerstwo
Infrastruktury
MAREK GRÓBARCZYK
SEKRETARZ STANU

Artur Chojceki

Gustaw Marek Brzezina

PATRONI MEDIALNI

**GAZETA
OLSZTYŃSKA**

**DZIENNIK
ELBLĄSKI**

BIZNES
WARMII I MAZUR

ROLA KATOLICYZMU A TOŻSAMOŚĆ POLAKA

NA JAKIŚ CZAS PRZED BEATYFIKACJĄ RODZINY ULMÓW W NIEDZIELĘ 10 WRZEŚNIA MOŻNA BYŁO ZNALEŻĆ W PRZESTRZENI MEDIALNEJ WIELE ARTYKUŁÓW O POLAKACH, KTÓRZY BYLI ODPOWIEDZIALNI ZA MORDOWANIE ŻYDÓW W TRAKCIE II WOJNY ŚWIATOWEJ. OTO PRZYKŁAD: „POMAGALIŚMY NIEMCOM ZABIJAĆ ŻYDÓW”. MY. MY POMAGALIŚMY. MY, POLACY. POLACY – ANTYSEMICI. BO ANTYSEMITYZM BUDUJE POLSKĄ TOŻSAMOŚĆ. NATOMIAST TO NAZIŚCI, NIE NIEMCY ZABILI RODZINĘ ULMÓW, BO NA PODORĘDZIU JEST ARGUMENT, ŻE JOSEPH KOKOTT, KTÓRY STRZELAŁ DO ULMÓW I ŻYDÓW, BYŁ PRZECIEŻ... CZEHEM. A NA POLAKÓW DONIÓSŁ PRZECIEŻ NIE KTO INNY, TYLKO POLAK. TYMCZASEM FUNDAMENTEM TOŻSAMOŚCI POLAKA JEST PRZEDĘ WSZYSTKIM CHRZEŚCIJAŃSTWO I KULTURA ŚCIŚLE Z NIM POWIĄZANA. I NIEPRAWDĄ JEST, ŻE POLACY TO SYSTEMOWI ANTYSEMICI.

Przykład miłości bliźniego

Przenieśmy się na chwilę do Markowej. Jest tam dom zamieszkiwany przez Józefa i Wiktoria Ulmów i ich sześcioro dzieci, siódme w drodze. Na stole leży sporych rozmiarów księga, dość podniszczona, widać, że jest regularnie używana i czytana. Są w niej osobiste notatki i zapiski. To Biblia. Otwarta jest na stronie 151 na Ewangelii św. Łukasza, na rozdziale 10. Widzimy, że to przypowieść Jezusa o Miłosiernym Samarytanie i ona jest bardzo ważna, bo czytelnik obok dużymi literami napisał „TAK”.

Następnie mamy rok 1944. Tuż przed świtem 24 marca do Markowej przyjechali z Łańcuta Niemcy z żandarmami wraz z granatową policją. Oprawcy byli doskonale zorientowani. Wiedzieli, do kogo jadą do Markowej, kogo tam szukają i co tam robią. W domu na poddaszu znaleźli ukrywających się Żydów. Rozległy się strzały. W ciągu kilkunastu minut z rąk żandarmów zginęli wszyscy członkowie rodziny: Józef Ulma, jego żona Wiktoria będąca w zaawansowanej ciąży, ich sześcioro dzieci oraz wszyscy ukrywający się Żydzi. Tak, to prawda! Na Ulmów, prawdopodobnie w obawie przed utratą pozyskanego nielegalnie żydowskiego majątku, doniósł najpewniej Włodzimierz Leś. „Patrzcie, jak polskie świnię giną, które przechowują Żydów”, miał powiedzieć podczas egzekucji jeden ze sprawców, Jo-

seph Kokott. Ciała ofiar na rozkaz Niemców pogrzebali mieszkańcy wsi. Jeden z braci Józefa, Władysław Ulma, zapisał w relacji: „W tydzień po tym wypadku ciała pomordowanej brata rodziny powkładaliśmy do trumien i wywieźliśmy na cmentarz. Ciała Żydów zabrała ekipa żydowska po wyzwoleniu”.

Kokott powiedział: „polskie świnię”, bo dla niego te dwa słowa były najbardziej obelżywe. Być Polakami oznaczało bycie równym świniom. Tak ów zaledwie 23-letni zbrodniarz, jak i inni mu podobni, postrzegał tożsamość Polaków, nie wiedząc, że mówi o przyszłych błogosławionych, patriotach, którzy jako rodzina, składając swe życie za innych, tak jak mieli to podkreślone w domowej Biblii, stali się dla nas współczesnych, wzorami Polaków, którzy na poważnie traktowali naukę Chrystusa i swoją wiarę.

Być Polakiem

Co to znaczy mieć tożsamość Polaka, Niemca, Włocha, Francuza, Amerykanina? Jak się buduje taka tożsamość, jakie najważniejsze elementy biorą udział w tworzeniu tożsamości? Gdy studiowałam we Włoszech, bez trudu rozpoznawałam „naszych”. Na uniwersytecie, ulicy, w kościołach, parkach, na dworcu. Nie musiałam słyszeć języka, aby rozpoznać w człowieku Polaka. To były lata co prawda 90. Wtedy różniliśmy się od innych zachowaniem, wy-

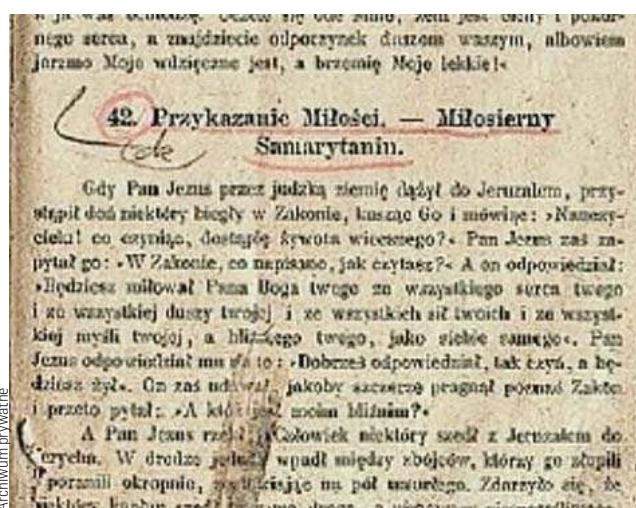
cofaniem, ubraniem. Często Polacy, rozmawiając ze sobą, mówili ciszej, jakby wstydząc się języka polskiego. A może bojąc się, bo na przykład sprzedawcy, gdy słyszeli język polski, zaczęli być czujni i patrzyli na ręce, czy coś aby nie ginie ze sklepowych półek. Ciekawe, że nie interesowali się klientami, którzy mówili po niemiecku czy angielsku.

Jednak w pozytywnym sensie można było też nas rozpoznać po zachowaniu w kościele. Byliśmy zdecydowanie inni – pobożni, skupieni, często różniąc się w dłoni, szukający mszy we własnym języku, w kościele porządnie, odświętnie ubrani. Teraz natomiast nie wyróżniamy się już strojem, a jeśli już, to często wyglądamy lepiej od innych nacji, jesteśmy pewni siebie, nie czujemy się gorsi, choć mimo wszystko pewne kompleksy pozostały. Ale nadal różnimy się od innych zachowaniem w świątyni i ogólną postawą wobec Sacrum. Nie żujemy gumy, nie rozmawiamy przez telefon komórkowy, kłękamy przed Najświętszym Sakramentem, chodzimy do spowiedzi przed komunią świętą, komunię świętą przyjmujemy na ogół do ust, staramy się porządnie wyglądać, idąc na liturgię. Co to oznacza?

Oznacza to, że w polskiej tożsamości element religii gra absolutnie doniosłą rolę, a sekularyzacja, zeświecczenie, zlaicyzowanie jeszcze nas tak mocno nie dopadło, jak to widzimy w krajach na Zachodzie czy w Ameryce Północnej. To świadczy o tym, że rola katolicyzmu jest wręcz archetypiczna, że w większości nas Polaków, w naszym kulturowym krwioobieg, płynie krew pokoleń, które były organicznie związane z tradycją, Biblią, nauczaniem Kościoła, pobożnością Maryjną.

Szacunek wobec Sacrum

Czy ktoś z czytających wyobraża sobie, aby wolsztyńskiej katedrze św. Jakuba przy ołtarzu stał didżej, puszczający muzykę techno, w nawach bocznych stały stoliki i drink-bary, a w nawie głównej tańczono na wpół nago? Czy przychodziłoby tu na wino, wódkę i na tańce? Wątpię. Taki projekt, jak na razie, w tym

Biblia Ulmów

pokoleniu przynajmniej, u nas by się nie powiodł. Nawet ateista, agnostyk czy zatwardziały grzesznik bałby się być klientem nocnego klubu w polskim kościele. I nie mam na myśli wyłącznie kościołów zdesakralizowanych. Jakiś czas temu ks. prof. Krzysztof Bielawny prezentował zdjęcia z kościoła w Gandawie w Belgii, gdzie Najświętszy Sakrament jest wciąż w tabernakulum w nawie głównej, a w nawach bocznych siedzą ludzie przy stolikach i piją piwo. Przy ołtarzu bocznym jest normalny bar. Widać też parę, która idzie z psem na smyczy. Tam jest to możliwe. My byśmy się wzdrali na taki widok. Notabene niegdyś i w moim Dobrym Mieście, za komuny, próbowano zamienić nasz dawny ewangelicki dom Boży na dom kultury z balami i dancingami, ale efekt był tragiczny, o czym jeszcze pamiętają najstarsi mieszkańcy miasta. Nawet jeśli wielu z Polaków już nie praktykuje, a nawet odcina się od Kościoła, to pozostają, jak to nazywam, kulturowymi chrześcijanami, którzy wciąż jeszcze są daleko od takich zachowań.

Historia, kultura i Kościół

Dlaczego? Na ten stan rzeczy składa się kilka przesłanek. Po pierwsze naród i państwo polskie zakorzenione są w chrześcijaństwie od wieków. Chrzest Polski w 966 roku jest symbolicznym i ważnym przełomem w naszej historii. Polacy na poważnie stali się katolikami, a Kościół Katolicki w dziejach Narodu zawsze stawał w Jego obronie. Było to widoczne w sposób szcze-

gólny np. w czasie „potopu szwedzkiego”, podczas rozbiorów czy w okresie komunizmu. Rola Kościoła w utrzymywaniu świadomości narodowej i państwowości Polski jest nie do przecenienia i nie do podważenia.

Po drugie główne nurty kultury polskiej od początku inspirowane były przez chrześcijaństwo, a w szczególności przez katolicyzm. Z tej inspiracji powstała większość dzieł polskiej literatury, malarstwa, rzeźby czy architektury. Oświata, szkolnictwo, uniwersytety powstały przy aktywnym udziale Kościoła katolickiego. Także postęp cywilizacyjny w takich dziedzinach, jak rolnictwo, rzemiosło czy rozwinięte organizacje spółdzielczo-bankowe były zakładane przez wybitnych katolików.

Najważniejsza rola Kościoła katolickiego w życiu Narodu polegała i polega jednak na głoszeniu nauki Chrystusa. Chodzi o uniwersalny system aksjologiczny, system wartości, które od zawsze fascynują człowieka, gdyż prowadzą do zrozumienia sensu istnienia. Ewangelia ma wymiar uniwersalny i wyjaśniający zarówno kwestie materialno-bytowe, jak i przede wszystkim duchowe, co wprowadza ład w życie człowieka. Przesłanie Ewangelii wciąż wyczuwa się w tkance społecznej polskiego społeczeństwa.

Nihilizm i pesymizm

Nie warto odrzucać tego dziedzictwa, lekkomyślnie poddając się lenistwu intelektualnemu lub pysze, tłumacząc według własnych, najczęściej naiwnych wyobrażeń zagadnienia, któ-

rych człowiek sam nie jest w stanie pojąć. Taka postawa bowiem zawsze prowadzi do nihilizmu, rozpacz i pesymizmu związanego z beznadziejną wizją sensu życia. Nie warto odrzucać uniwersalnych zasad moralnych chrześcijaństwa głoszonych najdobitniej przez Kościół katolicki założony przez samego Chrystusa. Bez względu na wyznawany światopogląd czy religię nie ma żadnych racjonalnych powodów, aby kwestionować czy obawiać się systemu wartości, którego jednym z naczelnych nakazów jest mądra i miłosierna miłość okazująca każdemu człowiekowi, także wtedy, gdy jest on naszym oponentem. Niech te wartości nadal budują naszą tożsamość i wyróżniają nas spośród różnych nacji.

Błędem jest także powoływanie się na potrzebę zachowania bezstronności światopoglądowej przy próbach usuwania chrześcijaństwa z życia publicznego. W działaniach tych chodzi bowiem najczęściej o zastąpienie chrześcijaństwa światopoglądem materialistycznym, czego nie można nazywać neutralnością światopoglądową. Rzetelne i uczciwe wsłuchiwanie się w autentyczną naukę społeczną Kościoła może uchronić Naród przed katastrofalnymi skutkami rozkładu moralnego oraz sporów prowadzących do skłócenia Polaków, destrukcji państwa, a nawet zagrożeń dla niepodległości Polski.

Polacy wciąż w znaczącej większości są członkami Kościoła katolickiego. Przynależą więc do Kościoła, kierując się wiarą, rozumem, wolną wolą i sumieniem. Nie dajmy więc sobie wmówić, że Polak-katolik to antysemita, oszust, nikczemnik i niegodziwiec. Naród, który wydał rodzinę Ulmów, ma moralne prawo bronić swojego dobrego imienia, szczerzyć się swoją tożsamością i bronić Kościoła, który zaszczerpił w nim najlepsze cechy tej tożsamości.

Dr hab. Zdzisława Kobylńska
– nauczyciel akademicki w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM, filozof, etyk, pedagog, publicystka, posłanka na Sejm III kadencji.

15 - 21 września 2023

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Poniedziałek

22:55

TVP

KULTURA

Zabawa zabawa
Dramat, Polska, 2018.

40-letnia prokurator Dorota pije, by jak sama mówi nie zwariować. Zastanawiając się o immunitecie, ukrywa wszystkie wykroczenia popełnione pod wpływem. Studentka Magda lubi ostro imprezować, ale świetnie się uczy i ma świetną pracę, więc nikt nie robi jej z tego wyrzutów. Dla szanowanej chirurg Teresy każdy pretekst jest dobry, żeby się napić. Alkoholu nie odmawia sobie nawet w pracy, w szpitalu dziecięcym, którego jest ordynatorem. Wkrótce w życiu każdej z kobiet nastąpią wydarzenia, po których ich problem przybierze na sile.

Piątek

2:20

TVP

KULTURA

Bellissima
Dramat, Polska, 2000.

Mieszkają we dwie, matka - kobieta egzaltowana i nieźrównoważona, zafascynowana postacią Violetty Villas, i córka - piętnastoletnia uczennica szkoły baletowej. Maja chętnie tańczy, lecz matka marzy o „lepszej” karierze dla córki. Prowadzą ją na przeróżne konkursy piękności i za wszelką cenę usiłuje wprowadzić do świata mody i reklamy. Dziewczyna buntuje się przeciw temu, ale ostatecznie ulega. Na jednym z konkursów jurorzy odrzucają Maję ze względu na zbyt młody wiek, który matka próbowała ukryć. Właśnie na tej imprezie obie poznają Księża, chłopaka niewiele starszego od Mai...

Wtorek

1:10

TVP 2

Kingsajz
Komedie, Polska, 1988.

W podziemiach Instytutu Badań Czwartorzędu istnieje nikomu nie znana kraina zwana Szuflandią. Jak sama nazwa wskazuje, jej pejzaż tworzą głównie szuflady, segregatory i inne atrybuty biurowo-urzędniczej rzeczywistości. Panuje tu nadszyszkownik Kilkujadek - odpowiednik współczesnego krasnoludka, metodami władzy różniący się jednak zasadniczo od króla Ćwieczka. Kilkujadek z pomocą zaufanej świty trzyma swoich „kumotrów” za twarz, by przypadkiem żaden z nich nie wykrył tajemnicy kingsajzu. Pod tą tajemniczą nazwą kryje się tajemniczy eliksir.

Sobota

18:10

TVP

KULTURA

Niedźwiadek
Przygodowy, Franc., USA, 1988.

Wysoko w górach niedźwiedźnica wybierająca miód z gniazda dzikich pszczoł ginie pod oberwanym głazem. Mały niedźwiadek zostaje sierotą. Błąkając się po lesie, napotyka innego niedźwiedzia - ранnego samotnika. Naśladuje go z bezpiecznej odległości i stara się do niego zbliżyć. Mimo początkowej nieufności, wielki, kulawy niedźwiedź akceptuje go. Tymczasem myśliwi rozpoczynają nagonkę na niedźwiedzie. Dużemu udaje się uciec, ale małe zostaje schwytany. Z ciekawości obserwuje ludzi i ich konie. Podczas polowania duży niedźwiedź daruje życie jednemu z myśliwych...

Środa

22:00

TVP PULS

Miasto gniewu
Thriller, USA, 2004.

Znakomite kino w gwiazdorskiej obsadzie. Zdobywca 3 Oscarów® i nominowany do Złotych Globów film w reżyserii Paula Hagissa. W ciągu 36 godzin losy nieznanego sobie mieszkańców Los Angeles niespodziewanie się krzyżują. W ciągu tego czasu, 8 osób podejmuje decyzje, które wywrócą ich dotychczasowe życie do góry nogami. Przedstawiciele różnych kultur pogrążeni w stereotypach będą mieli okazję do weryfikacji swoich przekonań i skonfrontowania ich z rzeczywistością. Jak przypadkowe spotkanie odmieni ich życia?

Niedziela

1:25

TVP

KULTURA

Przełęcz ocalonych
Dramat wojenny, USA, Australia, 2016.

Armia amerykańska toczy ciężkie walki z Japończykami na Pacyfiku. Rozpoczyna się desant na japońską wyspę Okinawa. Jej zajęcie ma kluczowe znaczenie. Zdobycie wyspy może oznaczać ostateczną klęskę Japonii. Wśród setek tysięcy amerykańskich żołnierzy jest także Desmond Doss, sanitariusz, który ze względu na przekonania religijne stanowczo odmawia noszenia i używania broni. Jego postawa sprawia, że jest traktowany z nieufnością, oskarża się go o tchórzostwo. Czas pokaże, jak bardzo się wszyscy mylili. Po bitwie o Okinawę to Desmond Doss staje się bohaterem.

Czwartek

23:00

TVP

KULTURA

Tess
Melodramat, Wielka Brytania, Francja, 1979

Wzruszająca, ale i gorzka opowieść o tragicznym losie młodej wiejskiej dziewczyny, która staje się ofiarą bezwzględnych norm społecznych, ale również ślepego losu, przypadku, który naznacza jej życie swoistym fatum. Piękne zdjęcia, scenografia, kostiumy (nagrodzone Oscarami), wspaniała rola Nastassii Kinski są niezaprzeczalnymi atutami tej pasjonującej opowieści o miłości i nietolerancji, toczącej się w zmiennym rytmie pór roku, stanowiącymi swego rodzaju dopełnienie i jednocześnie odzwierciedlenie losu bohaterki.

PIĄTEK • 15 września

TVP 1

TVP 2

04:50 Klan - telenowela

05:15 Dziedzictwo - serial

06:05 Złoty chłopak - serial obycz.

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.

08:00 Wiadomości

08:10 Kwadrans polityczny

08:25 Informacje kulturalne

08:30 Pogoda poranna

08:40 Ranczo - serial obycz.

09:40 Komisarz Alex - serial krym.

10:35 Ojciec Mateusz - serial

11:25 Kuchnia Jagiellonów

12:00 Wiadomości

12:10 Agrobiznes; Agropogoda

12:35 Magazyn Rolniczy

12:55 Natura w Jedynce - serial dokumentalny

14:00 Złoty chłopak - serial obycz.

15:00 Wiadomości; Pogoda

15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela

18:25 Leśniczówka - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej

19:30 Wiadomości

20:05 Pogoda

20:10 Sport

20:15 ALARM! - magazyn

20:35 Archiwista 2 - serial krym.

21:30 Sami swoi - kom.

23:05 Negocjator - akcja, USA, 1998

01:35 Kamienie na szaniec - dram. wojenny, Polska, 2014

03:35 Przysiął - serial fab.

04:25 Polski El Greco - dok.

05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany

05:30 M jak miłość - serial

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Agnieszka Puczyłowska

06:55 Rodzinka.pl - serial kom.

07:30 Pytanie na śniadanie

10:35 Panorama

10:45 Pytanie na śniadanie

11:15 Nie taka prosta historia

11:50 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Akacja 38 - serial

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany

15:05 Krok od Nieba

16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial

18:00 Panorama

TVN

POLSAT

05:30 Uwaga! - program interwencyjny

05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:40 Doradca smaku - program kulinarny

06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn

11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:05 Detektywi - program kryminalny

15:10 Ten moment - program obyczajowy

15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy

16:50 Zapisane w gwiazdach - program

17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:00 Fakty

19:30 Sport; Pogoda

19:50 Uwaga! - program interw.

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny

09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny

13:20 Interwencja - magazyn reporterów

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny

09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny

13:20 Interwencja - magazyn reporterów

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

TV Puls

07:00 Muzyczne poranki

07:35 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Ilze Kunga-Melgaile - rozmowa

08:15 Wydarzenie aktualne

08:45 Informacje kulturalne

09:15 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956. Film relacjonuje tragiczny koniec żołnierzy jednego z oddziałów Powstania Warszawskiego.

11:00 Quo vadis? - serial hist.

12:00 Billy Wilder - nikt nie jest doskonały - dok., USA, 2016

13:10 Największe przeboje - Jerzy Polomski - koncert

14:05 Informacje kulturalne

14:35 Wróżby kumaka - dram., Polska, Niemcy, 2005

16:25 Milion - kom., Franc., 1931

18:00 Jazz.pl - Rafał Sarnecki Quintet - koncert

19:30 Zaginione-odnalezione - Kradzież figury św. Wojciecha - magazyn

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

09:00 Kurierzy - serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”. Nie zabraknie wątków humorystycznych, a nawet sensacyjnych.

10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy

12:00 Zaklinaczka duchów - Melinda Gordon (Jennifer Love Hewitt) ma niezwykły dar, dzięki któremu może nawiązywać kontakt z duszami zmarłych.

14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

07:00 Muzyczne poranki

07:35 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Ilze Kunga-Melgaile - rozmowa

08:15 Wydarzenie aktualne

08:45 Informacje kulturalne

09:15 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956. Film relacjonuje tragiczny koniec żołnierzy jednego z oddziałów Powstania Warszawskiego.

11:00 Quo vadis? - serial hist.

12:00 Billy Wilder - nikt nie jest doskonały - dok., USA, 2016

13:10 Największe przeboje - Jerzy Polomski - koncert

14:05 Informacje kulturalne

14:35 Wróżby kumaka - dram., Polska, Niemcy, 2005

16:25 Milion - kom., Franc., 1931

18:00 Jazz.pl - Rafał Sarnecki Quintet - koncert

19:30 Zaginione-odnalezione - Kradzież figury św. Wojciecha - magazyn

TVN 7

TV 4

04:50 Szkoła - program obyczajowy

06:45 Szpital - program obycz.

07:45 Ukryta prawda

10:50 Zapisane w gwiazdach - program

11:50 Opowieści małżeńskie - serial obyczajowy

12:50 Szpital - program obycz.

13:50 Sąd rodzinny - program sądowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:55 Szpital - doktor Wojciech Jarosz przyjmuje do szpitala 24-latkę, który złamał rękę.

17:55 Mamma mia! - program rozrywkowy

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji

08:05 Nasz nowy dom - reality show

09:05 Pierwsza miłość - serial obycz.

09:55 Łowcy Skarbów. Kto da więcej

10:50 Kochane Pieniądze - serial obyczajowy

11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

12:55 Detektywi w Akcji - serial krym.

13:55 STOP Drogówka - serial policyjny

15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany

18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej

19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

20:00 Gwiazdy Kabaretu

21:00 Love Island. Wyspa miłości

22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

00:05 Wyspa strachu

02:10 SuperLudzie

02:25 Disco Polo Life

03:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy TV Okazje

04:50 Szkoła - program obyczajowy

06:45 Szpital - program obycz.

07:45 Ukryta prawda

10:50 Zapisane w gwiazdach - program

11:50 Opowieści małżeńskie - serial obyczajowy

12:50 Szpital - program obycz.

13:50 Sąd rodzinny - program sądowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:55 Szpital - doktor Wojciech Jarosz przyjmuje do szpitala 24-latkę, który złamał rękę.

17:55 Mamma mia! - program rozrywkowy

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show

20:00 Wieczór kinomana

- Urodzony 4 lipca - dram., USA, 1989. Kiedy wybuchła wojna w Wietnamie, młody Kovic postanowił zaciągnąć się do marines.

22:35 Informacje kulturalne

23:05 Pitbull - serial kryminalny

00:05 Czwartkowy klub filmowy - Eroica - dram., Polska, 1957

01:40 Noc krótkich filmów - Latające włosy • D. I. M - anim.

02:20 Kino nocne - Bellissima - dram., Polska, 2000

03:40 Women make film - Kobiety za kamerą - dok., Wlk. Bryt., 2019

04:55 Informacje kulturalne

05:30 Afisz kulturalny

05:45 Jeszcze więcej kultury

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Bez twarzy - akcja, USA, 1997. Sean Archer (John Travolta) jest agentem rządowym, który od kilku lat ma jeden cel: aresztowanie terrorysty Castora Troya (Nicolas Cage).

22:50 Wzięcie w ogień - akcja, USA, 2015. Jack Ston organizuje napad na bank, aby zostać złapanym i trafić do więzienia...

00:30 Jawajska gorączka - akcja, USA, 2013

02:35 Menu na miarę - program kulinarny

04:35 Z archiwum policji

05:00 Dyżur - serial medyczny

21:00 Sposób na teściową - kom., USA, Niemcy, 2005. Po latach poszukiwania Charlotte (Jennifer Lopez) znajduje meczynię swoich marzeń, Kevina Fieldsa. Odkrywa jednocześnie, że jego matka, Viola (Jane Fonda), to kobieta żywcem przeniesiona z najbardziej koszmarnych snów.

23:15 Czarna owca - kom., Polska, 2021 - Czasem jedno słowo niesie za sobą lawinę konsekwencji

01:20 Hotel Paradise

02:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program obyczajowy

03:25 Nagi Instyngt

Przetrawiania: Elita

04:25 Druga strona medalu - talk-show

09:35 Święty na każdy dzień

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Mysłac Historia

11:35 Lecz ludzi dobrej woli jest więcej

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Przygody pana Michała

12:50 Kobiety wolności

13:30 Msza święta

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:40 Prosto o gospodarce

17:00 Prawda a Historia

17:30 Geopolityka

17:55 Kartka z kalendarza

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte

18:40 Młodych

19:00 IWarto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc

21:00 Apel Jasnogórski

eprasa.pl aa65215d11

SOBOTA • 16 września	
TVP 1	TVP 2
05:50 Balans bieli - magazyn 06:25 Janka 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 wojsko-polskie - reportaż 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Komisarz Alex - serial krym. 10:15 Ojciec Mateusz - serial 11:10 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 12:10 Gwiazdy w południe - Most na Renie - dram. wojenny, USA, 1969 14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Ogniem i mieczem 15:55 Program rozrywkowy - reality show 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 11:55 Zrzućniani odbudowani - magazyn 12:30 Polskie Biesiady 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2023 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:15 Wędrownic Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - rep. 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akcjaowa 38 - serial 19:35 Informacje kulturalne 20:00 The Voice of Poland - widowisko muzyczne
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial krym. 21:30 Hit na sobotę - Midway - dram. wojenny, USA, Chiny, 2019 24:00 Vice - dram., USA, 2018 02:20 Zaginiona siostra - akcja, USA, 2019 03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:45 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	22:30 Wszyscy moi mężczyźni - kom., USA, 2017. Alice Kinney jest w separacji z mężem. Wyjechała z Nowego Jorku, by zamieszkać w rodzinnym domu w Los Angeles. 00:20 Dorwać Gringo - akcja, USA, 2012. Uciekający samochodem przed policją, ścigany przestępca popada w coraz większe tarapaty. 02:05 Kwartet - kom., Wlk. Bryt., 2012. Bohaterowie filmu poznali się w szkole muzycznej. Przez lata tworzyli zgraną paczkę... 03:55 Królowa chmur - obycz., Polska, 2003. Nostalgiczna opowieść o nieuchronnym przemianach czasu, lojalności i matczynej miłości.

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 06:00 Nowy Looney Tunes I - animacja 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 MasterChef - program 15:05 Ślub od pierwszego wejrzenia - program 16:10 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 17:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 17:50 Doradca smaku - program kulinarny 17:55 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw. 20:00 Top Model - pr. rozrywk.

21:35 Kac Vegas III - kom., USA, 2013. Za namową przyjaciół i pod ich czujną eskortą Alan zamierza wyjechać do ośrodka leczenia uzależnień. Niestety okazuje się, że ich podróż odbiega daleko od normy. 23:40 Ciemniejsza strona Greya - obycz., Chiny, Japonia, USA, 2017. Próby odbudowania związku, zyskania stabilizacji i spokoju torpedują postaci z przeszłości Christiana, 02:10 Co za kabaret! - program 03:10 Szpital - program obycz. 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Sazon na misia 3 10:10 Lew gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom 12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler 13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Wziewienie - program parodokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy i nie są zbyt zamożni, mimo to poszukują partnerek na całe życie. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Raya i ostatni smok - anim., USA, 2021. Film zabiera nas w podróż do mitycznej Kumandry, krainy, w której kiedyś, dawno, żyli obok siebie ludzie i smoki. 22:40 Planeta Singli - kom., Polska, 2015 01:25 Metro strachu - sens., USA, 2009 03:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - prog. muz. 05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Bilet do kina - Przełęcz ocalonych - dram. woj., USA, Australia, 2016. Po bitwie o Okinawę sanitariusz Desmond Doss staje się bohaterem amerykańskiej armii. Podczas najcięższych starć ryzykuje własne życie, ratując innych. ● 22:25 Informacje kulturalne 22:55 Budka Suflera - Największe przeboje 23:55 Urodzony 4 lipca - dram., USA, 1989 02:25 Galeria sztuki na ekranie - Rafael odkryty na nowo - dok., 03:30 Kino nocne - Dwaj ludzie z miasta - sens., Franc., 1973 05:20 Tamte lata, tamte dni - Anna Dymna - magazyn 05:55 Jeszcze więcej kultury

TVP Kultura
07:00 W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa 08:10 Tamte lata, tamte dni - Anna Dymna - magazyn 08:50 Jakub Józef Orliński - Oblicza miłości - koncert, Franc., 2021 10:15 Wydarzenie aktualne 11:40 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial kom. 12:50 Homolkowie na urlopie - komedia, Czechosłow., 1972 14:30 Przygoda na Mariensztacie - kom., Polska, 1953 16:20 Chabrol, antykonformista - dok. 17:30 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Vaira Vike Fraiberiga - rozmowa 18:10 Retro kino - Niedźwiadek - przyg., Franc., USA, 1988 ●

20:00 Polowanie na łowcę - Thriller, USA, 2013. Robert Hansen jest zapalonym myśliwym. Jednak w odróżnieniu od innych myśliwych, Robert nie poluje na zwierzęta. Na swoje ofiary wybiera kobiety. 00:05 Plan ocalenia - akcja, USA, 2020 02:05 Menu na miarę - program kulinarny 02:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji - program kryminalny

20:00 Harry Potter i więzień Azkabanu - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2004. Z pilnie strzeżonego więzienia, z Azkabanu, ucieka morderca i domniemany sługa Voldemorta, Syriusz Black (Gary Oldman). 23:05 Mroczny rycerz powstaje - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2012. Minęło już osiem lat od zniknięcia Batmana, który w jednej chwili z bohatera stał się złodziejem... 02:30 Zbrodniczy z pierwszych stron gazet - pr. śledczy 03:30 Nagi Instykt - Przetrawiania: Elita - program 04:30 Druga strona medalu - talk-show

05:00 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial parodokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002 09:10 Ten moment - program obyczajowy 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:30 Gru, Dru i Minionki - kom., USA, Franc., Japonia, 2017. Po wyrzuceniu z Ligi Antyzłoczyńców Gru popada w głęboki kryzys tożsamości. 17:25 Jurassic World: Upadłe królestwo - przyg., USA, 2018. Wyspa, na której został zbudowany Park Jurański jest w wielkim niebezpieczeństwie. Pobliski wulkan łąda chwilą eksploduje, zalewając lawą wszystko w pobliżu.

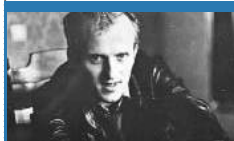
05:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki. 11:00 Garfield 2, - kom., Wlk. Bryt., USA, 2006 12:55 Nasza niania jest agentem - kom., akcja, USA, 2010. Jackie Chan w pełnym przygod, humoru i popisów kaskaderskich filmie akcji. 14:55 STOP Drogówka - serial policyjny 17:00 Policjantki i Policjanci - serial parodokumentalny 20:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler 21:00 Doda. Dream Show 22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:05 Underworld 2: Evolucja 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

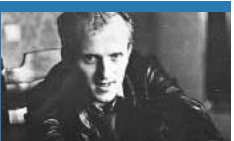
09:55 Słowo życia 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta 14:30 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:35 Sanktuarium świętej Anny w La Palud 15:30 Wierze w Boga 15:50 Święty na każdy dzień 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z dysko Polu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski

NIEDZIELA • 17 września	
TVP 1	TVP 2
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:25 wojsko-polskie - reportaż 06:50 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce 09:00 Narwiański Park Narodowy - dok. 09:40 Heca w zoo - kom., USA, 2012 11:30 Welon, fura i brawura - reality show 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Program katolicki 13:15 BBC w Jedyńce - Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:25 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:30 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale - serial fabularny 18:00 Panorama - program informacyjny 18:20 Va Banque - teleturniej 18:55 Na sygnale - serial fabularny
	
14:25 Komisarz Alex - serial krym. 15:20 Sami swoi - kom. 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Koncert 19:30 Wiadomości 20:00 Wydarzenie aktualne 20:10 Pogoda; Sport 20:20 Dewajtis - serial kostium. 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Strefa starcia - program publicystyczny 23:00 Katyń - dram., Polska, 2007 01:10 Midway - dram. wojenny, USA, Chiny, 2019 03:30 Program rozrywkowy 04:30 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	20:00 Postaw na milion - teleturniej 21:05 W imię prawdy - fab., USA, 2016. Adwokat Richard Ramsay (K. Reeves) na prośbę bliskiej przyjaciółki Loretty (R. Zellweger) podejmuje się obrony jej syna. 22:50 Kino bez granic - Chór - dram., USA, 2014. Stet dostaje się do akademii muzycznej z internatem. Jego wokalny talent od razu dostaje się wymagający dyrygent chóru. 00:45 Beźmiar sprawiedliwości - dram., Polska, 2006. Dramat sądowy inspirowany prawdziwymi wydarzeniami. 03:05 Wszyscy moi mężczyźni - kom., USA, 2017

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 06:00 Tom i Jerry Show - film animowany 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:35 Top Model - program rozrywkowy 14:15 Godzilla II: Król potworów - przyg., USA, Japonia, 2019 16:55 Jak wytresować smoka - przyg., USA, 2010 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:33 Kronika Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw. 20:00 MasterChef - program

21:35 Szadź - serial, Polska 22:40 Godziny szczytu II - sens., USA, 2001. W zamachu bombowym na amerykańską ambasadę w Hong Kongu giną dwaj tajni agenci. Śledztwo w tej sprawie prowadzi inspektor Lee (Jackie Chan). 00:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 01:40 Śmierć Diany: dwa śledztwa - program 02:40 Szpital - program obycz. 03:40 Nauka jazdy - reality show 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan. 05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Hotel Transylwania 3 10:05 Raya i ostatni smok 12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler 13:40 Ninja Warrior Polska 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej - poznajemy historie par, które zdecydowały się stanąć na ślubnym kobiercu. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni 22:10 Teściowie - serial obycz.

23:10 Escape Room - horror, USA, RPA, 2019. Szóstka nieznajomych biorących udział w pasjonującej zabawie uświadamia sobie, że są pionkami w sadystycznej grze na śmierć i życie. Razem przechodzą od jednego przerażającego zadania do następnego... 01:20 Supersamiec - kom., USA, 2007. Dwoje nastolatków zrobi wszystko, byle tylko dotrzeć na imprezę z pokaznym zapasem alkoholu 03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Informacje kulturalne 07:25 Urodzeni artyści - Ryszard i Radosław Dembiński - rep. 08:00 Liturgia prawosławna w Poznaniu 09:05 Chabrol, antykonformista - dok. 10:15 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku 10:50 Informacje kulturalne 11:20 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - western, USA, 1959 12:25 Trzeci punkt widzenia 13:05 Vabank - kom., Polska, 1981 15:00 Wędrowiec Polski - rep. 15:40 Alternatywy 4 - serial kom. 16:50 Zaginione-odnalezione - Odkrywanie obrazu Aleksandra Gierymskiego „Pomarańczarka” - mag. 17:15 Niedziela z... Joanną Kłobkowską - Matka swojej matki - dram., Polska, 1996

20:00 Wielki Szu - sens., Polska, 1982 21:50 Informacje kulturalne 22:20 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 23:00 Scena muzyczna - Kapela Fedaków - koncert 00:05 Noc krótkich filmów - Latające włosy - D.I.M. - anim. 00:45 Legendy Rocka - Amerykański Heavy Metal - dok., Wlk. Bryt., 2019 01:25 Kino nocne - Przełęcz ocalonych - dram. woj., USA, Australia, 2016 ● 03:55 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 04:40 Informacje kulturalne

01:35 Mroczna przeszłość - akcja, USA, 2021. Zara i Brian żyją w małym miasteczku. Ich idealne i spokojne życie zostaje gwałtownie zaburzone, gdy ktoś porwa ich córkę. Okazuje się, że sprawa ma związek z tajemniczą przeszłością Zary. Para musi zrobić wszystko, aby uratować swoje dziecko. 03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:20 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:05 Wiza na miłość - serial parodokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 07:30 Scooby-Doo II: Potwory na gigantach - przyg., USA, 2004 09:25 Ten moment - program obyczajowy 10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:10 Madagaskar - kom., USA, 2005. Lew Alex jest królem miejskiej dżungli, główną atrakcją nowojorskiego ZOO. Pewnego dnia on i jego najlepsi przyjaciele... 16:55 Harry Potter i więzień Azkabanu - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2004. Z pilnie strzeżonego więzienia, z Azkabanu, ucieka morderca i domniemany sługa Voldemorta, Syriusz Black.

09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta 10:35 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 10:40 Filmowe Życiorysy. Wichura - Zielony Trójkąt 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Złodziej w sutannie 14:15 Alternatywa dla programu In vitro 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Wies - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Pod opieką Limanowskiej Pani 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Elsner i jego uczniowie 17:30 Sól Ziemi 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia 21:00 Apel Jasnogórski

PONIEDZIAŁEK • 18 września	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Welon, fura i brawura - reality show 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedynce - Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości; Pogoda	04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:25 M jak miłość - serial 06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - Benedyktynki z Żarnowca - magazyn kulinarny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepis - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej
 	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 W małym dworku - spektakl teatralny 22:35 Bóg dał nam broń - dok., Franc., 2019 23:40 Balans bieli - magazyn 00:25 Dawno temu w Ameryce - cz 2.m., dram., USA, Włochy, 1984 02:30 Katyń - dram., Polska, 2007	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Miłości i medycyna - serial 23:35 Jak najdalej stąd - dram., Polska, 2020. Nastolatka, której ojciec zginął w wypadku na budowie w Irlandii, musi sprowadzić ciało taty do Polski. 01:25 O mnie się nie martw - serial komediowy 02:25 Chór - dram., USA, 2014 04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Zapisane w gwiazdach 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - do biura Malanowskiego zgłasza się osiemnastoletni Tomek Wiśniowski... 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
 	
20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Pati - serial fabularyzowany 22:40 Kler - obycz., Polska, 2018. Trzej księża spotykają się w każdą rocznicę katastrofy, którą wspólnie przeżyli. Wspólnie celebrują cud życia i doskonale się bawią, choć na co dzień układają im się różne. 01:20 Szadź - serial, Polska 02:30 Co za tydzień - magazyn 03:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA 04:00 Nauka jazdy - reality show 04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.	17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Doda. Dream Show 21:05 MEGA HIT - Szklana pułapka 2 - akcja, USA, 1990. Terrorysty, przejmują kontrolę nad systemem nawigacyjnym lotniska... 23:50 W cywilu 3 - akcja, USA, 2013 01:55 8 części prawdy 03:55 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Muzyczne poranki 07:55 Niedziela z... Joanną Żółkowską - magazyn 08:50 Informacje kulturalne 09:20 Homolokowie na urolopie - kom., Czechosłow., 1972 11:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - western, USA, 1959 12:05 Reżyserzy - Stanley Donen - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:00 Baśnie z piasku - serial 13:30 Odbarwiona - film krótkometr., Ukraina, 2019 13:55 Urodzeni artyści - Rodzina Wendtów - rep. 14:35 Informacje kulturalne 15:05 Wahadełko - dram. psych., Polska, 1981 16:15 Retro kino - Niedźwiadek - przyg., Franc., USA, 1988 18:05 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:45 Śpiewaj tylko sercem - Bernard Ładysz - dok.	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial krym. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 20:00 Infiltrator - akcja, USA, 2013. Właściciel firmy budowlanej John Matthews (Dwayne Johnson) dowiaduje się, że jego syn trafił za kratki za handel narkotykami. Zdesperowany ojciec chce mu za wszelką cenę pomóc.
 	
20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Ostatnia operacja - dram. sens., USA, 2018 22:05 Gdynia - studio festiwalowe 22:25 Informacje kulturalne 22:55 Panorama kina polskiego - Zabawa zabawa - dram., Polska, 2018 00:35 Galeria sztuki na ekranie - Rafael odkryty na nowo - dok., Wlk. Bryt., 2021 01:35 Wielki Szu - sens., Polska, 1982 03:35 Scena muzyczna - Kapela Fedaków - koncert 04:25 Teledyski 05:05 Informacje kulturalne 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury	22:05 Bez twarzy - akcja, USA, 1997. Sean Archer (John Travolta) jest agentem rządowym, który od kilku lat ma jeden cel: aresztowanie terrorysty Castora Troya (Nicolas Cage). 01:05 Jawajska gorączka - akcja, USA, 2013. W trakcie przyjęcia na indonezyjskiej wyspie Jawa dochodzi do ataku terrorystycznego. Podczas zamachu dochodzi do porwania córka sultana. 03:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:05 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 05:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.

TVN 7	TV 4
04:50 Szkoła - program obycz. 06:45 Szpital - program obycz. 07:45 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Mamma mia! - pr. rozrywk. 12:50 Szpital - pacjentką doktora Michała Morawskiego jest starsza kobieta potrącona quadem przez 13-latkę. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - Doktor Michał Morawski zajmuje się 13-latkami, którzy spadł ze ścinki wspinaczkowej i złamał rękę. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom - reality show 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Kochane Pieniądze - serial obyczajowy 11:50 Policjantki i Policjanci - serial parodok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol - serial 23:05 Bullet 01:00 Food Factory 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 Interwencja 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport, 2023
 	
20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Mroczny rycerz powstaje - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2012. Minęło już osiem lat od zniknięcia Batmana, który w jednej chwili z bohatera stał się zbiegiem... 00:25 Pierwsza noc oczyszczenia - sens., USA, Franc., 2018. Organizacja NFFA testuje teorię socjologiczną, która daje mieszkańcom Staten Island przyzwolenie na upust agresji w jedną noc. 02:30 Hotel Paradise - reality show 03:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program śledczy	09:15 Słowo życia 09:20 Elsner i jego uczniowie 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Polskie dziedzictwo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Lasy bagienne 13:10 Mój brat papież 13:30 Msza święta 14:30 Lalka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Spotkania z lasem 17:05 Świadców 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Historia 21:00 Apel Jasnógórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Wiedzenia 22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 22:30 Święty Grzegorz Wielki

WTOREK • 19 września	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obyczajowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedynce - serial dokumentalny 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Z wdzięcznością Panu Bogu - rep. 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Natura bez granic - cykl dokumentalny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obycz. 18:00 Panorama
 	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 21:10 Reset - dok. 22:30 Lokatorka 23:25 Resortowe Dzieci - rep. 23:55 Magazyn śledczy Anity Gargas 00:30 Zakon - przyg., USA, 2001 02:10 Chichot losu 04:00 Notacje - Henryk Siewlewicz. Niebo pełne gwiazd - dokument	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Miłości i medycyna - serial 23:35 Pewnego razu w Ogródkach Działkowych - dram., Polska, 2020. Talar mieszka na ogródkach działkowych. Unika sąsiedów, żyje wspomnieniem o żonie... 01:10 Kingsajz - kom., Polska, 1988 03:10 Biuro 39. Dewizy dla Kima - dok., Franc., 2020 04:25 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Zapisane w gwiazdach - program 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program obyczajowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
 	
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:45 Superwizjer - magazyn reporterów 00:20 Pati - serial fabularyzowany 01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:25 Co za kabaret! - program rozrywkowy 03:25 Szpital - program obycz. 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska 22:10 Punisher - sens., USA, Niemcy, 2004. Punisher wypowiada krwawą wojnę całemu przestępczemu światu... 01:00 Szklana pułapka 2 - akcja, USA, 1990. Terrorysty, przejmują kontrolę nad systemem nawigacyjnym lotniska... 03:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Muzyczne poranki - Teledyski 07:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 08:10 Gdynia - studio festiwalowe 08:30 Informacje kulturalne 08:55 Pora umierać - obycz., Polska, 2007 11:00 Quo vadis? - serial 12:00 Legendarne hollywoodzkie pary - Lauren Bacall i Humphrey Bogart - dok., Wlk. Bryt., 2019 13:10 Patrz na siebie, Marysiu - obycz., Polska, 1999 14:30 Śpiewaj tylko sercem - Bernard Ładysz - dok. 15:40 Informacje kulturalne 16:05 Wichry Kołomy - dram., Niemcy, Polska, 2009 18:00 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Vaira Vike Freiberga - rozmowa	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 20:00 Fighter - akcja, USA, 2010. Dwóch braci, na przekór własnemu losowi, postanowiło odbić się od dna i zaważyć o jeden z najważniejszych tytułów bokserkich. 00:15 Przekręt - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2000. Franky musi dostarczyć ogromny diament swojemu szefowi. Po drodze zatrzymuje się w Londynie... 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny
 	
18:40 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 19:45 Gdynia - studio festiwalowe 20:00 Słomkowy kapelus - teatr, Polska, 2005T 21:25 Gdynia - studio festiwalowe 21:40 Informacje kulturalne 22:10 Lekkie obyczaje - Deerskin - fab., Franc., 2019 23:40 Kino Mocnych Wrażeń - Ostatnia operacja - dram., USA, 2018 01:50 Panorama kina polskiego - Zabawa zabawa - dram. 03:30 Informacje kulturalne 04:00 KFPP Opole - Scena alternatywna na bis - Romantyczność 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Kultura 2	22:15 Champion - akcja, USA, Niemcy, 2002. Mistrz świata wagi ciężkiej bokser George Chambers trafia do więzienia, gdzie wyrok odsiaduje Monroe Hutchen, uznawany za najlepszego w walkach. 00:15 Przekręt - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2000. Franky musi dostarczyć ogromny diament swojemu szefowi. Po drodze zatrzymuje się w Londynie... 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
04:50 Szkoła - program obyczajowy 06:45 Szpital - program obycz. 07:45 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda 16:55 Szpital - doktor Wojciech Jarosz zajmuje się 17-latkami i 35-latką, którzy uprawiali seks w słońcu. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom - reality show 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Kochane Pieniądze - serial obyczajowy 11:50 Policjantki i Policjanci - serial parodok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok. 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:00 W szczękach rekina - horror, Austr., 2012 01:00 Food Factory 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 Interwencja - magazyn rep. 02:50 Trans World Sport 03:55 SuperLudzie
 	
21:00 Pierwszy śnieg - sens., Szwecja, USA, Wlk. Bryt., Japonia, Chiny, 2017. Szef elitarniej ekipy detektywów prowadzi skomplikowane śledztwo. Wraz z nadejściem zimy ginie kolejna osoba. 23:30 Wrota zaświatów - horror, Kan., 2015. Profesor (Nicolas Cage) gorączkowo szuka swojego syna (Jack Fulton), który został porwany podczas parady Halloween. 01:30 Hotel Paradise - reality show 02:35 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - prog. krym. 03:35 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita - reality show	10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:10 Baron Feliks Konopka 13:10 Narodowe Sanktuarium Maryjne w Subukia 13:30 Msza święta 14:30 Złodziej w sutannie 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według Świętego Jana Pawła II 17:10 Prosto o gos. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Historia 21:00 Apel Jasnógórski

ŚRODA • 20 września

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńnawani odbudowani - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:50 Natura w Jedyńce - dok., Niemcy, 2015 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda	04:55 Na sygnale - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pamiętajmy o Brunonie Schulzu - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie - Skradzione ikony z Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie • „Opłakiwanie Chrystusa” warsztat Lucasa Cranacha starszego - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz. 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist.
21:10 Polska mówi - program publicystyczny
22:20 Mistrz - dram., Polska, 2020
00:05 Pisklaki - prog. dokument.
01:15 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
03:30 wojsko-polskie - reportaż

15:05 Krok od Nieba - serial krym.
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obycz.
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz.
20:45 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:35 Miłość i medycyna - serial
23:35 Piosenka dla Mii - obycz., Niemcy, 2018
01:20 Bolivar - serial kostium.
02:20 Wielka alienacja - dok., Wlk. Bryt., 2020
03:35 Echo serca - serial

21:35 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy
22:40 Kong: Wyspa czaszki - przyg., USA, Chiny, 2017. Losy zespołu badaczy, którzy zapuszczają się w głąb wyspy położonej na Pacyfiku - tak samo pięknej, jak i zdradliwej - nie wiedząc, że wchodzi na teren należący do mitycznego King Konga
01:05 Superwizjer - magazyn reporterów
01:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:40 Szpital - program obycz.
03:40 Nauka jazdy - reality show
04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradok.
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 The Real Housewives Żony Warszawy - reality show
21:05 Temptation Island Polska
22:10 Ciacho - kom., Polska, 2010
00:50 Kocham cię, Beth Cooper - kom. romant., Kan., USA, 2009.
03:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy

20:00 Na wschód od Hollywood - Tess - fab., Wlk. Bryt., Franc., 1979 •
22:55 Gdynia - studio festiwalowe
23:10 Informacje kulturalne
23:40 Genialna przyjaciółka - serial
01:05 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show
01:50 Więcej niż fikcja - Ogniem pisane - dok., Indie, 2021
03:05 Jazz.pl - Rafał Sarnecki Quintet - koncert
04:35 Lekkie obyczaje - Deerskin - czarna kom., Franc., 2019
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

22:00 Plan lotu - thriller, USA, 2005. Podczas lotu z Berlina do Nowego Jorku, na wysokości kilkunkstu tysięcy metrów, 6-letnia córka Kyle Pratt, znika bez śladu.
00:00 Miasto gniewu - thriller, USA, 2004. W ciągu 36 godzin 8 osób podejmuje decyzję, które wyrwoc ich dotychczasowe życie do góry nogami. •
02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Sztoś II - kom., Polska, 2012.
23:15 W nowym zwierciadle: Wakacje - kom., USA, 2015. Rusty Griswold zabiera rodzinę w podróż do parku rozrywki „Walley World”.
01:20 Hotel Paradise - reality show
02:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny
03:20 Nagi Instykt Przetrawiania: Elita - program
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:30 Sanktuarium polskie Święty na każdy dzień 10:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Marianne w Kazachstanie 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Droga pięknego życia 12:45 Granica 13:30 Msza święta 14:30 Rodzina Połanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 General Fieldorf „Nil” 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Ojczyzna 21:20 Apł Jasnołski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przygody pana Michała 22:30 Dom Paderewskiego

CZWARTEK • 21 września

TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - Dom z duszą - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Tasmania - wyspa dziwna i piękna - dok., Austria, 2017 14:00 Złoty chłopak - serial obycz.	05:20 M jak miłość - serial 06:20 Natura bez granic - cykl dokumentalny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Wspólny dom - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz. 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obycz. 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:10 Ocaleni - reality show
00:15 Tanie Dranie - talk-show
00:55 Resortowe Dzieci - rep.
01:25 Archiwista 2 - serial krym.
02:15 Tajemnice rodu Valentów

20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Polskie Biesiady - program muzyczny
23:15 Sezon na zabijanie - akcja, Belgia, USA, 2013. Fabuła filmu nawiązuje do osobistych porachunków między weteranami wojennymi: amerykańskim i serbskim. W te role wcielił się aktorzy z najwyższej półki Robert De Niro i John Travolta.
00:55 Bolivar - serial kostium.
01:55 Pewnego razu w Ogródkach Działkowych - dram., Polska, 2020
03:25 Madame - kom.-dramat, Franc., 2017. Aby odmienić swoje życie Anne i Bob, przenoszą się do Paryża...

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda
06:40 Doradca smaku - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - mag.
11:55 Ukryta prawda
14:05 Detektywi - program krym.
15:10 Ten moment - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy

21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
22:40 Nowe oblicze Greya - obycz., USA, 2018. Sielanka Christiana i Any przerywa były szef dziewczyny, który niegdyś poprzysiął jej zemstę.
00:50 Kac Vegas III - kom., USA, 2013. Za namową przyjaciół i pod ich czujną eskortą Alan zamierza wyjechać do ośrodka leczenia uzależnień. Niestety okazuje się, że ich podróż odbiega daleko od normy.
03:00 Szpital - program obycz.
03:55 Nauka jazdy - reality show
04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.

18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
21:10 Przyjaciółki - serial
22:10 Miłość w Seattle - melodram., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2009
00:45 Gra o wszystko - dramat biograf., USA, 2017. Światowej sławy narciarka Molly Bloom przez 10 lat prowadziła najbardziej ekskluzywny, nielegalny klub pokerowy w USA
03:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Gdynia - studio festiwalowe
07:30 Księga Przechwiania - Piętra korporacji - eduk.
08:05 Którędy po sztuce - Retabulum św. Elżbiety - magazyn
08:20 Informacje kulturalne
08:50 Jutro idziemy do kina - woj., Polska, 2007
10:40 Gdynia - studio festiwalowe
11:00 Quo vadis? - serial
12:00 Pan Kleks - Wojna i miłość - bajka dokument.
13:10 Legendarne hollywoodzkie pary - Judy Garland i Vincente Minnelli - dok.
14:20 Anna Sroka - Hryń - Najpiękniejsza - koncert
15:30 Miasto z morza - dram., Polska, 2009. Ukazuje pionierski okres budowy portu gdańskiego - wowym czasie inwestycji olbrzymiej i kosztownej.
17:35 Wędrowiec Polski - rep.

18:20 Kabaret Starszych Panów - „Kwitnące szczeble” - widowisko
19:35 Gdynia - studio festiwalowe
20:00 Czwartkowy klub filmowy - Pasażerka - dram. psych., Polska, 1963
21:10 Gdynia - studio festiwalowe
21:30 Informacje kulturalne
22:00 Głina - serial kryminalny
23:00 Na wschód od Hollywood - Tess - fab., Wlk. Bryt., Franc., 1979 •
02:00 Kino nocne - Made in Bangladesh - dram., Dania, Franc., 2019
03:45 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Vaira Vike Freiberga - rozmowa
04:30 Informacje kulturalne
05:00 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Taxi 2 - kom., Francja, 2000. Japoński minister obrony odwiedza Francję. Zostaje porwany przez ludzi pracujących dla yakusa, mafii z Japonii.

21:50 Zakonnica w przebraniu 2 - kom., USA, 1993. Deloris (Whoopi Goldberg) wkłada habit i zaczyna uczyć muzyki wyjątkowo trudną młodzież.
00:00 Zemsta frajerów: następne pokolenie - kom., USA, 1992. Louis, Gilbert i Booger zmagają się z nieakceptacją i gnębieniem ze strony „lepszych”.
01:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - program obyczajowy
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zapisane w gwiazdach - program rozrywk.
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - Piętnastolatka nie cierpi przyrodniego brata i daje dwulatkowi do zjedzenia farbę do włosów.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda
20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Laski na gigancie - kom., USA, Kan., 2017. Kiedy cztery przyjaciółki jadą do Nowego Orleanu na coroczny Festiwal Essence, ujawnia się ich dzika natura, a przyjaźń rozkwita na nowo.
23:30 Disco polo - kom., Polska, 2015. Chłopaki z prowincji napędzani pasją i marzeniami - zegnają szarą rzeczywistość i ruszają na podbój discopolowych list przebojów.
01:50 Hotel Paradise - reality show
02:50 Nagi Instykt Przetrawiania: Elita - program
03:50 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom - reality show 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:50 Kochane Pieniądze - serial obycz. 11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi - serial fabularyzowany 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol - serial kryminalno-obyczajowy 23:05 Czas surferów - kom., sens., Polska, 2005 00:55 Food Factory 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

TV Trwam

09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłac Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przygody pana Michała 12:50 Ostatni rzeźbiarz w szkłe 13:15 Świat życia 13:20 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:30 „O, Rafał, kto go nie zna?” 15:00 Za kratą są zielone drzewa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Regał 17:05 Akademia pro-life 17:15 Prawda a Historia 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Karta z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Historia 21:00 Apł Jasnołski 21:20 Inf. dnia

Przybij piątkę z PSI i rozwiń swój biznes

Do 2018 roku Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna SA wsparła łącznie 235 inwestycji, czyli średnio 11-12 rocznie. Wprowadzenie we wrześniu 2018 roku programu Polska Strefa Inwestycji przyspieszyło rozwój gospodarczy naszego regionu. W ciągu ostatnich 5 lat Strefa wydała przedsiębiorcom 134 decyzji o wsparciu – średnio 27 rocznie.

Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna SA udziela pomocy publicznej przedsiębiorcom realizującym nowe inwestycje na obszarze obejmującym Warmię, Mazury i północną część Mazowsza. Spółka, działając w imieniu ministra gospodarki, wydaje decyzje o wsparciu, na mocy których firmom przysługuje ulga w podatku dochodowym, nawet do 70% kosztów inwestycyjnych. W ostatnich 5 latach znacząco zwiększyła się liczba przedsiębiorstw sięgających po tę formę wsparcia – nie tylko dużych, ale również mikro-, małych i średnich.

Zrównoważony rozwój całego kraju

Od 2018 roku firmy korzystające z programu PSI zadeklarowały realizację w regionie inwestycji łącznie za blisko 2 mld zł. To pozwoliło także na utrzymanie 6650 istniejących miejsc pracy. Ponadto przedsiębiorcy zadeklarowali utworzenie 752 nowych miejsc pracy (do sierpnia 2023 roku powstało już 812 miejsc pracy).

– Wzrost liczby przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia Strefy, przekładający się na powstawanie nowych miejsc pracy, to efekt zmiany przepisów i wdrożenia programu Polska Strefa Inwestycji – uważa Krzysztof Żochowski, prezes zarządu Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej

LUKDOM s.c., jedna ze 134 firm, które otrzymały decyzję o wsparciu w ramach PSI.

Strefy Ekonomicznej. – Program PSI dał dodatkowy impuls do rozwoju firm z naszego regionu.

Do 2018 roku Specjalne Strefy Ekonomiczne były ściśle wydzielonymi terenami, które łącznie obejmowały zaledwie 0,08 proc. powierzchni kraju. Wsparcie było przyznawane firmom inwestującym tylko na tych wyróżnionych obszarach. 5 lat

temu rząd zmienił zasady i objął strefą teren niemal całego kraju. Na efekty tej zmiany nie trzeba było długo czekać.

– Dzisiaj przedsiębiorcy mogą inwestować w dowolnych miejscach, także na swoich prywatnych działkach. Do tego mogą rozbudowywać już istniejące zakłady – informuje prezes Żochowski. – To ułatwiło firmom korzystanie z ulg. Dzisiaj

ten system wspierania inwestycji oraz warunki pomocy publicznej są uznawane za jedno z najbardziej korzystnych w Unii Europejskiej.

Każdy przedsiębiorca jest ważny

Ułatwienia stworzone inwestorom to połowa sukcesu. Drugą stanowią ludzie. Ci pracujący w Warmińsko-Mazurskiej Strefie to zespół fachowców, który z chęcią dzieli się swoją wiedzą i doświadczeniem.

– To zawodowcy z wieloletnim stażem, wspierający przedsiębiorców już na etapie planowania inwestycji – stwierdza prezes Żochowski. – Podpowiadają, jak ją zrealizować, pomagają w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do otrzymania ulgi w podatku.

Za sukcesem Strefy kryje się również dobra współpraca z samorządami. Gminy są często pierwszym miejscem, do którego trafiają przedsiębiorcy, szukając dobrego miejsca na inwestycję.

– Na szczęście z wieloma samorządami współpraca układa się wzorowo. Przygotowują tereny inwestycyjne, informują przedsiębiorców o możliwości korzystania z ulg w ramach Strefy, organizujemy wspólne spotkania z przedsiębiorcami – wylicza prezes Żochowski i dodaje: – Są prawdziwymi ambasadorami PSI.

Polska
Strefa Inwestycji
Inwestycje zaczynają się **TUTAJ!**

Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna

Tylko 5 kroków do otrzymania wsparcia

pomysł

kontakt ze spółką zarządzającą PSI

złożenie wniosku o wsparcie

analiza wniosku

decyzja o wsparciu

Przybij **z PSI**

Inwestycje
zaczynają się
TUTAJ!

Dziś kilka słów o Unii Europejskiej. Oto UE zobowiązała się po raz kolejny do znaczącej pomocy finansowej dla Ukrainy. Tym razem ma to być 50 miliardów euro. Taką

UE NIE MA PIENIĘDZY I MUSI... POŻYCZAĆ!

deklarację złożyła Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej – pierwsza kobieta na tym stanowisku, drugi w historii przedstawiciel Niemiec na funkcji przewodniczącego KE (ten pierwszy, Walter Hallstein był jednocześnie pierwszym przewodniczącym Komisji Europejskiej w historii i sprawował swoją funkcję przed dwie kadencje w latach 1958-1967 – choć wcześniej był członkiem... NSDAP i oficerem politycznym w Wehr-

machie!). W przeciwieństwie do swojego poprzednika – rodaka Frau von der Leyen większych szans na swoją drugą kadencję nie ma. Może dlatego zabiega o stanowisko Sekretarza Generalnego NATO? Sprzyja jej kalendarz, bo wybory na szefa Komisji Europejskiej formalnie odbędą się w lipcu 2024, a faktycznie uzgodnienia będą parę miesięcy wcześniej. Natomiast „genseka” NATO wybiorą jesienią 2024. Jak się nie uda w UE, to może powal-

czy w NATO?

Von der Leyen pod jednym względem jest wyjątkowa, gdy chodzi o Brukselę: ze swoim mężem, niemieckim arystokratą ma aż siódmkę dzieci, w tym jedne bliźniaki. W czasie studiów w Londynie wynajmowała pokój od pewnego Polaka, a ten ujawnił to po latach. Był to... Jan Antony Vincent-Rostowski, były minister finansów w rządach PO-PSL, potem nieskutecznie kandydujący do europarlamentu najpierw

z listy Platformy Obywatelskiej, a następnie z... Wielkiej Brytanii. Von der Leyen jak wielu polityków na Zachodzie kontynuuje rodzinne tradycje polityczne: jej ojciec Ernest Albrecht był premierem landu Dolna Saksonia. Wracając do naszych baranów, czyli do pieniędzy dla Ukrainy. Obietnice niemieckiej szefowej KE brzmią efektywnie, tyle że Unia Europejska ma olbrzymi deficyt finansowy i nie ma w związku z tym pokrycia na pomoc dla Kijowa.

UE zatem musi się w tej sprawie zadłużyć! Konstrukcja finansowa będzie taka, że 1/3 tych pieniędzy, czyli 17 miliardów euro Bruksela wygrzebie z własnej kasy, ale 2/3 będzie musiała pożyczyć. Zatem europejski podatnik te obietnice i tę pomoc będzie musiał spłacać w przyszłości! Unia Europejska przypomina gościa, który na zasadzie „postaw się, a zastaw się” gra bogatego wujka, a po cichu pożyczka na potęgę. To szokujące.

RYSZARD CZARNECKI

ŚWIATŁO WRACA NA ULICE

Lubawa wyłączyła oświetlenie uliczne jako jeden z pierwszych samorządów. Potem Nowe Miasto. Powodem były wysokie ceny energii elektrycznej. Teraz światło powróci na ulice tych miast.

WLubawie decyzja uzasadniona była tym, że lampy były stare i nieekonomiczne. Konieczne było ich wymienienie, co właśnie się dzieje. W Nowym Mieście wszystkie oprawy już wcześniej były wymienione, a mimo to samorząd ograniczył oświetlenie uliczne nocą. W obu przy-

padkach decyzje te wywołały ogromne niezadowolenie mieszkańców, którzy skarżyli się na uciążliwość i brak poczucia bezpieczeństwa, związany z ciemnościami na ulicach.

Burmistrz Lubawy Maciej Radtke poinformował, że została podpisana umowa z wykonawcą i wymienionych zostanie 1300

opraw. Pierwsze efekty będą widoczne w połowie września, po kolei na kolejnych ulicach. Burmistrz zapewnia, że zdążą na Boże Narodzenie, które będzie w Lubawie dodatkowo rozświetlone.

W Nowym Mieście już 1 października przestanie być ograniczane oświetlenie uliczne. Od tego dnia

lampy będą świecić przez całą noc. Warto dodać, że z inicjatywy radnego Rady Miejskiej Jacka Wolskiego, do burmistrza Nowego Miasta złożona została petycja o przywrócenie oświetlenia ulicznego. Czy to wpłynęło na decyzję samorządu? Nie wiadomo, ważne jednak, że światło na ulice wróci.

AL

Fot. Alina Laskowska

PROMOCJA

Z MIŁOŚCI DO LOKALNOŚCI!

KUPUJĄC „GAZETĘ OLSZTYŃSKĄ”,
WSPIERASZ WARMIĘ I MAZURY

GAZETA OLSZTYŃSKA

15 WRZEŚNIA

„Demony, duchy, zjawy - kto mieszka w bajkach Warmii i Mazur”

Olsztyn
Wernisaż poszerzonej o nowe postaci ekspozycji „Demony duchy” zaprezentowanej po raz pierwszy w 2019 roku. W nowej odsłonie wystawy pojawią się kolejne z niezwykłych demonów, charakterystycznych dla baśni, bajek i podań ludowych Warmii i Mazur, obecnych nadal we współczesnej tradycji i kulturze regionu. O ich etymologii opowie Anita Romulewicz z Pracowni Regionalnej WBP w Olsztynie.
Godz. 15.00, Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

15 WRZEŚNIA

Inauguracja 78. sezonu artystycznego Filharmonii – Koncert symfoniczny

Olsztyn
Anna Sułkowska-Migoń – dyrygentka, Qingzhu Weng (Chiny) – skrzypce, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, Janusz Ciepliński – prowadzenie koncertu | W programie kompozycje: Paganiniego, Nowowiejskiego, Mascagniego, Brittena.
Godz. 19:00, sala koncertowa Filharmonii.

15 WRZEŚNIA

Mistrzostwa Polski w Ultimate i Frisbee Olsztyn

Olsztynek
To będzie weekend pełen radości, sportowej pasji i wspólnego czasu z przyjaciółmi i rodziną. Niezależnie od tego, czy jesteś zawodnikiem, fanem Ultimate Frisbee czy po prostu chcesz spędzić miło czas na świeżym powietrzu, Mistrzostwa Polski Ultimate są dla Ciebie.
Godz. 9.00, Stadion Miejski, ul. Zajęcza 2.

15 WRZEŚNIA

„Erich Mendelsohn – w drodze” – spotkanie z prof. Itą Heinze-Greenberg

15 WRZEŚNIA

Wernisaż wystawy prac Salvadora Dalego

Olsztyn
Wieczór z prof. Itą Heinze-Greenberg, organizowany przez Fundację „Borussia” i Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „Borussia”.
Godz. 17.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2.

Olsztyn
Grafiki i ceramika autorstwa jednego z najbardziej rozpoznawalnych artystów XX wieku.
Godz. 18.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska (foyer), ul. Głowackiego 1.

16 WRZEŚNIA

Wydarzenie „Bez tradycji nie ma przyszłości”

Olsztyn
„Bez tradycji nie ma przyszłości” to hasło wydarzenia, które ma na celu połączyć więzy przeszłości i teraźniejszości poprzez pokolenie Dziadków, Rodziców i Dzieci. Najmłodszy poznają tradycyjne zawody, pasje, sztukę warmińskiej ziemi; namalują prace plastyczne przedstawiające Warmię; wezmą udział w warsztatach bartnickich; przygotowują z domownikami potrawy z kuchni warmińskiej.
Godz. 10.00, Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Moniuszki 1.

16 WRZEŚNIA

Akcja „Książka za worek śmieci”

Olsztyn
„Książka za worek śmieci” to społeczna akcja sprzątania świata zainicjowana w 2019 roku przez Annę Jaklewicz, podróżniczkę i edukatorkę. W ramach projektu uczestnicy sprzątają tereny zielone, które z powodu zaśmiecenia wymagają interwencji. W ramach podziękowania zarejestrowani otrzymują książki.
Godz. 10.00, Przy wejściu do lasu, między Nagórkami a Jarotami, ul. Jarocka.

16 WRZEŚNIA

Wystawa „Mazury w podaniach, legendach i anegdotach”

Olsztyn
Wystawa wirtualna prezentuje zebrane przez Karola Małłkę legendy, anegdoty, przysłowia i przyspiewki mazurskie obrazujące koloryt ludowej kultury oraz specyfikę regionu. Główną inspiracją wystawy wirtualnej przygotowanej przez Archiwum Państwowe w Olsztynie stały się zbiory przyspiewek ludowych, podań i legend oraz anegdoty mazurskie zbierane i spisane przez Karola Małłkę (1898-1969), działacza mazurskiego, pisarza, folklorystę, publicystę, zwanego „Królem Mazurów”. Materiały stanowią część niezwykle interesującego zespołu archiwum Karola Małłki, który przechowywany jest w zasobie olsztyńskiego archiwum.
Godz. 09.00, Archiwum Państwowe, ul. Partyzantów 18.

16 WRZEŚNIA

Grechuta, Tuwim w rytmach flamenco/ Poema Flamenco

Olsztyn
Niezwykle i poruszające połączenie polskiej i hiszpańskiej poezji oraz polskich tang z żywiołowym flamenco.
Godz. 18.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2.

16 WRZEŚNIA

8. Ogólnopolskie Święto Sera

Olsztyn
W programie:
» Degustacja serów i twarogów na stoiskach producentów oraz ... szereg innych atrakcji
» Oficjalne otwarcie wydarzenia (11.00)
» Serowy Król i Twarogowy Król - konkurs konsumentów na najlepszy ser i twaróg
» Konkursy z nagrodami dla publiczności
» W samo południe... bijemy serowy rekord! Aktywny udział publiczności w biciu rekordu w rozciąganiu sera mozzarella (12.00)
» Ser na okrągło – W kuchni i gastronomii - pokaz i degustacja (14.00)
» Przez dziurkę sera do kuchni - pokazy kulinarne i degustacja potraw na bazie nabiału przygotowane przez zakłady mleczarskie
» Laboratorium sera i twarogu - pokazy technologiczno-laboratoryjne dla dzieci i dorosłych
» Uliczka Seromaników - animacje, zabawy i konkursy z nagrodami dla dzieci
Godz. 10.00, Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe UWM, ul. Dybowskiego 11.

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

PIĄTEK 15 WRZEŚNIA

TEŚCIOWIE 2: 13:00, 13:45, 14:15, 17:30, 18:45, 19:45, 21:00; AFTER 5. Na zawsze / napisy: 12:30, 14:45, 17:15, 19:00, 20:45; DUCHY W WENECJI / napisy: 16:00, 18:15, 20:30; MRU I JA: wielka przygoda na cztery tapy / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:15, 17:00; SOUND OF FREEDOM. Dźwięk wolności / napisy: 14:20, 19:30; ZAKONNICA II / napisy: 13:15, 15:45, 18:00, 20:00, 21:15; SIŁA NASZYCH MARZEŃ / familijny / od 10 lat / lektor: 13:30; RAPORT PILECKIEGO: 18:30; BEZ LITOŚCI 3. Ostatni rozdział / napisy: 21:15; BARBIE / dubbing: 15:20; O PSIE, który jeździł koleją: 12:00, 15:15, 16:30; MIĘDZY NAMI ŻYWIOŁAMI / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:45; OPPENHEIMER / napisy: 16:15

SOBOTA 16 WRZEŚNIA

TEŚCIOWIE 2: 12:50, 15:15, 17:30, 18:45, 19:45, 21:00; AFTER 5. Na zawsze / napisy: 10:10, 12:30, 14:45, 17:15, 19:00, 20:45; DUCHY W WENECJI / napisy: 16:10, 18:15, 20:30; MRU I JA: wielka przygoda na cztery tapy / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:30, 13:00; OPPENHEIMER / napisy: 12:10

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE

PIĄTEK 15 WRZEŚNIA

„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA, Meksyk : godz. 17.45 sala klubowa
„Teściowie 2” - prod. Polska : godz. 18.00 sala studyjna
„Cicha dziewczyna” - prod. Irlandia : godz. 18.15 sala arte
„Kochanica króla Jeanne du Barry” - prod. Francja : godz. 19.45 sala studyjna
„Duchy w Wenecji” - prod. USA : godz. 20.00 sala klubowa
„Saint Omer” - prod. Francja : godz. 20.00 sala arte

SOBOTA 16 WRZEŚNIA

„Duchy w Wenecji” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
„Cicha dziewczyna” - prod. Irlandia : godz. 16.00 sala arte
„Teściowie 2” - prod. Polska : godz. 16.15 sala studyjna
„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA, Meksyk : godz. 17.45 sala klubowa
„Poprzednie życie” - prod. USA : godz. 18.00 sala studyjna

7 lat / dubbing: 10:00, 12:20, 17:00; SOUND OF FREEDOM. Dźwięk wolności / napisy: 14:20, 19:30; ZAKONNICA II / napisy: 10:40, 13:15, 15:45, 18:00, 20:00, 21:15; SIŁA NASZYCH MARZEŃ / familijny / od 10 lat / lektor: 11:00; RAPORT PILECKIEGO: 18:30; BEZ LITOŚCI 3. Ostatni rozdział / napisy: 21:15; BARBIE / dubbing: 10:20, 13:30; O PSIE, który jeździł koleją: 10:30, 14:10, 16:30; MIĘDZY NAMI ŻYWIOŁAMI / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:30, 13:00; OPPENHEIMER / napisy: 12:10

NIEDZIELA 17 WRZEŚNIA

TEŚCIOWIE 2: 12:50, 13:45, 15:15, 17:30, 18:45, 19:45, 21:00; AFTER 5. Na zawsze / napisy: 10:10, 12:30, 14:45, 17:15, 19:00, 20:45; DUCHY W WENECJI / napisy: 16:10, 18:15, 20:30; MRU I JA: wielka przygoda na cztery tapy / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:20, 17:00; SOUND OF FREEDOM. Dźwięk wolności / napisy: 14:20, 19:30; ZAKONNICA II / napisy: 10:40, 13:15, 15:45, 18:00, 20:00, 21:15; SIŁA NASZYCH MARZEŃ / familijny / od 10 lat / lektor: 11:00; RAPORT PILECKIEGO: 18:30; BEZ LITOŚCI 3. Ostatni rozdział / napisy: 21:15; BARBIE / dubbing: 10:20, 15:30; O PSIE, który jeździł koleją: 10:30, 14:10, 16:30; MIĘDZY NAMI ŻYWIOŁAMI / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:30, 13:00; OPPENHEIMER / napisy: 12:10

-pokazy przedpremierowe „Saint Omer” - prod. Francja : godz. 18.00 sala arte
„Kochanica króla Jeanne du Barry” - prod. Francja : godz. 20.00 sala studyjna
„Duchy w Wenecji” - prod. USA : godz. 20.00 sala arte
„Teściowie 2” - prod. Polska : godz. 20.00 sala klubowa

NIEDZIELA 17 WRZEŚNIA

„Duchy w Wenecji” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
„Cicha dziewczyna” - prod. Irlandia : godz. 16.00 sala arte
„Teściowie 2” - prod. Polska : godz. 16.15 sala studyjna
„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” - prod. USA, Meksyk : godz. 17.45 sala klubowa
„Poprzednie życie” - prod. USA : godz. 18.00 sala studyjna
-pokazy przedpremierowe „Saint Omer” - prod. Francja : godz. 18.00 sala arte
„Kochanica króla Jeanne du Barry” - prod. Francja : godz. 20.00 sala studyjna
„Duchy w Wenecji” - prod. USA : godz. 20.00 sala arte
„Teściowie 2” - prod. Polska : godz. 20.00 sala klubowa

PIĄTEK-NIEDZIELA 15-17.09.2023 | GAZETA OLSZTYŃSKA.PL | ROZRYWKA | 18

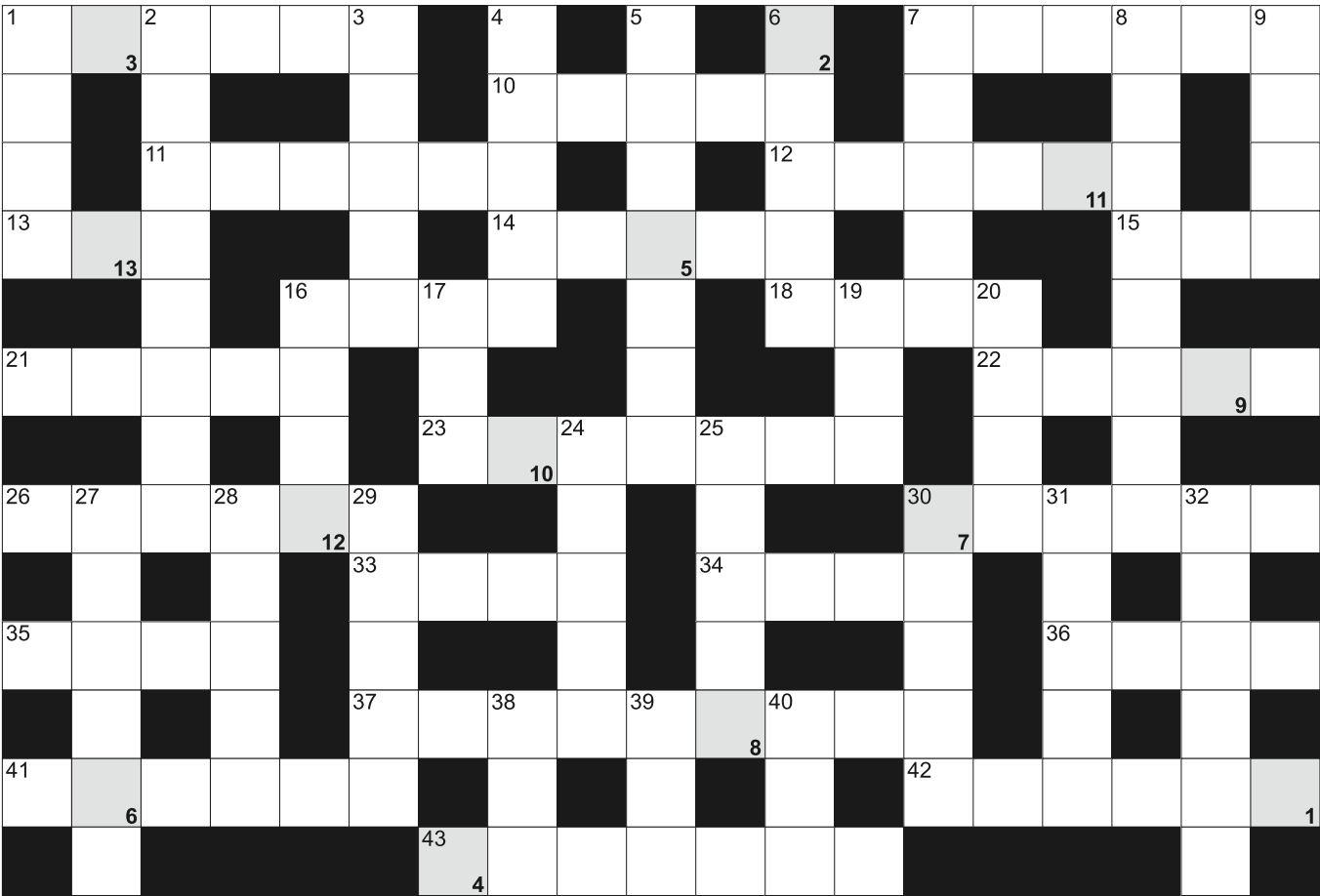
Barceloną; 26) światowa stolica jogi; 27) czarny diament; 28) ... non grata; 29) Herbert von ..., austriacki dyrygent; 31) krasomówca, orator; 32) pokarm dla zwierząt; pasza; 34) owoc dostarczający kopry; 35) Podsiadło, piosenkarz; 36) budowana na zawody; 37) tworzą szkielet; 43) kruche, słonawe ciastka; 45) odbiorca paczki; 47) pomoc materialna; 49) rudzik, ptak wędrowny; 50) plamka lub wypukłość na skórze; 51) kraina z której pochodził Ezop; 52) na nich żagle; 53) właściciel czarodziejskiej lampy; 54) duszpasterz; 56) część spadochronu; 57) samolubstwo, sobkostwo; 60) słoje na przetwory; 63) włoski samochód.

SUDOKU

1			2	4		3		
		9			7			
		5	9	1				
		1				2	6	7
					1		3	
	5	3	6	9			8	4
3	1	6	5		9	4	2	8
5			8		4			3
8	2							9

9	7		2		5			
					3	5		
		5		9		6		
	3			1				
	9		6				8	
	2		3	4			7	1
	4		5	2			1	
			1	8			6	
6					7	8	4	5

4				2	5			
		2						
			8		7	9		2
		8		6				
	4		1	9		5		3
5	3	6			2			1
3			2	8		4		6
	6		7	3	1	2	5	
8	2			5				

Krzyżówka klasyczna z hasłem

POZIOMO: 1) zadawana w konfesjonale; 7) sposób mówienia; 10) ukochana Wertera u Goethego; 11) stolica Zambii; 12) fraxinus, drzewo; 13) dziewiętnasta litera alfabetu greckiego; 14) szlamnik, ptak; 15) Tadeusz Żeleński, pisarz; 16) Piotr, skoczek narciarski; 18) ojciec Kaina i Abła; 21) łukowata kość; 22) może być podwodny; 23) wzywany do sądu; 26) rzeka, przepływa przez Gandawę; 30) ... Kobiet Marty Lempart; 33) karczocho hiszpański krócej; 34) myte szczoteczka; 35) płytkie miejsce rzeki; 36) słynna śpiewaczka operowa; 37) buntownik, powstaniec; 41) S dla chemika; 42) płat papieru lub blachy; 43) dorabia klucze.

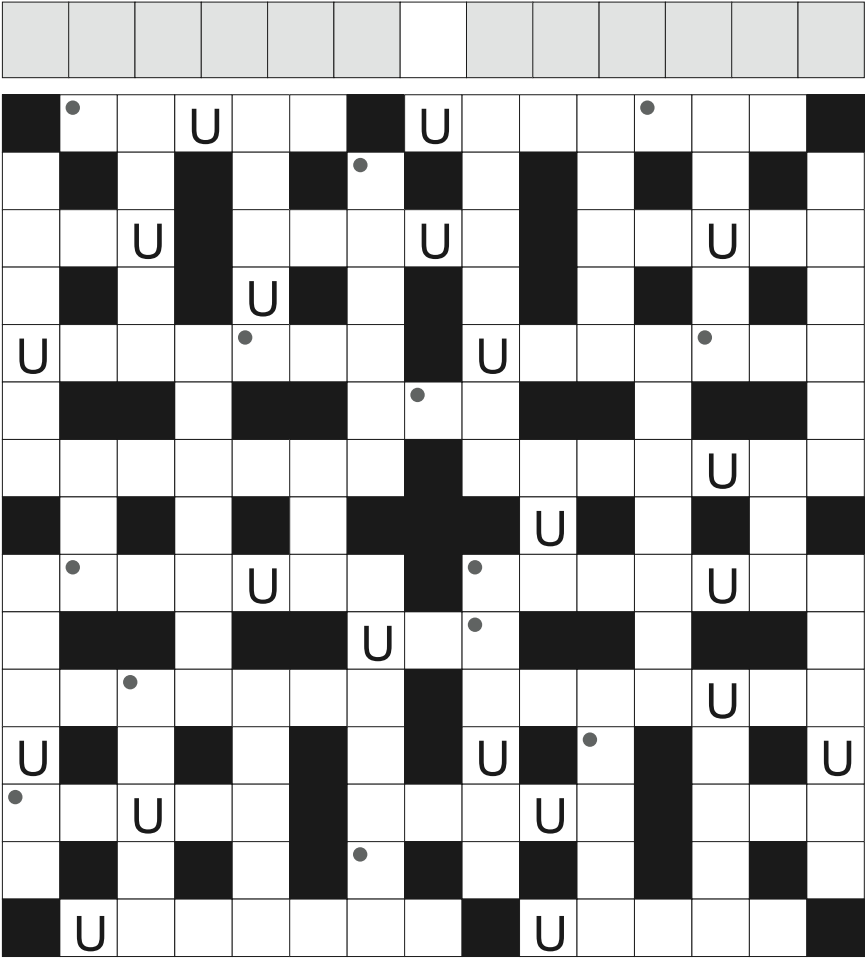
PIONOWO: 1) porcja ryby; 2) ... Brytyjska z Vancouver; 3) cenne konie; 4) rasa świetlna; 5) w gniazdku elektrycznym; 6) pierwszy pies w kosmosie; 7) do krojenia lub prasowania; 8) stolica Australii; 9) nagie obrazy; 16) wojskowa wypłata; 17) leśny ssak z łopatomami; 19) suchy w porcie; 20) budowla z przeszłami; 24) ojczyzna Gandhiego; 25) zamykane na klucz; 27) kurzy dom; 28) numer jeden w zespole; 29) Kurosawa, japoński reżyser; 30) libijska zatoka z Bengazi; 31) Chińczyk dla Chińczyka; 32) największa planeta Układu Słonecznego; 38) zęba lub głowy; 39) Birnam w "Makbecie"; 40) mniej niż hektar.

Litery z pól od 1 do 13 utworzą hasło:

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13

BAŚKA z HASŁEM

Na diagramie poniżej ujawniliśmy samogłoskę “U”. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

Rodzinne miasto Honoré de Balzaca; kraj z Odessą; skwarnie, gorąco; "... z pokładu Idy" Morcin-ka; obowiązek ucznia; język Koranu; noszona pod marynarką; Freud, twórca psychoanalizy; fry- zura ze sztucznych włosów; dzieci syna; uraz psychiczny; z podkowami; niejeden na plaży natu- rystów; partner lalki Barbie; wydechowy lub krwionośny; wiolinowy lub francuski; z prezydentem Joe Bidenem; pierwiastek At; droga w mieście; nieudolne czytanie, bąkanie; likier z owoców ma- ruli; największe jezioro Nowej Zelandii; największa rzeka Iranu; brat bliźniak Romulusa; ceglane ogrodzenie; europejska waluta przed Euro; osad na dnie naczyń, fusy; gotowy wyrób z fabryki; włoska telewizja publiczna; tarcza dla strzelca; lewa część mózgu; humanistyczne lub przedma- żeńskie; miś z dobranocki o oklapniętym uchu; z warzywami za domem; rośnie na brzegach wód, ajer; kupowany na receptę; stolica Suazi; wyrzucane do kosza; wystawiana w teatrze; gałązka do chłosty; gadający ptak; słynna amerykańska firma informatyczna.

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

8	7		6			4	5	
	5		3	7				
3		9	1			7	2	
1			5			7	9	
				3	1		2	
7	6			2	5			
	8				2		4	
9		5	2	3		8	7	
4	2	7		5		1		

9				8	1		5	
	8	5		2		7		
	7	4		1		9		
		6				1		
2		8			5	9		6
	5					2	4	
		1			4			2
6						3	8	
8		7						

SUDOKU

		1		8			6	
2	6							
3	8				9			
8							9	
			3	4			5	
1	3			5				4
6	1	8	4	7	2	5		
	9	3		1			2	
	2	5	6	9		1	8	

			2		4		7	6
8	7		6	9				
1			8			4	5	
		8						
5			3		9	6	1	
7	6		1					
4					8	2		7
6					1	5		3
	9	5		6		1		

		5	4					1
1	3		2			4		
	2	7	6	1		9		
3			9	8			1	
	1				2	5	4	
8				4			9	
				9				
			5	3	7		8	
		3		2		1		4

KONSTAL PRODUCENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

PRACA

dam pracę

DO dociepleń budynków jednorodzinnych, 793-164-163

DO naprawy domków holenderskich, 503-103-703

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! **NAJWYŻSZA**
CENA TEL. 730 750 266

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

MIESZKANIE Olsztyn 279 000 zł,
602-313-371

WWW.DOMKIHOLENDER-
SKIE.EU, 503-103-703

do wynajęcia

LOKAL użytkowy Olsztyn cen-
trum, 602-313-371

MIESZKANIE, 602-313-371

WYNAJME pokój uczennicy lub
studentce, 502-815-581

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY mieszkań, hydraulika,
elektryka, 783-543-814

RÓŻNE

sprzedam

SPRZEDAM PRZYCEPĘ DO
TRANSPORTU DREWNA, PRO-
DUKCJI NIEMIECKIEJ Z PODŁO-
GĄ O DŁ. 6,80M ROK PROD.2004,
DMC 18 000KG, ZA 20 000ZŁ
TEL. KONTAKT. 506-052-006

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy,
szczepione, dowóz, TANIO, 502-
031-298

KURY młode nioski, od hodow-
cy, szczepione, dowóz, TANIO,
502-031-298

SPRZEDAM 37 krów mięsnych
LM okolice Giżycka, 508-398-381

produkty rolne

SPRZEDAM owies, Bizon 56,
539-471-729

inne

JAŁÓWKI wysokocielne, 506-
999-493.

nadajogloszenie.pl

**nie musisz
wychodzić
z domu...**

mp-xpo-7491-c-2x4-M

pożegnania.net

Wyraź swój żal i zapal
wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

314190pb1-A 2x2-M

Państwu

Dr Joannie Fotschki

i

Dr. hab.

Bartoszewi Fotschkiemu

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Mamy i Teściowej

składają

Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności
Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie

1773230pb1-a -P

Wyrazy głębokiego żalu,
współczucia oraz słowa otuchy

Rodzinie i Bliskim

z powodu śmierci oddanego działacza
Polskiego Stronnictwa Ludowego

**Władysława
Bogdanowicza**

Wicestarosty Powiatu Bartoszyckiego

składają

Prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego
na Warmii i Mazurach
Gustaw Marek Brzezina
wraz z Koleżankami i Kolegami
z Zarządu Wojewódzkiego PSL

1763230pb1-a-M

*Śmierć nie jest kresem naszego istnienia.
Żyjemy w naszych dzieciach
i następnych pokoleniach.*

*Albowiem to dalej my,
a nasze ciała to tylko zwiędłe liście
na drzewie życia.*

Albert Einstein

380-mp-otr-6786

AR+KA **USŁUGI
POGRZEBOWE**

AR+KA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ **89 67 77 100, kom. 530 308 308**

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5**
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-C-M

DRUGA PORTUGALSKA WPADKA PZPN

PIŁKA NOŻNA Rozstania trenerów z kadrą Polski w XXI wieku często były nieprzyjemne, ale z Fernando Santosem łączy się największy zawód, bo nigdy nie pracował u nas trenerski mistrz Europy. Oczekiwania były ogromne, a rozwód... błyskawiczny.

68-letni Portugalczyk objął kadrę w styczniu, zastępując Czesława Michniewicza. Pod jego kierunkiem Polacy rozegrali sześć spotkań - trzy wygrali, w tym dwa w eliminacjach mistrzostw Europy: u siebie 1:0 z Albanią i 2:0 z Wyspami Owczymi oraz towarzysko 1:0 z Niemcami. Poza tym doznali trzech wyjazdowych porażek w kwalifikacjach Euro 2024: 1:3 z Czechami, 2:3 z Mołdawią i 0:2 z Albanią.

Ostatnia przegrana przełamała czarę goryczy, więc stało się jasne, że dni Santosa były policzone. Do uzgodnienia zostały tylko warunki rozstania - widać obie strony jakoś się dogadały, więc za kilka dni poznamy nowego selekcjonera, który dokończy eliminacje, a potem pewnie przygotuje reprezentację do barażów, w których - wszystko na to wskazuje - Polacy zagrają. A jak je przejdą, wtedy zobaczymy ich w przyszłorocznych mistrzostwach Europy, chociaż w tym momencie pojawia się fundamentalne pytanie: po co? Co na Euro - poza blamażem - może osiągnąć zespół, który przegrywa z Mołdawią, Albanią, a Wyspy Owcze ogrywa dzięki przypadkowej ręce?

JAK PODAJE SERWIS WP SPORTOWEFAKTY, FERNANDO SANTOS ZA 230 DNI PROWADZENIA REPREZENTACJI POLSKI MIAŁ ZAROBIĆ 5,3 MLN ZŁ. W PRZELICZENIU WYCHODZI NA TO, ŻE DOSTAWAŁ:
* 23 043,47 ZŁ DZIENNIE
* 161 304,34 ZŁ TYGODNIOWO
* 645 217,39 ZŁ MIESIĘCZNIE

Portugalczyk nie jest jedynym naszym trenerskim rozczarowaniem w XXI wieku. Przypomnijmy, że kadra rozpoczęła pierwszą dekadę obecnego wieku z Jerzym Engelem. Początki były znakomite - przez eliminacje mistrzostw świata 2002 białoczerwoni przeszli jak burza. Do Azji kadra poleciała z wielkimi nadziejami, czego nie ukrywał sam selekcjoner, mówiąc, m.in. podczas wizyty w redakcji „Gazety Olsztyńskiej”, że „brąz już był”, dając do zrozumienia, że on mierzy wyżej. Skończyło się na blamażu, czyli 0:2 z Koreą Południową i 0:4 z Portugalią. Wtedy to powstało powiedzenie, że Polacy na ważnej imprezie rozgrywają trzy mecze: otwarcia, o wszystko i o honor. No i w tym ostatnim ograli 4:1 pewnych już awansu Amerykanów.

Fernando Santos

Po powrocie do kraju Engel stracił pracę, zastąpił go ówczesny wiceprezes PZPN Zbigniew Boniek, ale wytrzymał na stanowisku niespełna pół roku, po czym zrezygnował.

W tej sytuacji kadrę objął Paweł Janas - co prawda na Euro 2004 nie awansował, ale za to Polacy pomyślnie przeszli eliminacje do Mundialu 2006. Przed wyjazdem do Niemiec okazało się, że w kadrze zabrakło miejsca dla Jerzego Dudka, był natomiast młody Łukasz Fabiański, który i tak cały Mundial na ławie przesiedział. Białoczerwoni znowu przegrali dwa pierwsze mecze (0:2 z Ekwadorem, 0:1 z Niemcami) i jako pierwsi stracili szansę awansu do 1/8 finału. W meczu o honor pokonali 2:1 Kostarykę.

Janas oczywiście stracił posadę, po czym podpisano

kontrakt z Leo Beenhakkerem. Holender w świetnym stylu, mimo trudnej grupy (m.in. z Portugalią, Serbią i Belgią), awansował na ME 2008, jednak turniej okazał się olbrzymim rozczarowaniem: białoczerwoni przegrali 0:2 z Niemcami, zremisowali 1:1 z Austrią i na koniec ulegli 0:1 grającej w rezerwowym składzie Chorwacji.

Mimo to Beenhakker pozostał na stanowisku, ale pod koniec nieudanych eliminacji MŚ 2010 stracił robotę. Na dwa mecze zastąpił go Stefan Majewski, po czym nastąpiła era Franciszka Smudy. Na Euro 2012 Polacy nie musieli się kwalifikować, ponieważ jako współgospodarze turnieju mieli zapewniony udział. Występ znowu okazał się nieudany - dwa punkty w grupie po remisach 1:1 z Grecją i Rosją oraz porażce 0:1 z Czechami. Smuda więc odszedł, a jego następcą został Waldemar Fornalik.

Ten nie zdołał jednak awansować na mistrzostwa świata 2014, więc prezes PZPN Zbigniew Boniek postawił na Adama Nawalkę.

Mimo niepowodzeń w meczach towarzyskich Nawalka ostatecznie zbudował silną reprezentację, która awansowała na Euro 2016, gdzie dotarła do ćwierćfinału, przegrywając w rzutach karnych z Portugalią, późniejszym triumfator.

Nawalka oczywiście pozostał na stanowisku i odniósł kolejny sukces, awansując na mistrzostwa świata 2018 w Rosji. Niestety, tym razem trenerski nos Nawalkę zawiódł i turniej okazał się klęską. Po porażkach 1:2 z Senegalem i 0:3 z Kolumbią Polacy stracili szansę awansu. Na koniec fazy grupowej pokonali Japonię 1:0, ale mecz przeszedł do historii głównie z powodu ostatnich minut, gdy Japończycy - których taka porażka premiowała do fazy pucharowej - podawali piłkę między sobą.

Nowym selekcjonerem został Jerzy Brzęczek. Awansował na Euro 2020, ale turniej z powodu pandemii został opóźniony o rok. Jesienią 2020 roku Brzęczek utrzymał kadrę w najwyższej dywizji Ligi Narodów, lecz wyjazdowe porażki z Holandią 0:1 i Włochami 0:2, na dodatek w kiepskim stylu, sprawiły, że na selekcjonera spadła fala krytyki. Mimo tego niespodzianką była decyzja Bońki o zmianie trenera - miejsce Brzęczka zajął w styczniu 2021 roku Paulo Sousa.

Na Euro białoczerwoni odpadli już po fazie grupowej. W trzech spotkaniach wywalczyli punkt.

Sousa jednak pracy nie stracił, ale jego los zależał od wyników Polaków w walce o awans do MŚ 2022. Zespół zajął drugie miejsce w grupie eliminacyjnej i miał wystąpić w barażach, jednak Portugalczyk pod koniec grudnia 2021 roku niespodziewa-

nie poinformował prezesa PZPN Cezarego Kuleszę, że chce rozwiązać kontrakt za porozumieniem stron z powodu oferty z Flamengo Rio de Janeiro. W Brazylii długo miejsca nie zagrzebał i ostatecznie wyładował we włoskiej Salernitanie.

Jego miejsce w reprezentacji Polski zajął Czesław Michniewicz i nie przeszkodziła mu w tym nawet znajomość z „Fryzjerem”, który przez lata ustawiał wyniki meczów. Michniewicz awansował na Mundial po zwycięstwie 2:0 w Chorzwie ze Szwecją, poza tym utrzymał kadrę w najwyższej dywizji Ligi Narodów. Na Mundialu w Katarze Polska wyszła z grupy, co poprzednio udało się jej w... 1986 roku, niestety, w 1/8 finału przegrała 1:3 z Francją. Sporo wątpliwości wzbudził defensywny styl białoczerwonych w fazie grupowej, w której zremisowali 0:0 z Meksykiem, wygrali 2:0 z Arabią Saudyjską i przegrali 0:2 z Argentyną.

Jednak kroplą, która przełamała czarę, była tzw. afra premiowa - doprowadziła do kłótni w drużynie przy podziale 30 milionów obiecanych przez premiera.

Michniewicz musiał więc odejść, a Kulesza postawił na Fernando Santosa, który z reprezentacją Portugalii wygrał mistrzostwa Europy (2016) i Ligę Narodów (2019).

Niestety, skończyło się kolejnym rozczarowaniem...

Nowego selekcjonera poznaliśmy do 20 września. **DRYH**

Dziś do bólu - dosłownie - szczerze. „Tak upadła reprezentacja” - ten tytuł na czołowej stronie jednego z najważniejszych polskich portali sportowych mówi więcej niż dużo. Dawno nie słyszałem tylu krytycznych opinii o żadnej polskiej reprezentacji, co ostatnio o naszych piłkarzach. Niestety również od cudzoziemców. Niektórzy z nich nawet nie ukrywali radości. Przykre to było. Oczywiście tego typu miażdżąca krytyka dominuje u nas. Jadę taksówką z lotniska. Pan taksówkarz pyta się mnie o to, jaki będzie wynik półfinału siatkarskich ME

FUTBOL: TRZEBA RADYKALNYCH KROKÓW

Polska-Słowenia i zaraz potem dopytuje, jaka jest atmosfera w drużynie. Odpowiadam, że wiem, że dobra, a mecz łatwy nie będzie. Wtedy on wyjaśnia, że Albania bardziej chciała wygrać w Tiranie niż Białoczerwoni. Ja mu na to, że nasi też na pewno chcieli wygrać, tyle że byli w mniejszym stopniu zespołem niż gospodarze... Głos zabierają byli trenerzy polskiej reprezentacji, a także dziennikarze. Było poważne lobby promujące na „Narodowego” byłego trenera Legii, Lecha, Wistę Kraków i Pogoni Szczecin Macieja Skorzę, który prowadził też reprezentację Zjednoczonych Emiratów Arabskich (do lat 21), a potem wygrał azjatycką Ligę Mistrzów z japońskim klubem Red

Diamonds. Jednak wydaje się, że rosła szansa Michała Probiez, który poza długoletnim trenowaniem choćby Jagiellonii Białostok i Cracovii pracował też za granicą, i to w klubie występującym w europejskich pucharach - greckim Arisem Saloniki, a obecnie jest trenerem reprezentacji Polski do lat 21 i póki co wygrał z nią wszystkie mecze w eliminacjach Mistrzostw Europy. Pewnie jak Państwo będą czytać te słowa, to nowy trener będzie ogłoszony. Nie ukrywam, że byłem wielkim zwolennikiem Fernando Santosa, bo przecież był to najbardziej utytułowany zagraniczny trener w historii polskiej piłki, łącznie z tytułem mistrza Europy z Portugalią - i to dość

niedawno, bo przed siedmioma laty. Bronięm go długo, ale po Tiranie zabrakło już argumentów.

Nie jest obojętne, kto będzie nowym coachem Białoczerwonych, ale musi to być ktoś, kto potrafiąnie drużyną, aby mogła wygrać trzy pozostałe mecze w grupie eliminacyjnej ME i - przy fardzie, czyli dobrych dla nas wynikach meczów innych reprezentacji - awansować. Jeśli nie tak, to jest jeszcze szansa w barażach. Ale żeby awansować, to na to jednak trzeba piłkarzy-walczaków i trenera, który ma autorytet. Inaczej od kompromitacji etapowej przejdziemy do kompromitacji totalnej.

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

przetarg**OGŁOSZENIE O PRZETARGU**

Zamawiający i miejsce realizacji zamówienia: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Morąg, 14-300 Morąg, ul. Przemysłowa 20, NIP 7411444699, REGON 510459057, +48 89 757 26 27, sekretariat@mpec-morag.pl

Tryb postępowania: przetarg nieograniczony na udzielenie zamówienia sektorowego zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Morągu; 14-300 Morąg, ul. Przemysłowa 20.

Nazwa inwestycji: Budowa kotłowni opalanej biomasą o mocy 4 MW w Morągu w celu uzyskania systemu efektywnego energetycznie

Termin i miejsce składania ofert: 09.10.2023 r. do godz. 10.00;

Szczegółowe informacje na stronie <https://www.mpec-morag.pl/przetargi>

NA POCZĄTEK DERBY W MORĄGU

PIŁKA RĘCZNA Podczas weekendu rozpocznie się kolejny sezon I ligi, w którym tym razem będą rywalizować aż cztery zespoły z Warmii i Mazur, w tym dwa z Olsztyna, czyli Szczypiorniak oraz Warmia Energa - spadkowicz z Ligi Centralnej.

WI lidze w tym sezonie zagra Jedyńka Kodo, chociaż beniaminek z Morąga walkę o awans przegrał, będzie też Szczypiorniak, który miał spaść do II ligi, ale nie spadł, Warmia Energa, która pożegnała się z Ligą Centralną i chce do niej szybko wrócić, oraz Jeziorak Iława, który w ostatnim sezonie był solidnym pierwszoligowcem. Zaczniemy od Jedyńki, która w I lidze zagra dzięki decyzji Związku Piłki Ręcznej w Polsce. Tak o tym morążeńiu pod koniec czerwca napisali w swoich mediach społecznościowych: „Odpowiedni poziom sportowy, bardzo dobra struktura organizacyjna klubu, fantastyczni i liczni kibice, znakomity marketing, doskonale prowadzone social media, wsparcie dużej liczby sponsorów, organizacja eventów mających na celu promowanie piłki ręcznej, praca z młodzieżą, doskonały klimat do rozwoju dyscypliny, to wszystko sprawiło, że Związek Piłki Ręcznej w Polsce zainteresował się naszym klubem i postanowił

wil pozytywnie rozpatrzyć wniosek UKS Jedyńki KODO Morąg o prawo gry w rozgrywkach I ligi grupy A w nowym sezonie”.

Szefowie klubu nie spojrzeli na laurach, tylko natychmiast zaczęli myśleć o wzmocnieniach, m.in. zolsztyńskiego Szczypiorniaka ściągnęli Wojciecha Golksa i Jakuba Pikurę, a kilka dni przed inauguracją rozgrywek ogłosili prawdziwą transferową bombę, bowiem udało się im pozyskać pochodzącego z Bartoszy 32-letniego Marka Daćko, który jeszcze niedawno uważany był za jednego z najlepszych obrotowych w Polsce. Jako zawodnik Górnika Zabrze otrzymał Gładiatora dla najlepszego obrotowego i zawodnika Superligi, a w sezonie 2021/22 grał w Orlen Wiśle Płock. Daćko ma na swoim koncie grę w reprezentacji Polski, m.in. wystąpił na mistrzostwach świata w 2017 roku.

- Gdy się podpisuje umowy z takim zawodnikami, to aż ręce drżą - przyznaje Krzysztof Urbaszek, prezes Jedyńki. - Trzy miesiące temu graliśmy w II lidze,

Warmia Energa Olsztyn na ten sezon ma tylko jeden cel, a jest nim powrót do Ligi Centralnej

a teraz mamy byłego reprezentanta Polski. Wprost nie do uwierzenia!

Nie byłoby tego transferu, gdyby nie zaangażowanie Emila Kopówki, który jest wiceprezesem klubu, a zarazem właścicielem firmy Kodo, czyli naszego tytułowego sponsora. Rozmowy z Markiem zaczęliśmy dość dawno temu, później sprawa przycichła, po czym odnowiliśmy kontakt, co skończyło się podpisaniem umowy - dodaje prezes Urbaszek, który jest pewien, że w nadchodzącym sezonie Jedyńka utrzyma się w I lidze i na pewno nie zajmie miejsca w dole tabeli.

Więcej o kulisach transferu Daćki mówi wiceprezes Kopówka: - Po sezonie 2021/22 Marek rozwiązał umowę z Orlenem Wisłą Płock, zrobił sobie rok przerwy od grania, wrócił do rodzinnego miasta, by poukładać swoje rodzinne sprawy, a obecnie pracuje w wojsku. Udało nam się dojść do porozumienia, więc teraz Marek wznowi karierę, zresztą nie on jeden, ponieważ w Jedyńce zagra także Radosław Dzieniszewski, który kiedyś występował w superligowej olsztyńskiej Warmii i w Legionowie. Poza tym doszli jeszcze Golks, Pikura oraz Krzysztof Jasowicz, który dwa lata temu grał w superligowej Arce Gdynia.

W ostatnim przed startem ligi sparingu Jedyńka pokonała 43:18 (22:10) drugoligowe BSMS Bartoszyce. - A nie zegraliśmy w najsilniejszym składzie - wyjaśnia Emil Kopówka. - Jednak nasze prawdziwe możliwości dopiero zweryfikuje pierwszoligowe boisko, bo w tej chwili tak naprawdę ani my, ani nasi rywale,

nie wiemy, czego się po nas można spodziewać.

W sobotę Jedyńka w derbach województwa podejmie Szczypiorniaka, który w I lidze także gra dzięki decyzji ZPRP. - W naszej grupie było mało zespołów, więc Związek zaproponował nam, byśmy nadal występowali w I lidze - wyjaśnia Konstanty Targoński, prezes i zarazem trener Szczypiorniaka.

- POPRZEDNI SEZON MIELİMY BARDZO SŁABY, A TERAZ JESTEŚMY JESZCZE SŁABSI, BO DO MORĄGA ODESZLI GOLKS I PIKURA. TYM SAMYM ZROBIŁA SIĘ TAM MOCNA PACZKA MOICH WYCHOWANKÓW, NATOMIAST W OLSZTYNIE ZOSTALIŚMY PRAKTYCZNIE Z MŁODZIEŻĄ, NA DODATEK NIE MAMY GDZIE TRENOWAĆ I ROZGRYWAĆ MECZE!

W tej chwili w Olsztynie nie ma ani jednej odpowiedniej dla nas hali! Hala LO V w remoncie, Warszawska w remoncie, SP 2 w remoncie, Urania w remoncie! W efekcie podczas tygodnia głównie biegamy w terenie, a w weekendy jeździmy na mecze. W głowie się nie mieści! W tej sytuacji wszystkie mecze pierwszej rundy musimy rozegrać na wyjazdach. W październiku „Piątka” ma być oddana do użytku, więc może tam będziemy mogli wtedy trenować i rozgrywać mecze do czasu, jak zakończy remont Uranii - kończy Konstanty Targoński.

Warmiacy, którzy niedawno z hukiem spadli w Ligę Centralną, przygotowania do sezonu rozpoczęli na

początku sierpnia. Zawodnicy trenowali w Biskupcu i na olsztyńskich obiektach sportowych. Potem udali się na tradycyjny obóz przygotowawczy do Rynu.

Wojciech Golks prezentuje nową koszulkę morąskiego klubu

- Jestem zadowolony z pracy wykonanej przez zespół - mówi Karol Adamowicz, trener Warmii, którego podopieczni podczas przygotowań wzięli udział m.in. w turnieju towarzyskim w Ciechanowie. W trzeciej edycji Jurand Cup Warmia Energa wygrała 36:15 z Trójką Ostrołęka, a w finale przegrała 18:26 z Jurandem.

W kolejnych sparingach olsztyńskie w Biskupcu ponownie przegrali Jurandem, tym razem 29:32. Potem Warmia Energa pojechała na sparing do Olecka, gdzie zagrała z Czarnymi. Był to mecz w ramach współpracy obydwu klubów, przypomnijmy, że przed sezonem do olsztyńskiego zespołu dołączyło dwóch zawodników z Olecka: Wiktor Zamojski (rozgrywający) oraz Bartosz Prusko (skrzydłowy). W meczu z Czarnymi było widać sporą różnicę klas, wyżej

notowany zespół z Olsztyna wygrał 44:22.

- To były dwa różne sparingi - ocenia trener Karol Adamowicz. - Zespół z Ciechanowa awansował do Ligi Centralnej, a Czarni to głównie zespół młodzieżowy. Nie można porównywać obydwu spotkań, na każdy mieliśmy inny cel. Z Jurandem mieliśmy fajne momenty gry, wyglądało to przyzwoicie, ale jeszcze musimy pracować nad kilkoma elementami. Nawet mecz w Olecku pokazał, że w kilku elementach musimy poprawić naszą grę i skuteczność rzutową.

Ostatni sprawdzian olsztyńskie zagrały z Silant Handball Elbląg i był to generalny sprawdzian przed pierwszym ligowym meczem. Sprawdzian wypadł nieźle, bo Warmia wygrała 25:18.

Pierwszy ligowy mecz Warmia Energa rozegra w roli gospodarza. MKS Grudziądz poprosił o zmianę miejsca rozegrania meczu, dlatego olsztyńskich zawodników wakacji zobaczymy 16 września w Biskupcu.

- Mam nadzieję, że kibice zobaczą Warmię walczącą - mówi trener Adamowicz. - Taką, która da z siebie wszystko, żeby punkty gromadzić. Zaczynamy z trudnym przeciwnikiem. Grudziądz się wzmocnił, przyszło tam kilku zawodników doświadczonych. Myślę, że każdy z chłopaków będzie chciał dać z siebie wszystko, więc omotywać się nie obawiam.

Przed sezonem doszło do rozład w zarządzie klubu. Po wielu latach nastąpiła zmiana prezesa, bowiem Stanisław Tunkiewicz zastąpił doskonale znany środowisku piłki ręcznej Zbigniew Czapla, który w przeszłości był trenerem Warmii. Tunkiewicz pozostał w zarządzie w roli wiceprezesa do spraw organizacyjnych. Drugim wiceprezesem jest Marcin Malewski.

1. kolejka, sobota: Warmia Energa Olsztyn - BODEGA Grudziądz (17), Jedyńka KODO Morąg - Szczypiorniak Olsztyn (18), SMS ZPRP I Kwidzyn - Sambor Latocha Agropom Tczew (16), Sparta Oborniki - KPR Gryfino (16), Gwardia Koszalin - USAR Kwidzyn (17), Tytani Wejherowo - AZS UKW Bydgoszcz (18), pauzuje Jeziorak Iława. **ARTUR DRYHNYCZ**

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 30 września 2023 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

1952301tr-p-P

BARDZO CIEKAWY TYDZIEŃ STOMILU

PIŁKA NOŻNA\\\\ W poniedziałek Stomil przegrał z Kaliszem, we wtorek ogłoszono wejście do olsztyńskiego klubu inwestora z Zatoki Perskiej, a w niedzielę w kolejnym meczu II ligi „Duma Warmii” zagra w Krakowie z Hutnikiem (początek o g. 13).

Kibice Stomilu o ostatnim meczu chcą jak najszybciej zapomnieć, bo olsztynianie na swoim stadionie zostali rozbici 0:3 przez aktualnego wicelidera z Kalisza.

Analiza tego spotkania przez sztab szkoleniowy musiała być dogłębna, bo nikt nie chce w przyszłości oglądać tak słabo grającego Stomilu, tym bardziej że w tym sezonie olsztyńscy zawodnicy już pokazali, że potrafią walczyć i wygrywać. Tak było chociażby w spotkaniach przeciwko Stali Stalowa Wola (1:0) i Chojniczance Chojnice (2:1).

Czy po poniedziałkowej porażce było gorąco w olsztyńskiej szatni? - To, co zostało powiedziane w szatni, tam zostało - wyjaśnił Karol Żwir, kapitan Stomilu. - Powiedzieliśmy sobie co trzeba, ale nie chcę mówić o szczegółach. Na pewno powinniśmy się zjednoczyć, bo wszyscy gramy do jednej bramki. I my, i kibice, którzy wspierają nas w każdym meczu.

Olsztynianie w tym roku pojadą już trzeci raz do Krakowa. Wiosną zeszłego sezonu dwa wyjazdy nie były szczęśliwe, bo remisy z Garbarnią i Hutnikiem w ostatecznym

W meczu z Kaliszem stomilowcy rozczarowali olsztyńskich kibiców. Może w Krakowie się zrehabilitują?

Fot. Emil Marecki

rozrachunku kosztowały podopiecznych Szymona Grabowskiego awans do I ligi.

Tym razem do klubowego autokaru nie wsiądzie Igor Kośmicki - obrońca w ostatnim meczu obejrzał czwartą żółtą kartkę, więc teraz jedną kolejkę musi odcierpieć.

Do składu powraca za to Lukas Kubań, który z Kaliszem nie zagrał z tego samego powodu, przez który w niedzielę na boisku nie pojawi się Kośmicki.

Hutnik aktualnie znajduje się w strefie barażowej, ale ma tylko dwa punkty więcej od Stomilu, ten z kolei ma tylko dwa oczka przewagi nad strefą spadkową. Wynik niedzielного meczu będzie więc miał olbrzymi wpływ na układ tabeli - przypominamy, że celem Stomilu w tym sezonie jest awans do I ligi.

Jednak ambitne cele ma także zespół z Nowej Huty. Doszło tam do zmian właścicielskich, w efekcie 100 procent akcji Hutnika ma teraz spółka Cognor Holding. W Hutniku głośno się o tym nie mówi, ale nowych właścicieli nie interesują rozgrywki II-ligowe. Świadczyć o tym mają transfery doświadczonych piłkarzy: Marcina Budzyńskiego (m.in. Cracovia i Arka Gdynia, piłkarz pocho-

dzący z Giżycka) i Denisa Rakelska (łotewski napastnik, który grał w Lechu Poznań, Cracovii i Reading FC).

• Inne mecze 9. kolejki, piątek: Skra Częstochowa - Radunia Stężyca (19), Olimpia Elbląg - Wisła Puławy (20); **sobota:** Olimpia Grudziądz - Zagłębie II Lubin (14:50 TVP Sport), Sandecja Nowy Sącz - Stal Stalowa Wola (15), Kotwica Kołobrzeg - GKS Jastrzębie (17:30); **niedziela:** KKS 1925 Kalisz - Chojniczanka Chojnice (12), Lech II - Poznań (12), Polonia Bytom - ŁKS II Łódź (15 TVP Sport).

EM, DRYH

PO 8 KOLEJKACH

1. Radunia	16	12:5
2. Kalisz	16	10:5
3. ŁKS II	16	14:10
4. Zagłębie II*	14	11:6
5. Wisła	14	9:6
6. Hutnik	12	12:7
7. Skra	12	5:6
8. Lech II	11	10:12
9. Olimpia G.	11	9:11
10. Pogoń*	10	8:5
11. Olimpia E.*	10	8:9
12. Stomil	10	7:10
13. Kotwica*	8	10:7
14. Stal	8	8:11
15. Jastrzębie	8	8:11
16. Chojniczanka	6	8:13
17. Polonia	6	5:11
18. Sandecja	2	4:13

* mecz mniej

SPRINTEM

SIATKÓWKA\\\\ Trener Stefano Lavarini ogłosił 14-osobowy skład na rozpoczynający się w sobotę w Łodzi turniej kwalifikacyjny do igrzysk olimpijskich. Do kadry wraca Martyna Czerwina, która przed mistrzostwami Europy doznała kontuzji. Tym samym miejsce w reprezentacji straciła Weronika Szlagowska. Biało-czerwone w Atlas Arenie o przepustki olimpijskie powalczą ze Słowenią, Koreą Północną, Kolumbią, Tajlandią, Niemcami, Stanami Zjednoczonymi i Włochami. Tylko dwie najlepsze reprezentacje uzyskają awans na przyszłoroczne igrzyska. Dwa inne turnieje kwalifikacyjne rozegrane zostaną w Tokio i chińskim Ningbo - tam również na uczestników czekają po dwa bilety do Paryża.

• Skład reprezentacji Polski, rozgrywające: Joanna Wołosz, Katarzyna Wenerowska; **środkowe:** Magdalena Jurczyk, Agnieszka Korneluk, Joanna Pacak, Kamila Witkowska; **przyjmujące:** Monika Fedusio, Martyna Łukasik, Olivia Różański, Martyna Czerwina; **atakujące:** Monika Gałkowska, Magdalena Stysiak; **libero:** Maria Stenzel, Aleksandra Szczygłowska. **• Mecze w telewizji, sobota:** Polska - Słowenia (17.20 TVP Sport, 17.30 Polsat Sport Extra), USA - Kolumbia, Niemcy - Tajlandia, Włochy - Korea Południowa (11.30, 14.30, 20.45 Polsat Sport Extra); **niedziela:** Polska - Korea Południowa (17.20 TVP Sport, 17.30 Polsat Sport), USA - Tajlandia, Włochy - Słowenia (14.30, 20.45 Polsat Sport).

PIŁKA NOŻNA\\\\ W kobiecej Ekstralidze kolejny trudny mecz Stomilanki - podopieczne Dariusza Maleszewskiego w sobotę zagrają w Olsztynie z Górnikiem Łęczna (g. 12). Olsztynianki sezon zaczęły od bezbramkowego remisu we Wrocławiu ze Śląskiem, jednak potem doznały trzech porażek z rzędu, ale grały m.in. z GKS Katowice (mistrz Polski) i UKS SMS Łódź (lider tabeli). W Łodzi Stomilanki do przerwy przegrywały 0:3, jednak potem goniły wynik, by ostatecznie przegrać 2:3. - Grałyśmy z doświadczoną i mocną drużyną - oceniła Wiktoria Skrzypińska ze Stomilanki. - W pierwszej połowie rywalki wykorzystały nasze błędy. Szkoda, ponieważ niewiele zabrakło nam, by zdobyć punkty z utytułowanym

przeciwnikiem. Cóż, wyciągamy wnioski i przygotowujemy się do spotkania z zespołem z Łęcznej. Górnik w zeszłym sezonie wywalczył wicemistrzostwo Polski, natomiast w latach 2018-2020 kobieca sekcja klubu z Łęcznej była najlepsza w kraju. **• Przed trzecioligowym GKS Wiekielec** wyjazd do Sieradza na spotkanie z miejscową Wartą. Mecz zaplanowano na sobotę o godzinie 16. Po siedmiu kolejkach beniaminek jest w strefie spadkowej. Podopieczni Damiana Jarzembowskiego zgromadzili tylko pięć punktów, a ostatni raz wygrali na inaugurację sezonu (3:1 z Mławianką). Niestety, im dalej w las tym, tym wyniki Wiekielca są coraz gorsze, po drodze tylko dwa

razy zremisowali, a ostatnio doznali trzech porażek z rzędu. GKS poprawił sobie nieco humoru środowym zwycięstwem w Wojewódzkich Pucharze Polski. Podopieczni trenera Jarzembowskiego na wyjeździe pokonali 3:1 Sokół Ostródę (w drugim meczu rezerwy Olimpii Elbląg przegrały 0:1 z Concordią). **• W IV lidze** na czele tabeli są Znicz Biała Piska i DKS Dobre Miasto, które zgromadziły po 16 punktów. W poprzedniej kolejce oba zespoły solidarnie wygrały, a teraz teoretycznie będą miały trudniejszych rywali - DKS w roli gospodarza w Jezioranach zagra z Tęczą Biskupiec, a Znicz podejmie Granicę. Niewykluczone, że zmieni się lider, bo na trzecim miejscu znajduje się Olimpia II Elbląg, która u siebie zagra

z Motorem Lubawa. W razie potknięcia rywali i wygranej u siebie elblążanie wskoczą na pierwsze miejsce. Warto zwrócić uwagę na mecz w Giżycku, gdzie Mamry w świetle jupiterów zagrają z Polonią Lidzbark Warmiński. W poprzednim sezonie gospodarze sromotnie przegrali 1:6, więc teraz chcą się zrewanżować i zrehabilitować w oczach kibiców. **>>> 7. kolejka, sobota:** DKS Dobre Miasto - Tęcza Biskupiec (12), Jeziorak Itawa - Polonia Itawa (16), Rominta Gołdap - Mazur Etk (16), Znicz Biała Piska - Granica Kętrzyn (16), Mrągowia Mrągowo - Olimpia Olsztynek (16), Mamry Giżycko - Polonia Lidzbark Warmiński (19), Olimpia II Elbląg - Motor Lubawa (15), Stomil II Olsztyn - Construct Lubawa (17:30).

EM

WTOREK 19 września 2023 r.

CZĘŚĆ OFICJALNA

- ◆ Powitanie gości Konferencji przez gospodarzy i partnerów strategicznych
- ◆ Wręczenie statuetek MARKI WARMII I MAZUR
- ◆ Wręczenie statuetek WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ SPECJALNEJ STREFY EKONOMICZNEJ
- ◆ Wręczenie statuetki CZŁOWIEK ROKU 2023 „Dziennika Elbląskiego”
- ◆ Wystąpienie Gościa Specjalnego

BEZPIECZEŃSTWO

- ◆ PROBLEMATYKA BEZPIECZEŃSTWA

PRZEDSIĘBIORCY

- ◆ 5 lat PSI – inwestycje zaczynają się tutaj

ENERGETYKA

- ◆ BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE KRAJU

GOSPODARKA

- ◆ PORTY ZALEWU WIŚLANEGO – PERSPEKTYWY ROZWOJU

ŚRODA 20 września 2023 r.

SAMORZĄDY

- ◆ Instrumenty wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorców

GOSPODARKA

- ◆ Koncepcje, strategie i projekty szansą na rozwój gospodarczy regionu

GOSPODARKA I ADMINISTRACJA

- ◆ Rozwój gospodarczy regionu elbląskiego

PANELE DYSKUSyjne, PRELEKCJE, DEBATY

**ZAPRASZAMY WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW
ELBLĄGA I OKOLIC DO UCZESTNICTWA!**

WSTĘP WOLNY!!!

Pytania prosimy kierować pod nr tel. **604 408 305**
bądź na adres e-mail: **e.kowalska@dziennikelblaski.pl**

NASZ DOM

Wygrani konkursu na najpiękniejszy ogród działkowy!

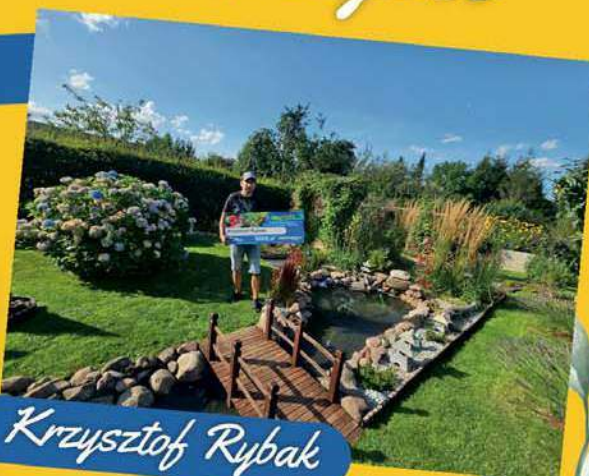
I Miejsce

Patrycja Bartkowska

Wszystkim zwycięzcom
serdecznie gratulujemy i życzymy
dalszych sukcesów!

II Miejsce

Krzysztof Rybak

III Miejsce

Piotr Domozych

Po więcej informacji
na temat konkursu
zapraszamy na naszego
facebooka

facebook.com/CastoramaOlsztyn

HIKORA,
ESTANA
CZY SHERMAN
— CZYLI
JAKI DĄB
DO NASZEJ
KUCHNI

czytaj na str. 2-3

PARTNER WYDANIA

castorama

Olsztyn, ul. W. Pstrowskiego 16

Olsztyn, ul. W. Pstrowskiego 16

castorama

**MIESZKANIE
ZA DODATKOWE
PIENIĄDZE DO
EMERYTURY**

STR. 4

HIKORA, ESTANA CZY SHERMAN — CZYLI JAKI DĄB DO NASZEJ KUCHNI

KTO CHCE ŁADNIE I ZE SMAKIEM URZĄDZIĆ KUCHNIĘ, KTÓRA DŁUGO BĘDZIE ZACHWYÇAŁA URODĄ — TEN POWINIEN POSTAWIĆ NA DĄB. A DĘBOWY DEKOR, NICZYM WZORNICZY KAMELEON, ZMIENIA SVOJE KREACJE I ZASKAKUJE CIEKAWYMI DEZENIAMI, KTÓRE GWARANTUJĄ ARANŻACYJNY SUKCES.

Wytworny, ale przytulny dąb Sherman

Dąb Sherman jest zachwycający i wysmakowany. To propozycja dla miłośników bardziej klasycznych wzorów, chociaż i ten dekor wprowadza zupełnie nowy wygląd dębowej powierzchni. Jeszcze się nie opatrzył, co jest dużym atutem dla poszukujących nowych pomysłów wzorniczych. Wraz ze stylistyczną świeżością wnosi jednak ponadczasowe piękno, które jest uniwersalne i nie przemienie wraz z sezonowymi trendami. Jest przytulny i wytworny zarazem. Taka właśnie będzie kuchnia, którą ozdobimy tym efektownym de-

korem o słonecznej, ciepłej barwie. Indywidualny styl pomogą wykreować ciekawe połączenia, które wydobędą piękno rysunku. Elegancka szarość, wyrazista czerń, szlachetne dekory marmuru i blask złota to wymarzona oprawa dla tego niezwykle dekoracyjnego dębu.

Wyrazisty i bardzo dekoracyjny dąb Estana

Też pewnie słyszeliście, że dekory drewna tworzą neutralną kanwę aranżacyjną dla bardziej wyrazistych kolorów. Z pewno-

ścią nie dotyczy to dębu Estana. Jego intensywny wzór wysuwa się na pierwszy plan i od razu wpada w oko. Trudno pozostać obojętnym wobec jego czekoladowej tonacji i bogatej struktury - z wyraźnie zaznaczonym, pionowym rysunkiem o ciemnobrązowej barwie. Jest bardziej fantazyjny niż jego naturalny pierwowzór i wyjątkowo dekoracyjny.

Dekory drewna o ciemnych wybarwieniach pasują do eleganckich, stylowych aranżacji, kiedy chcemy podkreślić luksusowy charakter zabudowy meblowej. Dąb Estana

REKLAMA

Zamieszkać w kameralnej, spokojnej okolicy!

Uroczę osiedle domów jednorodzinnych
na wsi pod Olsztynem!

- Jeśli chcesz mieszkać **blisko natury**
- Jeśli chcesz mieć szybki **dojazd do Olsztyna**
- Jeśli Twoja rodzina szuka **wygodnego miejsca do życia**

...ta oferta jest dla Ciebie!

Zadzwoń do dewelopera po więcej informacji

tel. 601 650 981

Za co lubimy dąb? Za ponadczasowy urok, klasyczne piękno i duże walory estetyczne, dzięki którym efektownie dekoruje przestrzeń naszych kuchni.

— Popularność dębu w urządzaniu kuchni nie maleje. Dekory są coraz piękniejsze i ciekawsze, a bogactwo odcieni i rysunku sprawia, że odnajdują się w różnych konwencjach stylistycznych - mówi Sylwia Kowalska-Mikutel, projektantka Spółki Meblowej KAM. — Nowe interpretacje rysunku dębu odchodzą od wzorów rustykalnych w kierunku bardziej nowoczesnych, wysmakowanych i eleganckich.

Dąb, podobnie jak inne gatunki drewna, kojarzy się ze spokojem i wprowadza do wnętrza naturalny klimat. Niech nas nie zmyli jednak jego tra-

dycyjny rodowód. Różnorodna gama dekorów, inspirowanych pięknym i wyrazistym rysunkiem usłojenia tego szlachetnego gatunku, zaskakuje nowymi, atrakcyjnymi wzorniczo kreacjami. Nawiązują do różnych estetyk i łatwo je dopasować do odmiennych stylów architektury. Interpretacje wzornicze dębu łączą ponadczasową jakość, ciepło i przytulność z nowymi wartościami, które wprowadzają do wnętrza. Poznaj trzy ciekawe dekory dębu, które wpisują się w najnowsze trendy i fantastycznie ozdabiają meble kuchenne.

Naturalny i spokojny dąb Hikora

Jeżeli zamysłem architektonicznym jest nowoczesna, ale przytulna i spokojna kuchnia, dąb Hikora będzie pasował idealnie. Dekor trafi w gu-

sta zwolenników jasnych, naturalnych wnętrz spod znaku skandynawskiego minimalizmu i nowoczesnej klasyki. Jego stonowana kolorystyka łączy modną prostotę z elegancją, a zbalansowany, regularny rysunek nadaje zabudowie meblowej uniwersalnego i ponadczasowego stylu.

Chociaż meble w dekorach dębu są piękne same w sobie, a rysunek drewna fantastycznie prezentuje się jako główny wzór we wnętrzu, warto dodać mu trochę kontrastu, aby uniknąć wrażenia zbyt jednolitej przestrzeni. Nastrój kuchni pomoże zbudować dodatek przełamującego koloru. W zależności od wybranego jednobarwnego dekoru, zabudowa meblowa może być minimalistycznie stonowana, klasycznie elegancka lub interesująco wyrazista.

Fot. KAM

pięknie zaprezentują się również we wnętrzach nowoczesnych, gdzie możemy go połączyć z odświeżającymi kolorami, jak zaskakująca lodowa szarość. To bardzo ciekawe zestawienie z dwóch różnych gam kolorystycznych, które wprowadzi

stylistyczną świeżość do przestrzeni kuchni.

Duet, który nieustannie zachwyca

Dekory inspirowane pięknem dębu wciąż zaskakują interesującymi deseniami w nowoczes-

nych stylizacjach, a ich naturalny urok doskonale komponuje się z bielą. Ten urzekający duet podbił serca zarówno miłośników oszczędnego minimalizmu, jak i finezyjnej klasyki.

To wyjątkowo dobrana i urokliwa para, która niezmiennie zachwyca w ku-

chennych aranżacjach. Biel porządkuje i rozświetla wnętrze, dąb z kolei wnosi do niego wrażenie naturalnego ciepła i przytulności. Biel nadaje bryle mebli wizualnej lekkości, dąb — elegancji i prestiżu. Efektem połączenia tych odmiennych w swojej estetyce, ale harmonijnie współgrających ze sobą dekorów, są atrakcyjne zabudowy meblowe o ponadczasowym charakterze, które oprą się upływowi czasu i zmieniającym się trendów, zachowując stylistyczną świeżość.

Oprac. mmb

PORADA

Czyszczenie zlewu

— Zlewozmywak jest najczęściej używanym urządzeniem z wyposażenia naszej kuchni. Tak jak każde inne — wymaga czyszczenia a czasami również konserwacji — mówi Andrzej Tomasiak z olsztyńskiego studia mebli kuchennych. — Najłatwiejsze w utrzymaniu czystości wydają się zlewy stalowe. Jeżeli dodatkowo mają one strukturę lnu — nie musimy martwić się o ryski i zadrapania — nie będą widoczne. Do czyszczenia zalecam jednak używać miękkich gąbek lub szmatek a nie druczanych. Oczywiście możemy stosować detergenty i odkamieniacze. Najlepiej woda z detergentem w proporcji 1:1.

Większej uwagi i staranności wymagają zlewozmywaki granitowe — kamienne. Do ich czyszczenia zaleca się specjalne pasty i oczywiście miękką szmatkę. Na rynku dostępne są tzw. „magiczne gąbki” — one również idealnie nadają się do czyszczenia zlewów kolorowych. Wiodący producent w swojej ofercie ma zlewozmywaki Tectonite. Do ich czyszczenia najlepsze są środki czyszczące w płynie, np. płyn do mycia naczyń. — Z kolei zlewy ceramiczne „nie przyjmują” brudu — mówi Andrzej Tomasiak. — W razie jakichś zacieków możemy usunąć je ciepłą wodą lub przemyć detergentem do zmywania.

Pamiętajmy jednak, by do czyszczenia zlewów nie używać ostrych, druczanych gąbek. A dla zachowania ładnego wyglądu przez wiele lat najważniejsza jest regularność czyszczenia.

— Nasza stała klientka poleca kamienne zlewy po wyczyszczeniu co jakiś czas przesmarować oliwą. Będzie wyglądał jak nowy! — radzi Andrzej Tomasiak.

REKLAMA

Olsztyn
ul. Pstrowskiego 33
kom. 695 771 749

Studio Patronackie

www.atomkuchnie.pl

ZREALIZUJEMY KUCHNIĘ TWOICH MARZEŃ

5 lat darmowej
gwarancji na AGD*

131230tr-a-M

MIESZKANIE ZA DODATKOWE PIENIĄDZE DO EMERYTURY

HIPOTEKA ODWRÓCONA W POLSCE ZYSKUJE NA POPULARNOŚCI. Z DANYCH ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORSTW FINANSOWYCH WYNIKA, ŻE FUNDUSZE HIPOTECZNE ZRZESZONE W TEJ ORGANIZACJI WYPŁAĆ IŁY SENIOROM BLISKO 30 MLN ZŁ.[1] HIPOTEKA ODWRÓCONA TO ROZWIĄZANIE DLA SENIORÓW POWYŻEJ 60. ROKU ŻYCIA, KTÓRZY MAJĄ NA WŁASNOŚĆ NIERUCHOMOŚĆ: MIESZKANIE LUB DOM. DLACZEGO WIELU EMERYTÓW MYLI POJĘCIA „HIPOTEKA ODWRÓCONA”, „RENTA DOŻYWOTNIA” ORAZ „ODWRÓCONY KREDYT HIPOTECZNY”? ILE PIENIĘDZY MOŻE DOSTAĆ SENIOR?

Z raportu ZPF wynika, że najwięcej umów renty dożywotniej podpisują emeryci z województwa mazowieckiego. Drugim w kolejności jest województwo pomorskie, a trzecim województwo śląskie. Uśredniony wiek seniora, który zdecydował się na rentę dożywotnią to 76,5 lat choć eksperci podkreślają, że zgłaszają się coraz młodsi seniorzy, czasem nawet w wieku 55+.

Czy hipoteka odwrócona i renta dożywotnia to jedno i to samo?

Hipoteka odwrócona występuje w różnych modelach, a za granicą – gdzie rozwiązanie to funkcjonuje od ponad 50 lat – każdy model jest dopasowany do innych potrzeb seniorów. W Polsce mówimy najczęściej o dwóch opcjach: hipotece odwróconej w modelu sprzedażowym (nazywanej również rentą dożywotnią) oraz hipotece odwróconej w modelu kredytowym (nazywanej odwróconym kredytem hipotecznym). Pierwsze rozwiązanie znajduje się w ofercie funduszy hipotecznych. Drugie rozwiązanie mogłoby być oferowane przez banki, ale dotychczas żaden polski bank nie zdecydował się, by wprowadzić go na rynek. Jaka jest różnica? Renta dożywotnia jest wypłacana – jak sama nazwa wskazuje – dożywotnio, czyli do śmierci emeryta. Odwrócony kredyt hipoteczny jest natomiast wypłacany na określony czas. To może być 10, 15, 20 lat. Tyle, ile podczas podpisywania umowy, wybierze senior szacując swoje potrzeby.

Mieszkanie czy dom?

Panuje przekonanie, że renta dożywotnia jest skierowana głównie do

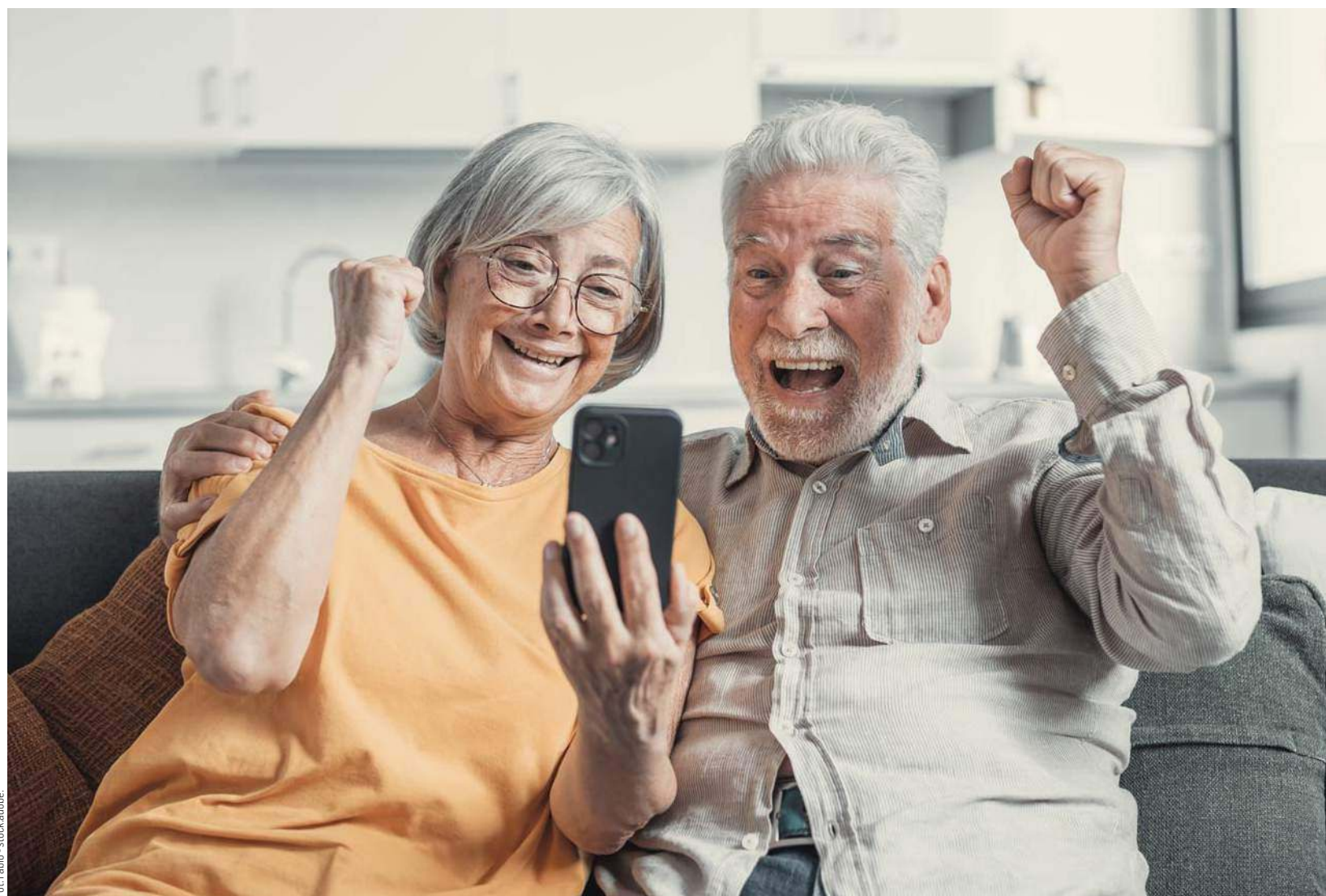

Foto: iStockphoto

właścicieli mieszkań, ale to nieprawda. Każdy senior, który posiada na własność nieruchomość (także dom) może podpisać umowę renty dożywotniej. W zamian za prawo własności do nieruchomości otrzymuje dożywotnie świadczenia pieniężne wypłacane co miesiąc, ale może dostać też dużą kwotę na start np. 20 tys. zł, 60 tys. zł, a nawet 100 tys. zł. To dobre rozwiązanie dla emerytów, którzy chcą skorzystać z pieniędzy od razu, pomóc dzieciom, wnukom, kupić samochód albo spłacić zadłużenie.

Ile można dostać?

Z danych ZPF wynika, że średnie świadczenia pieniężne z tytułu renty dożywotniej to około 1000 zł miesięcznie. Wysokość renty dożywotniej zależy od wielu czynników, m.in. wieku, płci seniora oraz wartości nieruchomości, którą posiada. Zdarza się, że comiesięczne świadczenia to nawet kilka tysięcy złotych. Fundusze hipoteczne płać za seniorów czynsz (bo to fundusz staje się właścicielem mieszkania, a senior mieszka w nim do śmierci w ramach służebności osobistej mieszkania), opłaty związane z ubezpieczeniem czy remontami. Renta doży-

wotnia jest waloryzowana o wskaźnik inflacji. Od niedawna emeryci mogą, przy podpisaniu umowy, ubiegać się też o wysoką wypłatę w wysokości kilkudziesięciu, czy nawet kilkuset tysięcy złotych na start.

Podstawa prawna

Umowa oparta jest o przepisy Kodeksu Cywilnego dotyczące umowy renty lub umowy o dożywocie. Powinna ona zawierać zapisy o dożywotnim prawie do pozostania w domu lub mieszkaniu oraz gwarancji otrzymywania comiesięcznego świadczenia aż do momentu śmierci.

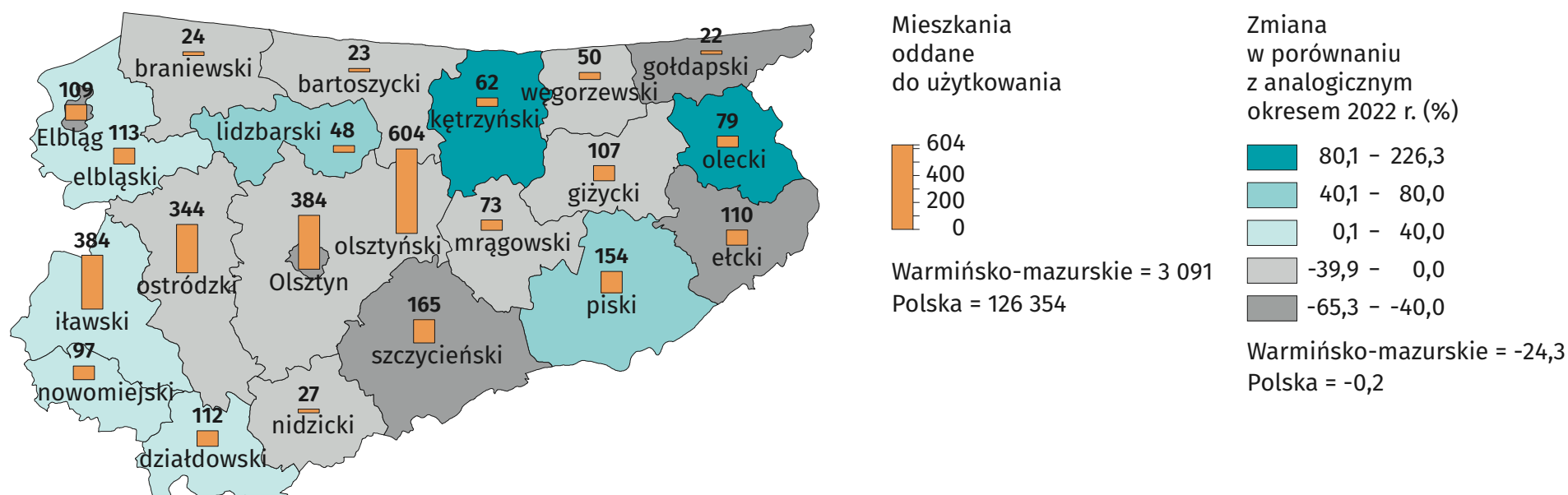
Po notarialnym podpisaniu dokumentu własność nieruchomości przechodzi na instytucję, jednak nie zmienia to faktu, że pełne prawo do dysponowania nieruchomością, fundusz otrzymuje dopiero po śmierci beneficjenta. Renta dożywotnia gwarantuje seniorowi dożywotnie korzystanie z lokalu. Dodatkowo, po podpisaniu umowy fundusz ubezpiecza nieruchomość, opłaca podatek od nieruchomości, czy opłatę za wieczyste użytkowanie gruntu. Senior, jeśli ma taką potrzebę, może wynająć nieruchomość lokatorom i dzięki temu dodatkowo dorabiać do emerytury. W tej sytuacji umowa najmu

podpisywana jest między trzema stronami: senior-em, lokatorem i funduszem hipotecznym.

– Pamiętajmy, że z renty dożywotniej może skorzystać każdy senior. Fundusz hipoteczny nie bada ani stanu zdrowia ani jego zdolności kredytowej. Z perspektywy zadłużonych emerytów, którzy nie posiadają płynności finansowej, sytuację tę można porównać do sprzedania mieszkania z możliwością jego dalszego użytkowania – podsumowuje Robert Majkowski, prezes Funduszu Hipotecznego DOM.

biznes.newseria.pl

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w okresie styczeń–lipiec 2023 r.

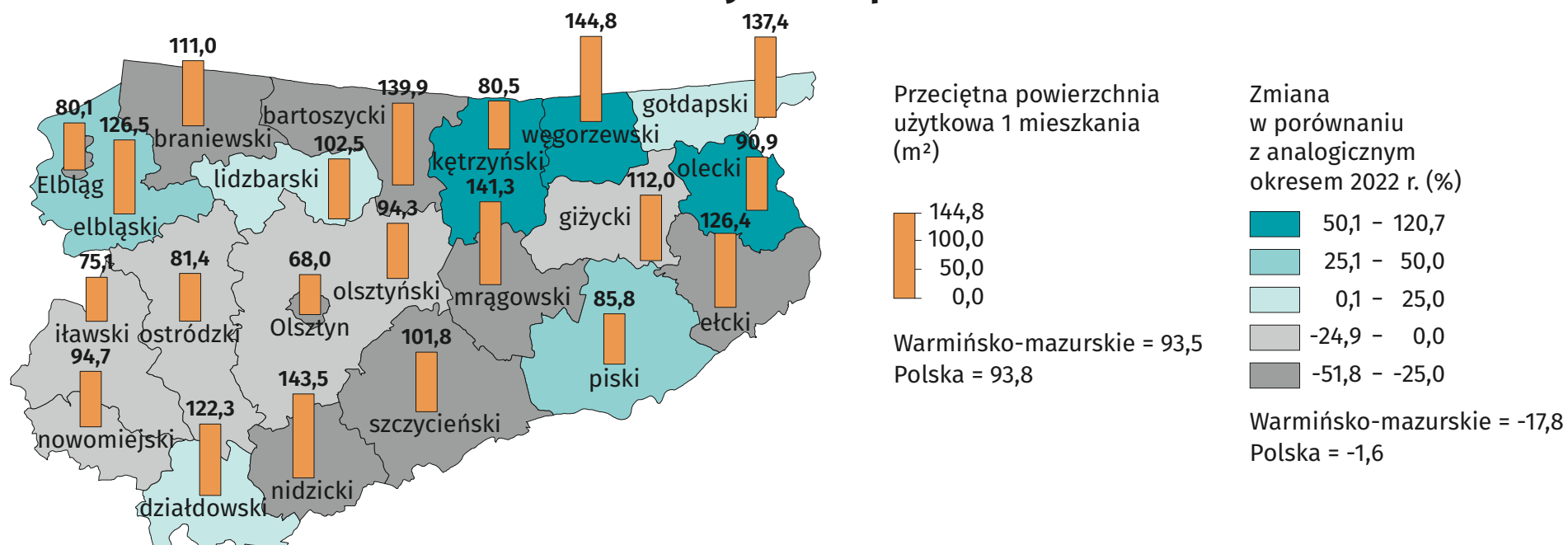

W okresie styczeń–lipiec 2023 r. w województwie oddano do użytkowania 3 091 mieszkań, tj. o 990 (o 24,3%) mniej niż w takim samym okresie poprzedniego roku.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiecie olsztyńskim, iławskim i Olsztynie. Najmniej mieszkań oddano w powiecie gołdapskim, bartoszyckim i braniewskim.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–lipiec 2023 r.

W okresie styczeń–lipiec 2023 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 93,5 m² i była o 7,3 m² większa niż w takim samym okresie poprzedniego roku. Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie węgorzewskim. Najmniejsze mieszkania wybudowano w Olsztynie i powiecie iławskim.

Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania była o 17,8% mniejsza niż w takim samym okresie poprzedniego roku.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

**UWAGA!!! BUDYNEK NR 4
JUŻ W SPRZEDAŻY!**

Olsztyn, ul. Poprzeczna

cena od **6300** zł/m²

**KUP MIESZKANIE
Z WIDOKIEM
NA OLSZTYN**

EKO BUD

693-328-390 lub 603-099-408

www.pboekobud.pl

Olsztynek, ul. Jaśminowa

cena od **5400** zł/m²

KONTO MIESZKANIOWE I BEZPIECZNY KREDYT 2% W OFERCIE PKO BANKU POLSKIEGO UŁATWIAJĄ ZAKUP PIERWSZEGO „M”

OD 10 SIERPNIA 2023 R. WE WSZYSTKICH ODDZIAŁACH PKO BANKU POLSKIEGO MOŻNA ZAKŁADAĆ KONTO MIESZKANIOWE. TO DRUGI PO BEZPIECZNYM KREDYCIE 2% ELEMENT PROGRAMU PIERWSZE MIESZKANIE. KORZYŚCI Z PROWADZENIA KONTA MIESZKANIOWEGO TO M.IN. PREMIA MIESZKANIOWA ORAZ ZWOLNIENIE ODSETEK Z PODATKU DOCHODOWEGO. NAJWAŻNIEJSZĄ KORZYŚCIĄ Z BEZPIECZNEGO KREDYTU 2% SĄ DOPŁATY Z RZĄDOWEGO FUNDUSZU MIESZKANIOWEGO.

— Własne mieszkanie to marzenie wielu Polaków i jako największy bank w kraju chcemy ułatwić im jego realizację. Konto Mieszkaniowe to dobra propozycja dla osób, które chcą systematycznie oszczędzać na pierwsze własne „M” lub na pierwsze mieszkanie dla swojego dziecka. W ciągu pierwszego miesiąca klient ci założyli już prawie 850 Kont Mieszkaniowych. Edukacja finansowa to dla nas bardzo ważny aspekt działalności, a misją i celem PKO Banku Polskiego jest dostarczanie klientom usług, które odpowiadają na ich bieżące potrzeby. Jest to kolejne rozwiązanie dla osób planujących kupno pierwszej nieruchomości – po programie Mieszkanie bez Wkładu Własnego i Bezpieczny Kredyt 2%, w które PKO Bank Polski jest zaangażowany – mówi Maciej Brzozowski, Wiceprezes PKO Banku Polskiego.

Konto Mieszkaniowe to propozycja dla osób pomiędzy 13. a 45. rokiem życia, które chcą zacząć oszczędzać na pierwsze własne „M” lub pierwsze mieszkanie dla dziecka, realizując co miesiąc wpłaty w wysokości od 500 do 2000 zł. Jedna osoba może założyć jedno Konto Mieszkaniowe, a maksymalny okres prowadzenia rachunku to 10 lat.

Prowadzenie Konta Mieszkaniowego jest bezpłatne, a bank przygotował atrakcyjne oprocentowanie 5,35 proc. wskali roku, obowiązujące do 31 grudnia 2023 r. Jeden miesiąc w roku klient może wykorzystać na „wakacje od oszczędzania”. Korzyścią z prowadzenia Konta Mieszkaniowego jest także możliwość otrzymania premii mieszkaniowej oraz zwolnienie odsetek z podatku dochodowego.

Premia mieszkaniowa przysługuje klientowi po 3 latach prowadzenia Konta Mieszkaniowego pod warunkiem, że regu-

Fot. iwanke80 - stock.adobe.com

larnie wpłacał pieniądze. Wysokość premii zależy od kwoty zgromadzonych oszczędności i wskaźnika premii mieszkaniowej, obliczanego i publikowanego w każdym roku przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Resort Rozwoju i Technologii informuje, że od początku działania programu Konto Mieszkaniowe założono ponad 2,2 tys. kont, na których zgromadzono ogółem ponad 5,4 mln zł.

Wprowadzenie Konta Mieszkaniowego do oferty największego polskiego banku zaowocowało jeszcze większym zainteresowaniem tym ważnym instrumentem programu Pierwsze Mieszkanie. Duża ilość placówek PKO

Banku Polskiego daje pewność, że każdy zainteresowany kontem otrzyma rzetelne informacje” – mówi Waldemar Buda, Minister Rozwoju i Technologii.

Konto Mieszkaniowe (szczegółowe informacje na stronie <https://www.pkobp.pl/klienci-indywidualni/oszczednosci/konta-oszczednosciowe/konto-mieszkaniowe>) to drugi element Programu Pierwsze Mieszkanie. Od 3 lipca 2023 r. klienci zainteresowani skorzystaniem z rządowego programu Bezpieczny Kredyt 2% mogą składać wnioski o kredyt hipoteczny w ponad 500 oddziałach oraz ok. 90 agencjach PKO Banku Polskiego.

Program, w którym raty kredytu przez 10 lat będą pomniejszane o dopłaty z Rządowego Funduszu Mieszkaniowego, cieszy się dużym zainteresowaniem. W pierwszym miesiącu od uruchomienia doradcy w oddziałach, agenci oraz pośrednicy współpracujący z bankiem wystawili ok. 50 tys. ofert. Od początku udostępnienia możliwości składania wniosków o Bezpieczny Kredyt 2% w PKO Banku Polskim w ciągu pierwszych dwóch miesięcy klienci złożyli prawie 17 tys. wniosków, z czego podpisano ponad 2 tys. umów kredytowych.

Z uwagi na atrakcyjność oferty i chęć skorzystania przez klientów z tego typu produktu musimy być świadomi, że czas oczeki-

wania na decyzję kredytową może się wydłużyć. Robimy wszystko, żeby proces zautomatyzować wszędzie tam, gdzie do tej pory robione to było ręcznie. Dzięki temu udaje nam się stopniowo cały proces usprawniać. Planujemy też, działania, aby zwiększyć efektywność rozpatrywania wniosków od pośredników” – zaznacza Dariusz Szwed, Prezes Zarządu PKO Banku Polskiego.

Jak wynika z danych Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w ciągu 2 miesięcy od uruchomienia programu złożono 47 607 wniosków o Bezpieczny Kredyt 2%; zawarto też 7682 umowy na kwotę blisko 3 mld zł (dane z 11 września 2023 r.). Średnia kwota kredytu to obecnie 376 666 zł.

Bezpieczny Kredyt 2% można przeznaczyć na zakup mieszkania lub domu, budowę i wykończenie domu czy zakup działki i budowę na niej domu.

Zoferty mogą skorzystać osoby przed 45. rokiem życia, które dotychczas nie miały mieszkania lub domu. Dopłatami zostaną objęte kredyty na maksymalnie 500 tys. zł dla singla lub 600 tys. zł dla małżeństwa oraz pary lub singla z dzieckiem. W ramach rządowego programu Bezpieczny Kredyt 2% dopłaty do rat będą realizowane przez pierwsze 120 pełnych rat kapitałowo-odsetkowych spłacanych zgodnie z harmonogramem.

Klient zainteresowany kredytem może umówić się na wizytę w oddziale banku przez formularz kontaktowy lub serwis internetowy iPKO. Może też skierować swoje kroki do oddziału, który obsługuje kredyty hipoteczne – lista placówek znajduje się na stronie <https://www.pkobp.pl/poi/?clients=1,2,3>.

Aby ubiegać się o preferencyjny kredyt, klient potwierdza spełnienie warunków oświadczeniem, że nie posiada prawa własności do mieszkania lub domu, nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego lub domu oraz w ciągu ostatnich 3 lat i momencie złożenia wniosku nie jest i nie był stroną umowy innego kredytu hipotecznego przeznaczonego na zakup mieszkania lub domu.

W okresie obowiązywania dopłat do rat kredyt oprocentowany będzie wg stałej stopy procentowej, którą bank ustala na 5 lat. W przypadku tego programu nie obowiązuje limit ceny za 1 m². Maksymalna wysokość wkładu własnego nie może przekraczać 200 tys. zł, jednak jeżeli klient nie ma środków na wpłatę początkową, może skorzystać z gwarancji BGK.

Bezpieczny Kredyt 2% będzie oferowany do 2027 r. Szczegóły znajdują się na stronie <https://www.pkobp.pl/lp/kh/bezpieczny-kredyt>

**NIKOMU
NIE POZWOLIMY POBIĆ
NASZYCH CEN!**

378 zł

**Skrzydło drzwiowe Trame
białe**

5900378207870
kolor biały
szer. 60, 70, 80, 90 cm
pełne, pokojowe,
z podcięciem wentylacyjnym

**Oferta ważna do 15.10.2023 r.
lub wyczerpania zapasów.**

Olsztyn, ul. W. Pstrowskiego 16

castorama